Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2024 2

Inhoudsopgave 4

Aanbiedingsbrief 6

1. Inwoners, Organisatie en Bestuur 10

2. Jongeren en Onderwijs 17

3. Samen zorgen 21

4. Cultuur en Sport 26

5. Ondernemen en Werk 32

6. Wonen, Recreëren en Veiligheid 38

7. Wijken 45

Overhead 50

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 52

Paragrafen 55

1. Paragraaf lokale heffingen 55

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 59

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen 70

4. Paragraaf financiering 77

5. Paragraaf verbonden partijen 80

6. Paragraaf grondbeleid 88

7. Paragraaf bedrijfsvoering 97

8. Paragraaf openbaarheid 102

Jaarrekening 104

Balans 104

Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling 108

Toelichting op de balans 112

Overzicht baten en lasten 138

Rechtmatigheidsverantwoording 140

WNT- verantwoording 141

Bijlagen 142

Budgetoverhevelingen van 2024 naar 2025 142

EMU-Saldo 147

Overzicht incidentele baten en lasten per programma 147

Overzicht per taakveld 153

BBV-Indicatoren....160
Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves....163
Demografische ontwikkeling en statistische gegevens....163
SiSa-bijlage....164

Aanbiedingsbrief

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Met de jaarstukken 2024 leggen we verantwoording af over de uitvoering van de begroting 2024. We blikken met de jaarstukken terug op wat er afgelopen jaar is bereikt, waarbij de uitvoering van het coalitieakkoord ‘Met daadkracht, in vertrouwen’ centraal stond.

In deze digitale omgeving worden u de behaalde resultaten gepresenteerd, evenals de financiële verantwoording van de inzet van de gemeentelijke middelen. De jaarstukken 2024 zijn opgedeeld in het jaarverslag: de programmaverantwoording en paragrafen en de jaarrekening: het financiële verslag.

In vogelvlucht nemen we u mee door de behaalde resultaten van het afgelopen jaar. In de programma’s vindt u een compleet overzicht van wat er nog meer is bereikt.

Wind

Met de provincie Overijssel zijn we in 2024 tot een akkoord gekomen over de programmeringsafspraken voor windenergie. Bij de afspraken is rekening gehouden met de uitbreiding van woonwijk De Liesen, waardoor windturbines niet direct naast de wijk komen. Zonder dit akkoord hadden de bestaande principeverzoeken zonder aanpassingen kunnen worden ingediend, wat de toekomstige uitbreiding van De Liesen bij positieve besluitvorming door de provincie onmogelijk zou maken.

De vastgestelde programmeringsafspraken hebben bepaald dat windturbineaanvragen vanaf april 2025 ingediend mogen worden, wat lokale ondernemers en energiecoöperaties de kans geeft om plannen te ontwikkelen. We hebben de insteek om samen met lokale ondernemers en energiecoöperaties op zoek te gaan naar mogelijkheden in onze gemeente.

Voorbereiding komst AZC

In 2024 zijn de voorbereidingen voor de vestiging van het AZC op Park de Lindenberg in Holten verder voortgezet. Het omwonendenoverleg is in dit jaar van start gegaan, waarbij bewoners actief betrokken werden bij het proces. Tijdens de overleggen zijn de potentiële risico’s, zoals geïnventariseerd door een onafhankelijk adviesbureau, besproken en van een advies voorzien. De adviezen hebben de basis gelegd voor gerichte maatregelen, die hebben bijgedragen aan een zorgvuldige uitvoering en een goede afstemming op de behoeften en zorgen van de omwonenden.

Woonopgave

Ook hebben we in 2024 verschillende stappen gezet in de uitwerking van het woonprogramma. In september hebben we met uw raad gesproken over het nieuwe woningbouwprogramma waarin de bouw van betaalbare woningen een centrale plaats heeft gekregen. Naast het bouwen voor eigen behoefte voorziet het nieuwe woningbouwprogramma ook in een bovenlokale, kwantitatieve bijdrage in het landelijk tekort aan woningen. We voorzien om, gerekend vanaf 2022, tot en met 2030 1.800 woningen toe te voegen aan de voorraad. Tot en met 2024 hebben we daar ruim 400 woningen van gerealiseerd. De start van de bouw(rijp)werkzaamheden in Opbroek Oost en het Enkcoterrein moet daar de komende jaren een flinke impuls aan geven.

Verder is op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling gewerkt aan de ontwerp-omgevingsvisie voor het ontwikkelgebied De Banis. Deze visie, die in december 2024 door het college werd vastgesteld, beschrijft de hoofdpunten van het project, de gewenste ruimtelijke kwaliteit en de maatschappelijke en economische doelen. Bij het opstellen van de visie zijn diverse belanghebbenden betrokken, wat heeft geleid tot een breed gedragen plan voor de toekomst van dit gebied.

Onderwijshuisvesting

In 2024 is de nieuwbouw van de Haarschool Rijssen en gymlokaal de Huttenwal van start gegaan. Na een zorgvuldige voorbereiding gingen eind juli 2024 de sloopwerkzaamheden van de oude school en gymzaal van start. In

oktober volgde de officiële start van de bouw. Bij de Johan Frisoschool en het Buurt- en Kindcentrum zijn in 2024 de funderingen gelegd en is de ruwbouw grotendeels gerealiseerd. De oplevering van beide scholen staat gepland voor medio 2025.
Daarnaast is aandacht besteed aan het onderwijshuisvestingsprogramma voor de komende jaren. In samenwerking met schoolbesturen is gewerkt aan een Integraal Huisvestingsplan 2024-2039, met als doel het realiseren van goede, duurzame en passende huisvesting voor het onderwijs. Dit plan richt zich op het oplossen van huisvestingsknelpunten en het effectief afstemmen van vraag en aanbod van onderwijsaccommodaties, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen.

Groen en Duurzaam

In 2024 zijn diverse initiatieven en ontwikkelingen gerealiseerd die bijdragen aan een duurzamer en groener leefklimaat. Diverse subsidieregelingen zijn aangeboden om hittestress en wateroverlast tegen te gaan en biodiversiteit te bevorderen door onder andere verharde oppervlakken te vergroenen, bomen te planten en groene daken en/of gevels aan te leggen.

Samen mét en vóór de inwoners

Ook is het visiedocument 'Samenwerken mét en vóór de inwoners' in 2024 vastgesteld. Hierin hebben we onze ambities uitgesproken om samen met inwoners, ondernemers en organisaties te werken aan de toekomst van de gemeente. De visie richt zich op hoe wij hoe willen samenwerken, communiceren en onze diensten aan onze inwoners willen verlenen.

Infrastructuur

Op het gebied van infrastructuur is in samenwerking met Recreatieschap Twente, een driejarig programma opgezet om wandel-, fiets-, ruiter- en mountainbikepaden te verbeteren, met als doel de routes aantrekkelijker en toegankelijker te maken voor zowel recreanten als bewoners. In 2024 is de uitvoering van start gegaan.

Financieel resultaat

Het gerealiseerde resultaat van de jaarrekening 2024 is € 3.252.000 (in 2023: € 5.724.000), nog voor budgetoverhevelingen en storting in bestemmingsreserves. In de jaarrekening staat gedetailleerd weergegeven waaraan het geld is uitgegeven, inclusief overschrijdingen en onderschrijdingen. Vanzelfsprekend proberen we zo goed mogelijk te begroten, zodat het resultaat van de jaarrekening zo beperkt mogelijk blijft. Externe omstandigheden kunnen ervoor zorgen dat projecten uitgesteld worden of niet doorgaan. Desondanks blijven we voortdurend alert op het bewaken van planning en prioritering.

Vooruitblik naar 2025

Nu 2024 achter ons ligt, kijken we vooruit naar de kansen en uitdagingen van 2025. Grote maatschappelijke vraagstukken vragen om onze inzet en samenwerking, terwijl de financiële kaders vanuit het Rijk nog onduidelijk zijn. Dit vraagt om flexibiliteit, daadkracht en een toekomstgerichte aanpak. In 2025 blijven we samenwerken aan het behouden en versterken van een mooie, veilige en financieel solide gemeente Rijssen-Holten.
Het college van burgemeester en wethouders

Analyse resultaat

Omschrijving (toelichting)

Excel-tabel

Gerealiseerd resultaat			€ 3.252.000
Budgetoverheveling 2024 naar 2025 wegens jaargrensoverschrijdende werkzaamheden (toe te voegen aan bestemmingsreserve budgetoverheveling)			€ 899.000
			€ 2.353.000
Toe te voegen aan bestemmingsreserves:	programma		
Reserve bestrijding energiearmoede	5	€ 38.000	
Reserve algemene uitkering	Alg dekk	€ 92.000	
			€ 130.000
			€ 2.223.000
Overige afwijkingen van de begroting:			
Meer lasten werkkostenregeling	1	€ - 80.000	
Extra onttrekking reserve door hogere salariskosten	1	€ 102.000	
Lagere voorbereidingskosten nieuwbouw Haarschool	2	€ 80.000	
Lagere lasten wonen met zorg en mantelzorg	3	€ 100.000	
Minder cliënten met WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning)	3	€ 378.000	
Hogere rijksbijdragen 2024 en voorgaande jaren SPUK-sport	4	€ 348.000	
Hogere lasten sporthallen wegens verduurzaming en onderhoud	4	€ - 100.000	
Extra onttrekking reserve door hogere salariskosten	4	€ 118.000	
Geen aanvragen ontvangen voor starterslening woningbouw	6	€ 543.000	
Minder uitgaven op implementatie en initiatieven omgevingswet	6	€ 176.000	
Extra opbrengsten verkoop perceel bosgrond	6	€ 234.000	
Hogere opbrengsten bouwleges door meer aanvragen vergunningen	6	€ 258.000	
Hogere winstuitkeringen grondexploitatie Opbroek	6	€ 85.000	
Uitstel van aanschaf software voor geometrie en gebouwen	Overhead	€ 200.000	
Salariskosten sporthallen en zwembaden	Overhead	€ - 182.000	
Diverse positieve bijstellingen uitkering Gemeentefonds	Alg dekk	€ 411.000	
Extra onttrekking egalisatiereserve gebouwenbeheer	Alg dekk	€ 87.000	

Gerealiseerd resultaat			€ 3.252.000
Minder onderhoud gemeentelijke gebouwen	Alg dekk	€ 107.000	
Diverse kleine verschillen (gecumuleerd)		€ - 642.000	
			€ 2.223.000
Restant			€ -

De nadere analyse met toelichtingen is verder gespecificeerd weergegeven onder de resultaten per programma.

1. Inwoners, Organisatie en Bestuur

Coalitieakkoord 2022-2026

Rijssen-Holten heeft een krachtige samenleving, een stabiel bestuur en een gedreven organisatie. In een tijd met veel uitdagingen, weten we dat we kunnen bouwen op dit sterke fundament. Als bestuur staan we naast inwoners en maatschappelijke partners in plaats van tegenover elkaar. Samen werken we aan de uitdagingen waar we voor staan en willen we het welzijn in Rijssen-Holten verhogen.

Dienstbare overheid

We zijn als gemeente dienstbaar aan onze samenleving. De uitdagingen van deze tijd zijn opgaves van de hele samenleving, niet enkel van ons als gemeente. We hebben dan ook actief aandacht voor de rol die wij als gemeente hebben of willen bij bepaalde opgaves en wat de rol is van inwoners, partners en ondernemers.

Inwoners doen mee

Afgelopen jaren hebben veel mooie initiatieven Rijssen-Holten mooier, schoner, veiliger, duurzamer, groener en prettiger gemaakt. Dit willen wij aanmoedigen en onze inwoners uitdagen. We ontwikkelen een strategie waarin duidelijk wordt hoe we als gemeente met deze initiatieven omgaan. Hierin staat wanneer inwoners kunnen meepraten, meedenken of meebeslissen bij het opstellen van beleid of uitwerken van plannen.

Dienstverlening

Onze medewerkers zijn allemaal dienstverleners. We hebben oog voor de mens achter de inwoner en gaan proactief en integraal aan de slag voor het juiste antwoord. We sturen actief op digitale dienstverlening waarbij inwoners snel en makkelijk eenvoudige aanvragen doorlopen. Voor andere verzoeken of ideeën denken we juist mee met de inwoner en zoeken we samen naar de beste oplossing. Naast de digitale ingang blijft de fysieke ingang altijd een mogelijkheid.

De inwoner centraal

‘Paarse krokodillen’ willen we niet in Rijssen-Holten. We willen voorkomen dat inwoners en bedrijven verdwalen in de bureaucratie van de overheid. Dat doen we door te werken met zo simpel mogelijke regels en procedures en altijd oog te blijven houden voor de mens achter de vraag. Regels en procedures zijn nodig en bieden houvast, maar mogen nooit een doel op zich worden in onze dienstverlening. Juridisch geoorloofd is niet altijd hetzelfde als moreel verantwoord. Daarom werken we met hardheidsclausules in onze gemeentelijke regelingen. We werken waar mogelijk met meerjarenafspraken om aanvragen zo gemakkelijk mogelijk te maken voor de samenleving.

Regionale samenwerking

We doen lokaal wat kan en werken regionaal samen. Samenwerking is geen doel op zich, maar een middel om onze doelen te bereiken. We werken regionaal slim samen als dit leidt tot betere oplossingen op het gebied van onder andere bereikbaarheid, duurzaamheid, werkgelegenheid, gezondheidszorg, recreatie en woningbouw. In de regio werken we daarnaast samen in de investeringsprogramma’s van Twente Board.

Digitalisering en werken met data

Steeds meer gaat tegenwoordig digitaal. De inwoner mag erop vertrouwen dat dit goed en veilig geregeld is. We zetten daarom in op de veiligheid van onze informatie en systemen. Daarnaast hebben we steeds meer lokale en open data beschikbaar die we willen gebruiken bij het opstellen van nieuw beleid, voor het experimenteren met een wijkgerichte aanpak en die we benutten om het effect van onze inzet te meten. Hierbij richten we ons niet alleen op meetbare effecten. We betrekken ook kwalitatieve informatie van partners en inwoners bij de vraag of we onze maatschappelijke opgaves bereikt hebben.

Thema financiën uit Coalitieakkoord 2022-2026

Rijssen-Holten staat bekend als een financieel gezonde gemeente en dat willen we graag zo houden. Er ligt een coalitieakkoord met ambitie, maar we zijn ons bewust van de onzekerheden in het financieel perspectief. De lasten voor onze inwoners moeten passen bij het voorzieningenniveau. Mocht het nodig zijn, dan maken we inhoudelijk

keuzes over wat we wel en niet doen.
We zorgen voor een structureel sluitende jaar- en meerjarenbegroting. Daarnaast gaan we op zoek naar incidentele investeringen die de structurele kosten kunnen verlagen of die structurele baten opleveren. We streven naar lage lasten voor onze inwoners, maar dit is geen doel op zich. De lasten moeten altijd worden gezien in relatie tot het niveau van de voorzieningen en investeringen in het maatschappelijk belang. Dit kan betekenen dat de lasten moeten stijgen om ambities te behalen of dat we keuzes moeten maken over wat we wel of niet doen als de financiën komende jaren minimaal zijn. Onze gemeente koopt daarnaast duurzaam, bij voorkeur circulair en waar mogelijk lokaal in.
Strategische visie 2010-2030, versie 2021

Prioriteiten 2024

	Onderwerp	investering	Voorstel 2024	Structureel/incidenteel
1	Verbeteren en behouden taalniveau medewerkers		10	incidenteel
2	Datagedreven sturing		20	structureel
3	Bevorderen integriteitsbewustzijn		10	structureel
4	Verlengen inhuur beleidsmedewerker mobiliteit voor 1 jaar		100	incidenteel
5	Artificial Intelligence (AI)		25	incidenteel
6	Onderzoek toekomstbestendigheid ICT beheer		25	incidenteel
7	Uniforme huisstijl sportaccommodaties		35	incidenteel
8	Onderzoek functiehuis		60	incidenteel
9	Innovatiebudget werkgeverschap		30	incidenteel
10	Recruitment		52	incidenteel
11	Doorontwikkeling organisatie		35	incidenteel
12	Uitbreiding formatie BOA's		36	incidenteel

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Verbeteren en behouden taalniveau medewerkers

Omschrijving (toelichting)

In 2024 hebben we voorbereidende stappen gezet om onze communicatie toegankelijker en begrijpelijker te maken. We hebben verschillenden mogelijkheden voor een online schrijfcoach (AI) en mogelijkheden voor het trainen van medewerkers in taal en toegankelijkheid onderzocht. Deze opdracht is samengevoegd met het actieprogramma "Samenwerken met en voor de inwoners", hiervoor zijn nog geen uitgaven gedaan. Wel hebben we een basis gelegd voor de verdere uitvoering.

Datagedreven sturing

Omschrijving (toelichting)

Het coalitieakkoord stelt dat we meer data willen gebruiken bij opstellen van beleid, experimenteren met de wijkgerichte aanpak en meten van maatschappelijk effect. In de organisatie bestaan een aantal knelpunten op dit gebied. Met deze scan wordt ingezet op het bevorderen van kennis en bewustzijn op het gebied van datakwaliteit, ontsluiting van data van applicatie naar data warehouse, het inkopen van domeinoverstijgend onderzoek, bevorderen van kennis en bewustzijn onder afnemers van statistiek en beschikbaar maken van statistiek zoals op www.rijssen-holten.nl/incijfers.

In 2024 is dit geld gebruikt om domeinoverstijgend onderzoek te financieren, door gegevens in te kopen bij o.a. Motivaction. Hiermee krijgen we meer inzicht in onze inwoners, waardoor binnen de verschillende domeinen gerichter beleid kan worden gemaakt.

Bevorderen integriteitsbewustzijn

Omschrijving (toelichting)

Artikel 4 van de Ambtenarenwet 2017 schrijft voor dat we voldoende moeten doen aan het bevorderen van goed ambtelijk handelen. In ieder geval moet aandacht worden besteed aan het bevorderen van integriteitsbewustzijn en het voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling en discriminatie (lid 1). Jaarlijks moet hier ook verantwoording over worden afgelegd (lid 3). Om te kunnen voldoen aan de verplichtingen van artikel 4 Ambtenarenwet 2017 is het idee van een 2-3 jaarlijkse organisatiebrede integriteitsdag ontstaan (voorlichting, workshops, dilemmatraining enzovoort). In de tussenliggende jaren wordt dan bijvoorbeeld specifieke integriteits-scholing en vorming aangeboden. In 2024 is er een concreet plan gemaakt om Integriteit extra onder de aandacht te brengen binnen de organisatie. Belangrijk onderdeel van dit plan is het op maat ontwikkelen van workshops per (sub)team en het faciliteren en organiseren van intervisie tussen de vertrouwenspersonen.

Verlenging inhuur beleidsmedewerker Mobiliteit voor 1 jaar

Omschrijving (toelichting)

In 2023 werd de visie op Mobiliteit opgeleverd en in Q1-Q2 van 2024 het uitvoeringsprogramma, waarna gestart kon worden met het uitvoeringsprogramma. Het budget voor de tijdelijke personele inzet liep eind 2023 af. Graag wilden we deze verlengen met 1 jaar (tijdelijk). De doorontwikkeling van de organisatie willen we gebruiken om te onderzoeken of de taken op het gebied van mobiliteit, die nu versnipperd zijn over de verschillende teams gebundeld kunnen worden. In afwachting daarvan werd eerst geen vaste formatie gevraagd, maar werd de tijdelijke inhuur met 1 jaar verlengd over2024 om de visie en het uitvoeringsprogramma mobiliteit tot stand te brengen en uit te voeren. Met de inzichten van vorig jaar op het gebied van de mobiliteitsdoorontwikkeling is er vaste formatie aangevraagd voor een fulltime mobiliteitsmedewerker. Deze formatie is in Q4 2024 door de raad toegekend.

Artificial Intelligence (AI)

Omschrijving (toelichting)

In 2024 is gewerkt aan de basis van Artificial Intelligence. Het college heeft het AI-afwegingskader vastgesteld en een ambtelijke ethische commissie voor AI in het leven geroepen. Ambtelijk is verkend hoe AI ons verder kan helpen en is de basis gelegd om te voldoen aan de AI-Act.

Onderzoek toekomstbestendigheid ICT beheer

Omschrijving (toelichting)

In 2024 is gewerkt aan de Digitale Strategie. De Digitale Strategie gaat in op digitale dienstverlening, digitale samenwerking, data gedreven werken, ict-infrastructuur, innovatie en nieuwe technologie. In 2025 zal het college de strategie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma vaststellen.

Huisstijl sportaccommodaties

Omschrijving (toelichting)

Het doel is om alle externe locaties van de gemeente zoveel mogelijk in de huisstijl van de gemeente te betrekken. Uit niets bleek dat medewerkers of bezoekers op een gemeentelijke locatie waren. Dit 'achterstallig onderhoud van de huisstijl' is voor een deel al hersteld in 2024 en gaan we mee verder in 2025.

Onderzoek functiehuis

Omschrijving (toelichting)

Omdat wij steeds meer verzoeken ontvingen voor functie(her)waardering en omdat nieuwe medewerkers steeds lastiger in te passen waren in het bestaande functiehuis is een functieonderhoud gestart om zo te toetsen of ons functiehuis overal nog passend is. Daarnaast is ons huidige functiehuis 10 jaar geleden opgesteld en daarna niet meer in zijn totaliteit bekeken. Om dit te kunnen realiseren hebben we in 2024 extra middelen gekregen om voor dit onderzoek een externe adviseur in te zetten.
Het onderzoek functiehuis is inmiddels afgerond.
Samen met een externe adviseur van Leeuwendaal is gekeken of de functies in teams nog steeds goed zijn ingedeeld en of de onderlinge verhoudingen tussen functies organisatiebreed nog juist zijn. Daar waar onderhoud nodig bleek, zijn de structureel en substantieel opgedragen taken opnieuw op hoofdlijnen beschreven en na een aantal gesprekken uiteindelijk beoordeeld op correcte inpassing in de meest bijpassende normfunctie van HR21.
Alle werknemers op een functie waar het functieonderhoud verandering opleverde, zijn inmiddels geïnformeerd. Waar van toepassing, is de wijziging inmiddels ook doorgevoerd. Financiële consequenties zijn meegenomen in de (meerjaren)begroting.

Innovatiebudget werkgeverschap

Omschrijving (toelichting)

De grootste uitdaging, die wij hebben, is om het juiste talent te binden en te boeien voor onze organisatie. De reguliere HR Instrumenten zijn tegenwoordig niet meer voldoende om dit doel te bereiken. Het is daarom van belang om hier goed op in te (blijven) spelen. Een mooi en succesvol voorbeeld hiervan is het winterevent. Om dit soort plannen en lucratieve initiatieven vorm te kunnen geven en uit te kunnen voeren is hierin in 2024 extra geïnvesteerd. Hierbij valt te denken aan: initiatieven zoals de budgetcoach en niet-standaard communicatie-uitingen en initiatieven ter ondersteuning van moeilijk vervulbare vacatures door het inzetten van o.a. betaalde wervingskanalen (jobboards). Een groot deel van het budget is, op verzoek, overgeheveld naar 2025 in verband met de open dag. Hierbij wordt het openstellen van de gemeente gecombineerd met het zichtbaar maken van de gemeente als werkgever.

Recruitment

Omschrijving (toelichting)

Om in te blijven spelen op belangrijke trends en ontwikkelingen en goed personeel te kunnen behouden, is het belangrijk om continue aandacht te hebben voor recruitment. Dit betekent niet specifiek het opstellen en uitzetten van vacatureteksten of de voorselectie van kandidaten. Dit betekent wel het bieden van oplossingen bij lastige thema's en moeilijk invulbare vacatures, het bijhouden van ontwikkelingen en hierop inspelen, werkgeversprofilering, doelgroepencommunicatie en meer. We hebben hiervoor financiële ruimte gekregen om 2 jaar mee aan de slag te gaan (24 uur p/w) en te ervaren of dit leidt tot verbetering van de invulling van vacatures.
In juni 2024 is de Recruiter/Adviseur arbeidsmarktcommunicatie gestart. De Recruiter beheert het innovatiebudget. Hier is toegelicht wat zij inmiddels ondernomen en bereikt heeft in de afgelopen 9 maanden. De meerwaarde van de Recruiter/Adviseur Arbeidsmarktcommunicatie wordt gezien:
- er is meer aandacht voor moeilijk vervulbare vacatures waarvoor bijvoorbeeld speeddates zijn georganiseerd en er zijn filmpjes gemaakt. Dit werpt zijn vruchten af;
- er wordt specifieker en gerichter per doelgroep geworven, bijvoorbeeld via LinkedIn;
- de werkgeversprofilering wordt verder uitgerold;
- er is meer eenduidigheid in arbeidsmarktcommunicatie;
- er is een start gemaakt met het organiseren van een open dag;
- er is een start gemaakt met de uitrol van een nieuw werving- en selectiesysteem dat regionaal is aangekocht.

Doorontwikkeling organisatie
Omschrijving (toelichting)
Na de evaluatie van de organisatieontwikkeling staat de doorontwikkeling op het programma. De reguliere middelen voor de organisatieontwikkeling van 20.500 euro per jaar zijn noodzakelijk voor de lopende organisatiezaken. Om de aanpassingen uit de evaluatie goed te kunnen doorvoeren, hebben we in 2024 extra budget ontvangen. Dit bedrag hebben we grotendeels overgeheveld naar 2025. De resultaten van de doorontwikkeling zullen in 2025 vorm en inhoud krijgen.

Uitbreiding formatie BOA's
Omschrijving (toelichting)

In 2024 heeft het college de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld om de formatie BOA's met 1 FTE te kunnen uitbreiden. Vanuit het Rijk was € 36.000 beschikbaar gesteld. Dit is aangevuld met eenzelfde bedrag om zo 1 FTE te kunnen bekostigen.
In 2024 is deze formatie ingevuld. Na uitbreiding met 1 FTE zijn we in staat om met 2 koppels domein 1 op straat de werkzaamheden uit te voeren en invulling te geven aan de wens om zichtbaarder te zijn op straat en op te treden tegen overlastfeiten.
Naast deze 2 koppels kan dan de aanwezig domein 2 BOA de werkzaamheden toespitsen op de specifieke domein 2 taken als groene wetgeving, maar ook meer aandacht geven aan het buitengebied en industrieterreinen. Dit onder andere in het licht van de ondermijningsproblematiek .

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Acties

Openbaarheidsparagraaf
Omschrijving (toelichting)

Op grond van de BBV voorschriften bestaat nu een verplichting om een openbaarheidsparagraaf op te nemen in de begroting. Dat is voor het eerst in deze begroting gebeurd. In deze paragraaf is aangegeven wat de stand van zaken rond de implementatie van de Wet Open Overheid in onze gemeentelijke organisatie is.

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.01	**01 Inwoners organisatie en bestuur**				
Lasten					
PRDP100	**Bestuursorganen**	**3.013**	**3.597**	**3.647**	**-50**
PRDP102	**Bestuursondersteuning raad**	**233**	**482**	**500**	**-17**
PRDP150	**Burgerzaken**	**1.100**	**1.286**	**1.297**	**-11**
PRDP359	**Gebouwenbeheer**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Lasten		**4.346**	**5.365**	**5.443**	**-78**
Baten					
PRDP100	**Bestuursorganen**	**-264**	**-323**	**-425**	**102**
PRDP102	**Bestuursondersteuning raad**	**0**	**0**	**0**	**0**
PRDP150	**Burgerzaken**	**-528**	**-846**	**-846**	**0**
PRDP359	**Gebouwenbeheer**	**-25**	**-25**	**0**	**-25**
Totaal Baten		**-818**	**-1.194**	**-1.271**	**77**
Onttrekkingen					
PRDP359	**Gebouwenbeheer**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal 01 Inwoners organisatie en bestuur		**3.528**	**4.171**	**4.172**	**-1**

Toelichting op programma baten en lasten

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

Excel-tabel

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € -

- Bestuursorganen/ondersteuning (lasten) € 80.000 N

Voor de salarissen waren de uitgaven met name hoger op de werkkosten. Deze kosten zijn moeilijk te begroten

- Bestuursorganen/ondersteuning (baten) € 102.000 V

Ter dekking van de hogere salariskosten heeft een extra onttrekking van de reserve plaatsgevonden

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € 23.000 N

Verplichte beleidsindicatoren BBV

Excel-tabel

Apparaatskosten per inwoner	Apparaatskosten	€ 52.514.023	€ 1.358
	Aantal inwoners	38.675	
Overhead als % van totale kosten exploitatie	Overhead	€ 18.328.504	13,04%
	Exploitatiekosten	€ 140.582.107	
Bezetting in fte per 1000 inwoners	Bezetting in fte (werkelijke)	383	9,90
	Aantal inwoners / 1000	38,68	
Externe inhuur als % van de loonsom	Inhuurkosten	€ 2.685.697	9,59%
	Loonsom	€ 28.017.029	
Formatie per in fte per 1000 inwoners	FTE toegestane / vastgestelde	336	8,69
	Aantal inwoners / 1000	38,68	

2. Jongeren en Onderwijs

Coalitieakkoord 2022- 2026

Rijssen-Holten is een thuis voor onze jongeren. We willen voor alle jongeren een aantrekkelijke gemeente zijn, maar ook aandacht hebben voor jongeren met wie het (tijdelijk) niet zo goed gaat. Bij het sociale karakter van onze gemeente past dat de jeugd in zijn eigen sociale omgeving terecht kan met hulpvragen en voor het krijgen van onderwijs. Daarbij zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met het onderwijs, zorgaanbieders en jeugd- en jongerenwerk.

Een goede en betaalbare jeugdzorg

We zetten in op een regionale en lokale vertaling van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd om de kwaliteit van jeugdzorg goed en de kosten beheersbaar te houden. We blijven sterk inzetten op het gezin als liefdevolle basis, preventie en voorliggende voorzieningen: dit past bij de sterke sociale banden en modern noaberschap in onze samenleving. We willen op deze manier voorkomen dat (duurdere) individuele zorg nodig is. Waar maatwerk nodig blijkt, schakelen we snel en adequaat.

Een integrale en wijkgerichte aanpak.

Samenwerking tussen onderwijs, sport, jeugd- en jongerenwerk, politie, kerken, welzijnswerk en culturele instellingen is essentieel voor de gezondheid van onze jeugd. Als gemeente pakken we actiever de regie in deze samenwerking om een aanbod te creëren dat op de vraag is afgestemd. Deze integrale aanpak is nodig bij zowel voorliggende voorzieningen als individuele zorg. De regie vanuit de gemeente leidt dan wel tot extra inzet, maar verdient zich naar verwachting terug doordat de vraag en daarmee de kosten voor individuele zorg dalen. Daarnaast willen we experimenteren met een wijkgerichte aanpak bij opgaves die zich hiervoor lenen; bijvoorbeeld de maatschappelijke problematiek en veiligheid in wijk Plan Zuid.

Onderwijs: de start van een leven lang leren

School is de plek waar talenten tot bloei komen. Alle kinderen uit Rijssen-Holten verdienen een eerlijke kans om hun dromen werkelijkheid te laten worden. Een brede, vrije keuze van de school is hierbij ons uitgangspunt. We willen inzetten op ‘thuisnabij’ onderwijs en scholen de kans geven speciaal onderwijs aan te bieden. Daarnaast stimuleren we de samenwerking tussen het bedrijfsleven en onderwijs, zodat opleidingen aansluiten bij de lokale vraag op de arbeidsmarkt. Ook steunen we initiatieven van onderwijsinstellingen in het onderwijsaanbod voor volwassenen en schoolverlaters.

Huisvesting van onderwijs

Goede onderwijshuisvesting met aandacht voor binnenklimaat, veiligheid en duurzaamheid is een kerntaak van ons als gemeente. We stimuleren dat schoolgebouwen multifunctioneel en slim worden ingezet. Daarnaast zetten we ons in voor nieuwbouw van De Waerdenborch op een geschikte locatie in Holten en benutten we kansen voor een goede herontwikkeling van het huidige terrein. Als er uit de samenleving een initiatief komt voor een basisschool in het Opbroek, staan we daarvoor open.

Strategische visie 2010-2030, versie 2021

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Prioriteiten 2024

	Onderwerp	investering	Voorstel 2024	Structureel/incidenteel
1	Inzet op wegwerken wachtlijsten jeugdzorg		100	incidenteel
2	Middelen voor speciaal onderwijs (cluster 3) in Rijssen		25	incidenteel
3	Onderwijs(huisvesting) voor ontheemden		145	incidenteel
4	Thuisnabij onderwijs organiseren/realiseren		25	incidenteel

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Inzet op wegwerken wachtlijsten jeugdzorg

Omschrijving (toelichting)

Het beschikbare budget is in 2024 volledig ingezet voor het aanstellen van consulenten jeugd en Wmo om de wachttijden te verlagen. De wachttijden fluctueerden gedurende het jaar en zaten gemiddeld tussen 6 a 8 weken. Wij zien, ondanks dat de instroom en complexiteit is toegenomen, dat onze wachttijden zijn teruggelopen, maar de wachttijden blijven bestaan. Deze toename in complexiteit is een landelijke trend en lokaal zien wij dat steeds meer indicaties via de gemeente verlopen. Wij krijgen hiermee meer grip op kwaliteit en kosten, maar dit zorgt ook voor extra druk op de wachtlijsten.

Middelen voor speciaal onderwijs (cluster 3) in Rijssen

Omschrijving (toelichting)

Het realiseren van speciaal onderwijs zorgt voor minder kosten op leerlingenvervoer. Lokaal zorgen voor speciaal onderwijshuisvesting vraagt om een voorinvestering. Het SOTOG (Stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost-Gelderland) heeft zich bij de gemeente gemeld en ziet kansen voor het realiseren van cluster 3 onderwijs.
Een eerste ruwe schatting laat een besparing op het budget leerlingenvervoer zien tussen de € 161.000,en € 219.000. Een structurele besparing van € 160.000 kan (uitgaande van 2,5% afschrijving en 3% rente) leiden tot een duurzame investering in speciaal onderwijs van een kleine € 2,9 mln . Vervolg gesprekken met het SOTOG zullen in 2025 gaan plaatsvinden.

Thuisnabij onderwijs organiseren/realiseren

Omschrijving (toelichting)

Het schoolbestuur van de Jacobus Fruytier Scholengemeenschap heeft de ambitie uitgesproken meer thuisnabij onderwijs te willen realiseren in Rijssen voor onder andere leerlingen cluster 4. Dit kan betekenen dat een groep van ongeveer 15 jongeren niet meer is aangewezen op leerlingenvervoer (Rijssen-Apeldoorn-Rijssen). Los van het feit dat dit goed is voor het welzijn van de betreffende jongeren, voorziet dit ook in een besparing van de gemeente op kosten leerlingenvervoer. Op basis van de huidige kosten kan de besparing oplopen tot een bedrag van (15 x € 11.300 =) € 169.500 per jaar. Omdat het schoolbestuur ook andere onderwijsprofielen in Rijssen extra wil aanbieden en vervolgens ook nog een duurzaamheidsslag binnen het hele gebouw wil realiseren, is deze ontwikkeling in overleg met het schoolbestuur verwerkt in het IHP 2024 – 2039.

Onderwijs(huisvesting) voor ontheemden

Omschrijving (toelichting)

Met ingang van het schooljaar 2022-2023 verzorgt het Palet uit Almelo de NT2 lessen aan ontheemden in het voormalig schoolgebouw de Salto in Rijssen. Gezien de verwachte instroom van asielzoekers en de verwachting dat de oorlog in Oekraïne nog wel wat jaren zal aanhouden en het huisvesten van deze mensen aan de orde is, zal voor deze groep ook in de komende jaren een beroep gedaan worden op NT2 onderwijs. Omdat voormalig schoolgebouw de Salto per schooljaar 2024-2025 nodig is voor de onderwijshuisvesting van de Haarschool, is na overleg het Palet uitgeweken naar Dock 16 en de Julianaschool in Rijssen. Wij gaan gebruik maken van een OHBA subsidieregeling via het COA om deze kosten te dekken. De aanvraag hiervoor is inmiddels gedaan.

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.02	**02 Jongeren en onderwijs**				
Lasten					
PRDP300	**Onderwijs**	**2.536**	**3.151**	**3.172**	**-22**
PRDP301	**Openbaar basisonderwijs**	**252**	**398**	**373**	**25**
PRDP302	**Bijzonder basisonderwijs**	**1.041**	**1.340**	**1.158**	**182**
PRDP303	**Openbaar voortgezet onderwijs**	**247**	**282**	**285**	**-3**
PRDP304	**Bijzonder voortgezet onderwijs**	**600**	**600**	**600**	**1**
PRDP501	**Kinderopvang**	**250**	**332**	**333**	**-1**
PRDP502	**Jeugdbeleid**	**14.874**	**16.493**	**16.419**	**74**
Totaal Lasten		**19.801**	**22.597**	**22.341**	**256**
Baten					
PRDP300	**Onderwijs**	**-683**	**-910**	**-1.004**	**94**
PRDP301	**Openbaar basisonderwijs**	**-26**	**-81**	**-81**	**0**
PRDP302	**Bijzonder basisonderwijs**	**-50**	**-55**	**-55**	**0**
PRDP501	**Kinderopvang**	**-5**	**-6**	**-8**	**2**
PRDP502	**Jeugdbeleid**	**-96**	**-152**	**-145**	**-7**
Totaal Baten		**-859**	**-1.205**	**-1.293**	**88**
Onttrekkingen					
PRDP303	**Openbaar voortgezet onderwijs**	**0**	**-35**	**-31**	**-4**
PRDP502	**Jeugdbeleid**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Onttrekkingen		**0**	**-35**	**-31**	**-4**
Stortingen					
PRDP302	**Bijzonder basisonderwijs**	**0**	**308**	**410**	**-102**
PRDP303	**Openbaar voortgezet onderwijs**	**0**	**100**	**100**	**0**
Totaal Stortingen		**0**	**408**	**510**	**-102**
Totaal 02 Jongeren en onderwijs		**18.942**	**21.765**	**21.526**	**239**

Toelichting op het programma baten en lasten

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

Excel-tabel

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € 106.000 V

- Bijzonder basisonderwijs (lasten) € 80.000 V

De voorbereidingskosten voor de nieuwbouw Haarschool zijn lager uitgevallen
Daarnaast vallen de kapitaallasten (rente) lager uit dan begroot

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € 52.000 V

Regeling beleidsindicatoren (BBV)

Excel-tabel

	Rijssen-Holten	Nederland
Absoluut verzuim [per 1.000 leerlingen]	5,2	6,3
Relatief verzuim [per 1.000 leerlingen]	29	27
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) [%]	1,1%	2,4%
Jongeren met een delict voor de rechter [%]	0%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin [%]	3%	6%
Werkloze jongeren [%]	1%	2%
Jongeren met jeugdbescherming (aandeel jongeren tot 18 jaar) [%]	0,7%	0,9%
Jongeren met jeugdhulp (aandeel jongeren tot 18 jaar) [%]	9,8%	11,5%

3. Samen zorgen

Coalitieakkoord 2022 - 2026

In Rijssen-Holten hebben we oog voor elkaar. Gezondheid, eigen regie over je zorg en meedoen in de maatschappij is voor iedereen belangrijk. Wij bieden hulp en zorg aan inwoners die dit nodig hebben en koesteren ons modern noaberschap. Dit doen we door te werken aan een sociale, inclusieve samenleving waarbij welzijnswerk, jongerenwerk, gezondheid, vrijwilligers en mantelzorgers een belangrijke rol spelen.

Preventie

Gezondheid gaat allang niet meer alleen over ziekte en zorg, maar steeds meer over leefstijl en welzijn. Samen met het onderwijs, sportverenigingen, werkgevers en zorgpartners pakken we het preventieakkoord actief op en zetten we stappen op het gebied van preventie en gezonde levensstijl. Dit vraagt een brede aanpak met aandacht voor voeding, sport en bewegen, overgewicht, eenzaamheid, mentale weerbaarheid, roken, alcohol en ruimtelijke inrichting.

Menselijke maat

We gaan verder met de transformatie in het sociaal domein door in te zetten op preventie, laagdrempelige en collectieve voorzieningen en het mobiliseren van de kracht uit de samenleving. Wettelijke en budgettaire grenzen tussen de verschillende domeinen of organisaties mogen niet belemmerend werken in het toekennen van zorg die inwoners nodig hebben. Dit vraagt een manier van denken die niet gaat over regels, indicaties of beleid, maar oog heeft voor de menselijke maat, voor de persoon over wie het gaat.

Iedereen doet mee

Alle inwoners van Rijssen-Holten zijn ons even veel waard: iedereen mag er zijn en doet mee. Voor discriminatie en racisme in welke vorm dan ook is geen plek in onze gemeente. We werken aan de brede toegankelijkheid van de gemeente voor mensen met een beperking, hebben oog voor laaggeletterdheid en digitale vaardigheden. We werken in de praktijk samen met maatschappelijke partners om inclusiviteit te bevorderen.

Een thuis voor iedereen

We voelen een verantwoordelijkheid om een fijn en veilig thuis te zijn voor nieuwkomers. Integratie is daarbij geen keuze, maar een morele verplichting. We willen dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij.

Modern noaberschap

We koesteren ons modern noaberschap en maken gebruik van de kracht in onze buurten en wijken. Dit betekent dat we niet doorslaan in individualisering en specialisatie, maar inzetten op vroeger vanzelfsprekende onderlinge hulp. De ondersteuning van onze mantelzorgers en vrijwilligers is hierbij van groot belang. We versterken de inzet op wijk- en buurtniveau en gebruiken actief data om gericht te zien op welke plekken deze inzet bijdraagt. Dit doen we door breed de samenwerking te zoeken met welzijnspartners, maar ook met onder andere woningcorporaties.

Strategische visie 2010-2030, versie 2021

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Prioriteiten 2024

Onderwerp	investering	Voorstel 2024	Structureel/incidenteel

1	Voorliggende dagvoorziening Rijssen	78	structureel
2	Voorliggende dagvoorziening Holten	60	incidenteel
3	Versterken flexibele schil bij projecten en organisatieontwikkeling ViaVie Welzijn	119	incidenteel
4	Extra middelen maatwerk publieke gezondheid	20	structureel
5	Lokale voorziening respijtzorg	18	structureel
6	Structurele waardering en ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers	20	structureel

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Voorliggende dagvoorziening Rijssen

Omschrijving (toelichting)

In 2022 heeft ViaVie Welzijn in locatie de Paraplu een voorliggende dagvoorziening geopend. Deze is in 2024 verder uitgebouwd naar vier dagen per week. Uit monitoring en evaluatie blijkt dat deze voorziening mensen (tijdelijk) uit een duurdere Wmo maatwerkvoorziening houdt. Er kwamen ruim 30 (unieke) inwoners naar de voorliggende dagvoorziening in 2024. Zij zijn (erg) tevreden over de opzet. De voorliggende dagvoorziening past bij de opdracht om de sociale basis te versterken. Daarnaast leidt het tot een efficiëntere besteding van gemeentelijke middelen, aangezien de voorliggende dagvoorziening goedkoper is dan de deelnemers een Wmo-maatwerkvoorziening toe te kennen.

Voorliggende dagvoorziening Holten - VOLTOOID -

Omschrijving (toelichting)

In 2022 heeft ViaVie een voorliggende dagvoorziening in de Paraplu in Rijssen gerealiseerd. Dit is succesvol neergezet. Bestuurlijk bestond de wens om ook in Holten een voorliggende dagvoorziening te realiseren. In 2023 is hiervoor een plan uitgewerkt en in februari 2024 opende de locatie in Holten haar deuren. Het doel is dat inwoners minder gebruik maken van de duurdere maatwerkvoorziening dagbesteding. De start in Holten is vooralsnog vergelijkbaar met de start destijds bij de Paraplu. In het najaar van 2025 wordt geëvalueerd of de dagvoorziening in Holten een structureel vervolg moet krijgen.

Versterken flexibele schil bij projecten en organisatieontwikkeling ViaVie Welzijn

Omschrijving (toelichting)

De afgelopen jaren heeft ViaVie Welzijn voor de gemeente Rijssen - Holten verschillende incidentele projecten en opdrachten uitgevoerd. Als gevolg van deze stroom nieuwe projecten / opdrachten ontstaat er bij ViaVie Welzijn druk op de reguliere formatie en organisatie. Het gaat hierbij vooral om werkzaamheden in de voorbereidings- en ontwikkelfase van projecten. Deze capaciteit is niet opgenomen in de bestaande resultaatovereenkomst. Om deze werkzaamheden toch te kunnen uitvoeren wordt geschoven in reguliere werkzaamheden / taken, met als risico dat bestaande prestaties zoals opgenomen in de resultaatovereenkomst niet worden behaald. Om dit te kunnen

ondervangen zijn middelen voor extra personele capaciteit gevraagd (voor 2024). Van deze middelen is ongeveer € 90.000 niet besteed. In 2024 is de bestaande resultaatovereenkomst 2020 - 2024 herzien en gekeken of de middelen structureel noodzakelijk zijn om nieuwe / incidentele projecten en opdrachten op een goede manier te kunnen uitvoeren. Hiervoor is afgesproken om in 2025 een ander kostenallocatiemodel te ontwikkelen. In het bestuurlijk overleg van 20 maart 2025 is afgesproken dat de overgebleven middelen van 2024 overgeheveld mogen worden om de tijdelijke extra kosten hiervoor te dekken. In de begroting van 2026 moet duidelijk worden wat de nieuwe begrotingswijze structureel betekent voor ViaVie Welzijn.

Extra middelen Maatwerk Publieke gezondheid

Omschrijving (toelichting)

Sinds 2019 kopen wij bij de GGD extra maatwerkvoorzieningen in. Eén van de voorzieningen is de PGJ (pedagogische gezinsbegeleiding Jeugdgezondheid) voor gezinnen met enkelvoudige opvoedingsproblematiek. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het uitvoeringsplan JGZ van de GGD Twente. Deze voorziening is voorliggend op maatwerkvoorzieningen jeugdhulp. Het jaarlijkse voorschot begroten wij op een prognose van het aantal maatwerktrajecten maal een vast bedrag per traject.
Voor 2024 hebben we op grond van ervaringscijfers van 2023 budget opgenomen voor 165 maatwerktrajecten. Uiteindelijk heeft de GGD in 2024 125 maatwerktrajecten ingezet.

Lokale voorziening respijtzorg

Omschrijving (toelichting)

In 2023 heeft de ASD het college ongevraagd advies gegeven over het realiseren van (lokale) respijtzorgplekken. Doordat steeds meer mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen, wordt de druk op mantelzorgers groter. Respijtzorgplekken kunnen mantelzorgers op de been houden. Ook op bestuurlijk niveau leefde de wens om lokaal te experimenteren met een of meerdere respijtzorgplekken. Samen met CarintReggeland, SVRO en ZorgAccent zijn er twee logeerplekken gerealiseerd. Sinds oktober 2023 is de lokale pilot gestart. Doel van de pilot is het tijdelijk ontlasten van de mantelzorger, doordat de zorgtaken voor een korte periode (max. twee weken) worden overgenomen. De mantelzorgers kunnen dan op adem komen of op vakantie gaan. De logeerplekken zijn in eerste instantie bedoeld voor inwoners met een Wmo-indicatie. Helaas wordt er weinig gebruik gemaakt van de logeerplekken. In 2024 maar twee maal.
Naast de lokale pilot draait er ook een regionale pilot sinds februari 2024. Samen met de overige Twentse gemeenten neemt Rijssen-Holten deel aan deze regionale pilot logeerzorg. Dit is een unieke, domein overstijgende, samenwerking tussen de zorgaanbieders Menzis Zorgkantoor, de Twentse Koers en alle Twentse gemeenten. Er zijn zeven bedden beschikbaar verspreid over Twente. De Twentse gemeenten financieren samen één bed, de overige zes bedden worden door Menzis Zorgkantoor betaald.
Alle inwoners kunnen logeren, zowel vanuit de WLZ als de Wmo. Er hebben twee inwoners uit Rijssen-Holten (met WLZ-indicatie) gebruik gemaakt van logeerzorg via deze pilot. Ook in deze pilot is de vraag vanuit WLZ cliënten groter dan vanuit Wmo.

Structurele waardering en ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers

Omschrijving (toelichting)

De raad heeft een motie "Structurele waardering en ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers" aangenomen. Voor vrijwilligerswaardering is structureel € 10.000 beschikbaar en naast het behoud van het mantelzorgcompliment is een structureel budget van € 10.000 vrijgemaakt voor het ondersteunen van mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Aan ViaVorsa is de opdracht gegeven elk jaar de vrijwilligers te waarderen. Via

Vorsa is vrij zelf de vorm van waardering in te vullen. Hierbij houdt zij rekening met de verscheidenheid aan vrijwilligers. De € 10.000 ter ondersteuning aan mantelzorgers is gedeeltelijk ingezet voor een theatervoorstelling.

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.03	**03 Samen zorgen**				
Lasten					
PRDP500	**Maatschappelijke dienstverlening**	**1.578**	**2.080**	**2.131**	**-51**
PRDP503	**Ouderenbeleid**	**204**	**204**	**204**	**0**
PRDP504	**Minderheden**	**689**	**3.712**	**3.341**	**370**
PRDP509	**Gezondheidszorg**	**3.142**	**2.803**	**2.687**	**117**
PRDP511	**Wet Maatschappelijke Ondersteuning**	**5.789**	**5.809**	**5.709**	**100**
PRDP512	**Sociale wijkteams**	**5.861**	**6.139**	**5.666**	**473**
Totaal Lasten		**17.262**	**20.746**	**19.737**	**1.009**
Baten					
PRDP500	**Maatschappelijke dienstverlening**	**-124**	**-363**	**-362**	**-1**
PRDP504	**Minderheden**	**-496**	**-7.545**	**-7.648**	**104**
PRDP509	**Gezondheidszorg**	**-630**	**-302**	**-240**	**-63**
PRDP511	**Wet Maatschappelijke Ondersteuning**	**-185**	**-225**	**-223**	**-3**
PRDP512	**Sociale wijkteams**	**-97**	**-867**	**-866**	**-1**
Totaal Baten		**-1.532**	**-9.302**	**-9.339**	**37**
Onttrekkingen					
PRDP504	**Minderheden**	**0**	**-202**	**-197**	**-5**
Stortingen					
PRDP504	**Minderheden**	**0**	**4.046**	**4.479**	**-434**
PRDP512	**Sociale wijkteams**	**0**	**0**	**77**	**-77**
Totaal Stortingen		**0**	**4.046**	**4.556**	**-511**
Totaal 03 Samen zorgen		**15.730**	**15.288**	**14.757**	**530**

Toelichting op programma baten en lasten

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

Excel-tabel

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € 100.000 V

- Wet maatschappelijke ondersteuning € 100.000 V

Voor de diensten bij wonen met zorg en mantelzorg was minder vraag dan verwacht. Het project Buurtbemiddeling is doorgeschoven naar 2025

- Sociale wijkteams € 378.000 V

Het aantal cliënten dat een beroep doet op de WMO blijft achter in tegenstelling tot hetgeen begroot was.
Binnen het budget Wijkteams is de nieuwbouw van een buurtkindcentrum vertraagd en loopt over naar 2025. Dit geldt eveneens voor de inzet van een coördinator

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € 47.000 N

Regeling beleidsindicatoren (BBV)

Excel-tabel

	Rijssen-Holten	Nederland
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo [per 10.000 inwoners]	560	650

4. Cultuur en Sport

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Rijssen-Holten heeft een rijke cultuur, veel sportverenigingen en inwoners die los van verenigingen met plezier bewegen. Sport en cultuur zijn onmisbaar voor een gezonde maatschappij, deelname aan de samenleving en onderlinge verbondenheid. Ontspanning en rust zijn belangrijk in onze drukke samenleving, omdat het plezier en saamhorigheid geeft. Sport en cultuur zijn daarnaast belangrijke voorliggende voorzieningen die kunnen voorkomen dat onze inwoners meer zorg en ondersteuning nodig hebben.

Cultuur

Cultuur zegt iets over de geschiedenis, de identiteit en de toekomst van Rijssen-Holten. Samen met partners gaan we aan de slag met een visie op cultuur waarin aandacht is voor verschillende initiatieven en partijen, cultuureducatie en het belang van ons cultuur-historisch erfgoed. We houden hierbij de subsidiestromen in de gaten en ondersteunen verenigingen bij aanvragen als dit nodig is. De bibliotheken in Rijssen-Holten hebben niet slechts een klassieke uitleenfunctie, maar een brede maatschappelijke functie waarbij lezen, leren, ontmoeten en verblijven centraal staan. Samenwerking met het onderwijs of zorgpartners is hierin dan ook belangrijk. We vinden het essentieel dat onze gemeente een breed en toegankelijk muziekonderwijs heeft en stimuleren een actieve samenwerking tussen verschillende aanbieders. Ook willen we een versnelde uitvoering van het masterplan Oosterhof.

Sport en bewegen

Bewegen en sporten is van levensbelang en gaat verder dan sporten in competitief of verenigingsverband. Plezier in sporten is een doel op zich en verenigingen maken dit mogelijk. Samen met lokale partners en verenigingen pakken we het preventie- en het sportakkoord stevig op. We zorgen ervoor dat de basisvoorzieningen op orde zijn en hebben aandacht voor de inrichting van onze openbare ruimte om bewegen en sporten te bevorderen. We vinden het belangrijk dat alle kinderen in Rijssen-Holten kunnen zwemmen.
Daarom krijgen kinderen die met hun ouders gaan zwemmen tegen gereduceerd tarief toegang tot onze baden.

Evenementen

Evenementen zijn een belangrijk onderdeel van de culturele activiteiten in Rijssen-Holten. Ze geven kleur aan onze kernen en trekken bezoekers die niet uit onze gemeente komen. Daarbij hebben we oog voor de belangen van omwonenden die overlast kunnen ervaren van deze evenementen. We willen een herziening van het evenementenbeleid met duidelijke afspraken op het gebied van afval, duurzaamheid, veiligheid, geluid, volksgezondheid en toegankelijkheid. De aanvraag van een evenement maken we zo makkelijk mogelijk voor organisatoren door hen te ondersteunen als dit nodig is.

Strategische visie 2010-2030, versie 2021

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Op www.rijssen-holten.incijfers.nl vindt u statistische informatie over onze gemeente. De verplichte BBV-indicatoren vindt u ook onder deze link.

Prioriteiten 2024

	Onderwerp	investering	Voorstel 2024	Structureel/incidenteel
1	Uitvoering nieuw erfgoedbeleid		46	structureel

2	Herinrichting park De Eschhorst, omgeving hospice en de paardenweide, onderdeel van Masterplan De Oosterhof	473	2	structureel
3	Extra middelen voor muziekonderwijs Holten		30	structureel
4	Basisvoorzieningen sport op orde (Koerbelt en Vletgoor)		30	incidenteel
5	Formatie-uitbreiding begraafplaats		53	structureel
6	Verdere professionalisering Rijssense musea		40	structureel

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Uitvoering nieuw erfgoedbeleid

Omschrijving (toelichting)

De gemeente wil het zorgvuldig behoud van de in cultuurhistorisch opzicht waardevolle gebouwen, gebieden, landschapselementen en -structuren bevorderen. Het gaat om cultureel historisch gezien waardevolle landschappen, bijzondere panden en elementen.

Door middel van gerichte activiteiten en communicatie wordt de beleving van erfgoed en ruimte versterkt. Zo levert het ruimtelijk erfgoed een essentiële bijdrage aan de identiteit van de eigen woon- en leefomgeving. Om pandeigenaren te ondersteunen is dit budget verhoogd.

In 2024 is de lijst voor waardevolle panden en elementen tot stand gekomen. De erfgoed advieskamer heeft 10 woonhuizen voorgedragen met hoge erfgoedwaarden. Hiervan heeft het college 4 woonhuizen definitief aangewezen als gemeentelijk monument. Tijdens de open monumentendag heeft het college de opengestelde monumenten met elkaar verbonden door 'stap in, stap oet' met historische bussen en een huifkar aan te bieden. Archeologische locaties rondom Holten zijn onderzocht en voor het publiek opengesteld met een leerzame open dag voor jong en oud.

Herinrichting park De Eschhorst, omgeving Hospice en de paardenweide, onderdeel van Masterplan De Oosterhof.

Omschrijving (toelichting)

De ambitie uit het Masterplan De Oosterhof is om Het Volkspark, Park de Eschhorst, de omgeving van het hospice en de ‘paardenweide’ als één samenhangend park vorm te gegeven. Vanouds was dit de bedoeling van de tuinarchitect L.A. Springer. Er wordt gewerkt aan een schetsontwerp voor het parkgebied en zetten in op een vervolg daarvan als voorbereiding op de realisatie.

Extra middelen voor Muziekonderwijs Holten

Omschrijving (toelichting)

In opdracht van de raad is een Verkennend Knelpuntenonderzoek Muziekonderwijs in Rijssen-Holten uitgevoerd. In dat kader is met alle gesubsidieerde aanbieders van muziekonderwijs in Rijssen en in Holten gesproken en specifiek

naar knelpunten geïnformeerd. In Rijssen zijn tijdens de gesprekken geen knelpunten in de diversiteit van het aanbod aangegeven. In Holten is er problematiek in samenwerking genoemd. Specifiek in Holten zijn er kansen om te komen tot versterking door meer samenwerking en afstemming van de verschillende aanbieders. Een extern adviseur is gestart met de Holtense muziekaanbieders om te komen tot het 'Muziekhus Holten'. In dit proces zijn inmiddels gezamenlijk stappen gezet om te komen tot samenwerking voor een bruisend muziek(educatie) leven in Holten.
Een mijlpaal is het Muziekhus Festival eind november, waar veel te zien/horen was. Het festival heeft veel bezoekers getrokken en was een succes!

Basisvoorzieningen Sport op orde (Koerbelt en Vletgoor)

Omschrijving (toelichting)

Middels een onderzoek/analyse willen we bepalen op welke wijze wij sportpark De Koerbelt (inmiddels meer dan 60 jaar oud) toekomstbestendig kunnen maken/houden waarbij afstemming met en samenwerking tussen de huidige gebruikers een voorwaarde is. Daarnaast dient in het kader van verplaatsing van SG Waerdenborch naar sportpark 't Vletgoor nagedacht te worden over verplaatsing van een aantal verenigingen. Dit vraagt ook om een onderzoek/analyse. Eind november 2024 is van "Tien Organisatieadvies" een eindrapport visietraject sportaccommodaties Rijssen-Holten ontvangen. Een ambtelijke reactie hierop wordt begin 2025 opgesteld en aan het college voorgelegd.

Formatie-uitbreiding begraafplaatsmedewerker (vaktechnisch medewerker)

Omschrijving (toelichting)

Het doel van deze personele inzet is het verminderen van de kwetsbaarheid in het subteam begraafplaatsen, structurele inzetbaarheid van 6 dagen per week garanderen en het bieden van de structurele/noodzakelijke begeleiding ten behoeve van de onderhoudsploeg van de begraafplaats zodat de inclusiviteit gewaarborgd blijft. De dekking wordt gevonden in de verhoging van de lijkbezorgingsrechten, waarbij 100% kostendekkendheid het uitgangspunt is.

De invulling van deze vacature is in 2024 gerealiseerd. Hierdoor is de kwetsbaarheid van het subteam vermindert, kunnen we daadwerkelijk 6 dagen per week blijven begraven en wordt de structurele en noodzakelijke begeleiding van de onderhoudsploeg gewaarborgd.

Verdere professionalisering Rijssense musea

Omschrijving (toelichting)

We willen de Stichting Rijssense Musea de komende jaren de kans geven te werken aan verdere professionalisering. Om klaar te zijn voor de toekomst moet daarin geïnvesteerd worden. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld intensivering van de samenwerking met het Rijksmuseum Twenthe, voor extra museale activiteiten. Daarnaast uitbreiding van cultuureducatie en toeristische activiteiten.
Het is aan de Stichting om hier verder vorm aan te geven. De Stichting ziet kansen om door het binnenhalen van activiteiten van derden inkomsten te genereren.
In 2024 zijn hiervoor voorbereidingen getroffen. Afspraken voor verdere professionalisering zullen worden vastgelegd in een Budgetovereenkomst tussen de gemeente en de Stichting Rijssense Musea in 2025.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Acties

Jeugdledensubsidie

Omschrijving (toelichting)

De jeugdledensubsidie bedraagt momenteel 50% van de te betalen contributie met een maximum van €8,45 per jeugdlid. Daarbovenop passen we jaarlijks de inflatiecorrectie toe. De verhoging van de jeugdledensubsidie past binnen de bestaande begroting. Daarnaast is breder onderzocht hoe we het budget het meest effectief kunnen inzetten op het gebied van jeugd en sport. Er is een bestuursvoorstel geschreven waarin wordt geadviseerd de subsidie om te zetten naar een activiteitensubsidie en een bijdrage aan de combinatiefunctieregeling. Dit voorstel is gehonoreerd. De nieuwe regeling gaat per 2026 in.

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.04	**04 Cultuur en sport**				
Lasten					
PRDP200	**Bibliotheek**	**994**	**1.186**	**1.211**	**-25**
PRDP201	**Culturele activiteiten**	**1.323**	**1.437**	**1.482**	**-45**
PRDP202	**Landgoed de Oosterhof**	**28**	**23**	**10**	**13**
PRDP203	**Muzikale vorming**	**469**	**495**	**531**	**-36**
PRDP204	**Oudheidkunde en musea**	**474**	**746**	**629**	**117**
PRDP206	**Sport**	**4.405**	**5.119**	**5.243**	**-124**
PRDP306	**Wet inburgergering algemeen**	**227**	**865**	**873**	**-8**
PRDP452	**Lijkbezorging**	**564**	**603**	**587**	**16**
PRDP505	**Maatschappelijk werk**	**618**	**686**	**685**	**1**
PRDP507	**Vrijwilligerswerk**	**177**	**183**	**178**	**5**
Totaal Lasten		**9.277**	**11.344**	**11.429**	**-85**
Baten					
PRDP200	**Bibliotheek**	**-38**	**-251**	**-251**	**0**
PRDP201	**Culturele activiteiten**	**-490**	**-483**	**-480**	**-3**
PRDP202	**Landgoed de Oosterhof**	**-1**	**-1**	**-1**	**0**
PRDP203	**Muzikale vorming**	**-58**	**-56**	**-55**	**-1**
PRDP204	**Oudheidkunde en musea**	**-8**	**-58**	**-70**	**12**
PRDP206	**Sport**	**-1.851**	**-1.960**	**-2.273**	**313**
PRDP306	**Wet inburgergering algemeen**	**0**	**-779**	**-784**	**5**
PRDP452	**Lijkbezorging**	**-652**	**-600**	**-562**	**-38**
Totaal Baten		**-3.099**	**-4.188**	**-4.477**	**289**
Onttrekkingen					
PRDP201	**Culturele activiteiten**	**0**	**-18**	**-18**	**0**
PRDP204	**Oudheidkunde en musea**	**0**	**-15**	**-15**	**0**
PRDP206	**Sport**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Onttrekkingen		**0**	**-33**	**-33**	**0**
Stortingen					
PRDP201	**Culturele activiteiten**	**26**	**185**	**200**	**-15**
PRDP204	**Oudheidkunde en musea**	**0**	**32**	**29**	**3**
PRDP206	**Sport**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen		**26**	**217**	**229**	**-12**
Totaal 04 Cultuur en sport		**6.204**	**7.340**	**7.148**	**192**

Toelichting op programma baten en lasten

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

Excel-tabel

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € V 124.000

- Sport algemeen (baten) € V 348.000

Vanwege de afrekening SPUK-Sport 2024 en voorgaande jaren, wordt een hoger bedrag aan uitkering verwacht dan was begroot

- Sporthallen (lasten) € N 100.000

De hogere uitgaven worden veroorzaakt door de kosten voor verduurzaming van sporthal de Stroekeld en hogere onderhoudskosten, zoals vervanging glas

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € N 180.000

Dit betreft met name: lagere opbrengst lijkbezorging en hogere lasten bij bibliotheek, culturele activiteiten en muziekschool parkgebouw

Regeling beleidsindicatoren (BBV)

Excel-tabel

	Rijssen-Holten	Nederland
Niet-sporters [%]	50,9%	46,4%

5. Ondernemen en Werk

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Rijssen-Holten is een ondernemende gemeente. Onze ondernemers spelen een essentiële rol in de lokale economie, zorgen voor de werkgelegenheid en bevorderen daarmee de vitaliteit van Rijssen-Holten. We willen een MKB-vriendelijk klimaat, met ruimte voor ondernemerschap en aandacht voor duurzaam ondernemen. Dit vraagt een balans tussen economische groei en leefomgeving. Goed samenspel tussen de gemeente en ondernemers en een proactieve opstelling is hierbij belangrijk. Ook in de uitvoering van de participatiewet werken we nauw samen met ons lokale bedrijfsleven en onderwijspartners.

Levendige centra

Een levendig en aantrekkelijk centrum is van groot belang voor onze inwoners en is een visitekaartje voor bezoekers van buitenaf. We gaan voor compacte en levendige centra in onze kernen en een goed vestigingsklimaat. Leegstand gaan we tegen door creativiteit te stimuleren en ruimte te geven voor andere functies. De winkels in Rijssen blijven dicht op zondag, met respect voor de identiteit van deze kern.

Bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen in Rijssen-Holten zijn dé plek waar ondernemers elkaar ontmoeten, banen worden gecreëerd en werknemers de hele dag werken. Naast de in gang gezette uitbreidingen gaan we aan de slag met de herstructurering van bedrijventerreinen om tegemoet te komen aan veranderende behoeftes van bedrijven aan ruimte. We sturen hierbij actief op functies op een passende plek. Samen met ondernemers bekijken we hoe we op bestaande terreinen creatief ruimte en banen kunnen creëren. We zetten in op duurzame groei, lokale werkgelegenheid en meer diversiteit in bedrijfstakken.

Grenzen aan onze groei?

De arbeidsmarkt en onze lokale ambitie vragen om groei, maar we zijn ons ervan bewust dat groei ook grenzen heeft. We maken daarom een langetermijnvisie op het gebruik van ruimte, waarin zowel ruimtelijke als sociale aspecten worden afgewogen.

Vitaal buitengebied

Rijssen-Holten heeft een vitaal buitengebied en een sterke agrarische sector. De ontwikkelingen die op deze sector afkomen zijn uitdagend. Agrarische bedrijven moeten zich kunnen ontwikkelen om levensvatbaar te blijven, passend bij het karakter en de schaal van ons landschap. Tegelijkertijd is in het buitengebied ook ruimte voor bijvoorbeeld toerisme, verkoop van streekproducten en zorg als nevenfunctie bij agrarische bedrijven. De gemeente stimuleert deze extra of nieuwe functies. De ondersteuning van een gebiedscoördinator zetten we de komende periode voort.

Arbeidsmigranten

In Rijssen-Holten werken arbeidsmigranten die bijdragen aan onze lokale economie. Op het gebied van de huisvesting van arbeidsmigranten staan we open voor initiatieven uit het bedrijfsleven en maken we heldere afspraken. Daarbij stellen wij als gemeente duidelijke kaders en randvoorwaarden over waar, wanneer en hoe arbeidsmigranten worden gehuisvest.

Armoede

Helaas zijn er ook in Rijssen-Holten inwoners die leven in armoede. Dit uit zich in (zeer) beperkte financiële middelen of sociale uitsluiting, maar ook in gezondheidsproblematiek of kansenongelijkheid. We hebben oog voor deze verschillende vormen van armoede en de schaamte die dit met zich meebrengt. Samen met partners zetten we ons in

om armoede zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast hebben we gemeentelijke armoederegelingen die de noodzakelijke financiële ondersteuning bieden. We zorgen dat we deze actief onder de aandacht brengen.

Strategische visie 2010-2030, versie 2021

In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven

Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (C) of raad (R)
1. Structuurvisie centrum Holten	2012	Gaat op in Omgevingsvisie	R
2. Detailhandel op het bedrijventerrein	2008	Gaat op in Omgevingsvisie	R
3. Structuurvisie Centrum Rijssen 2025 (SCR2025)	2016	Gaat op in Omgevingsvisie	R
4. Inrichting en organisatieplan lokale uitvoering Wsw en re-integratie	2020	Geen herziening voorzien	C
5. Beleidsplan armoede en schulden	2022	Geen herziening voorzien	R

Prioriteiten 2024

	Onderwerp	investering	Voorstel 2024	Structureel/incidenteel
1	Implementatie van de adviezen voortkomend uit het onderzoek naar de armoedeval		30	incidenteel

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Implementatie van de adviezen voortkomend uit het onderzoek naar de armoedeval

Omschrijving (toelichting)

We willen dat iedereen meedoet in de gemeente Rijssen-Holten maar armoede belemmert een actieve deelname aan de samenleving voor volwassenen en kinderen. Niet meedoen heeft een negatief effect op gezondheid en (school)prestaties en vergroot de kans op armoede in de toekomst. De gemeente Rijssen-Holten heeft daarom in juni 2022 een nieuw armoede- en schuldhulpverleningsbeleid opgezet en wil graag weten in hoeverre werken voor inwoners (financieel gezien) loont en of het beleid een goed vangnet biedt voor inwoners. We hebben onderzoeksbureau KWIZ gevraagd om hier onderzoek naar te doen. Dit onderzoek, bestaande uit verschillende

deelonderzoeken, biedt inzicht in de doelgroep van het minimabeleid, het bereik van de regelingen en de effecten van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van minima. Tevens is een aantal mogelijke beleidsscenario's doorgerekend.
Op 18 april 2024 heeft KWIZ tijdens een thema-avond bestaanszekerheid en armoede de onderzoeken aan uw raad gepresenteerd. Op basis van de scenario's die uitgewerkt zijn, is tijdens de raadsvergadering van 26 september 2024 besloten om te kiezen voor de inzet van een budgetcoach en het staffelen van een viertal minimaregelingen.
De inzet van een budgetcoach is nog niet gerealiseerd. Dit heeft te maken met de wijziging van werkprocessen die gaan plaatsvinden bij de afdeling schulddienstverlening en een mogelijke wijziging van het pakket aan dienstverlening dat bij de Stadsbank afgenomen wordt. Van het viertal minimaregelingen zijn er inmiddels twee gestaffeld. Dit zijn het Jeugdfonds Sport en Cultuur en het Volwassenfonds Sport en Cultuur.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Acties

Ontwikkeling Participatiewet (relatie met programma 5 en 'menselijke maat' in programma 3 in begroting)
Omschrijving (toelichting)
Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is in juni 2024 aan de Tweede Kamer aangeboden. De behandeling van het wetsvoorstel staat voor maart 2025 geagendeerd. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) mikt op een (gedeeltelijke) inwerkingtreding per 1 januari 2026. Dan wordt gestart om een twintigtal maatregelen te implementeren.
In 2025 en 2026 worden alle werkprocessen, die de participatiewet raken, ingericht met de menselijke maat en werken vanuit vertrouwen als basisprincipe. De medewerkers worden in deze periode ook getraind.

Ontwikkeling Bestaanszekerheid onder druk
Omschrijving (toelichting)
"Huishoudens die rond het sociaal minimum leven, krijgen het financieel steeds zwaarder als de overheid niet ingrijpt. Vooral gezinnen met kinderen komen financieel niet uit met het sociaal minimum" is de conclusie in het eind juni 2023 gepubliceerde landelijke rapport "Een zeker bestaan" van de commissie Sociaal Minimum. Met allerlei (tijdelijke) landelijke en lokale compensatiemaatregelen ondersteunen we inwoners.
De gevolgen van financiële stress zijn aanzienlijk. Het heeft zijn weerslag op onder andere het welbevinden, kwaliteit van leven en meedoen in de maatschappij. Door een impuls te geven aan de bestaanszekerheid van onze inwoners dragen we bij aan de bredere benadering van Positieve Gezondheid, waarbij er aandacht is voor het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.
Speciale aandacht gaat hierbij uit naar gezinnen met kinderen, aansluitend op één van de doelen in het beleidsplan Armoede en Schulden: "Alle kinderen de kans geven mee te doen, zodat zij met gelijke(re) kansen aan hun toekomst beginnen". Of zoals in het coalitieakkoord staat verwoord: "Alle kinderen uit Rijssen-Holten verdienen een eerlijke kans om hun dromen werkelijkheid te laten worden".
In 2024 is de inkomensgrens voor huishoudens die in aanmerking komen voor een kindpakket eenmalig verhoogd van 110% van de geldende bijstandsnorm naar 150% van de geldende bijstandsnorm. Ook zijn de bedragen van de diverse minimaregelingen geïndexeerd, is er een bijdrage voor een laptop voor elk kind beschikbaar en is het Volwassenfonds Sport en Cultuur geïntroduceerd, zodat volwassenen uit minimahuishoudens ook deel kunnen nemen aan sport en/of cultuur.
Ook is in 2023 en 2024 door onderzoeksbureau Kwiz onderzoek naar armoedeval gedaan. Het onderzoek biedt inzicht in de doelgroep van het minimabeleid, het bereik van de regelingen en de effecten van het landelijke en lokale

beleid op de inkomens van minima. Tevens is een aantal mogelijke beleidsscenario's doorgerekend.
Op 18 april 2024 heeft KWIZ tijdens een thema-avond bestaanszekerheid en armoede de onderzoeken aan uw raad gepresenteerd. Op basis van de scenario's die uitgewerkt zijn, is tijdens de raadsvergadering van 26 september 2024 besloten om te kiezen voor de inzet van een budgetcoach en het staffelen van een viertal minimaregelingen.
In het beleidsplan is ook opgenomen, dat er ingezet wordt op minder inwoners met problematische schulden door in te zetten op preventie en het vroegtijdig ondersteunen van onze inwoners. We voeren met 'vroegsignalering', een wettelijke taak uit, maar daarnaast zijn we ook gestart met financiële educatie onder kwetsbare jongeren in het voortgezet onderwijs. Een investering in de toekomst draagt bij aan een schuldenvrijere samenleving, meer kwaliteit van leven en minder schooluitval. We hopen dat we door deze lessen aan te bieden op de scholen minder jongeren in de schuldhulpverlening tegen gaan komen.
Ook in schooljaar 2024/2025 zijn er zowel op Reggesteyn, als op de Waerdenborch deze lessen aangeboden. Leerlingen en leerkrachten zijn positief.

Uitgifte kavels Vletgaarsmaten 2c

Omschrijving (toelichting)

Het bestemmingsplan Vletgaarsmaten 2C is definitief geworden. Medio 2024 is gestart met de uitgifte van de bedrijfskavels voor Vletgaarsmaten 2C fase 1. Concreet betekent dit dat geïnteresseerden zich middels een inschrijfprocedure kunnen melden. Op basis van deze inschrijving is een verkaveling en volgorde voor uitgifte bepaald. De gesprekken met verschillende optanten lopen. De verwachting is dat de eerste gronden vanuit de ontwikkelaar richting koper voor de zomer 2025 worden overgedragen.

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.05	**05 Ondernemen en werk**				
Lasten					
PRDP250	**Markten**	**185**	**179**	**189**	**-10**
PRDP251	**Economische zaken**	**369**	**549**	**484**	**65**
PRDP800	**Werkgelegenheid**	**4.780**	**4.667**	**4.742**	**-75**
PRDP801	**Bijstandsverlening**	**8.945**	**10.816**	**10.799**	**17**
PRDP802	**Sociale zekerheid**	**153**	**153**	**132**	**22**
PRDP803	**Inkomensvoorzieningen**	**209**	**236**	**245**	**-9**
Totaal Lasten		**14.641**	**16.599**	**16.591**	**8**
Baten					
PRDP250	**Markten**	**-15**	**1**	**1**	**0**
PRDP251	**Economische zaken**	**-45**	**-45**	**-42**	**-2**
PRDP800	**Werkgelegenheid**	**-615**	**-1.025**	**-1.006**	**-18**
PRDP801	**Bijstandsverlening**	**-6.735**	**-8.273**	**-8.308**	**35**
PRDP802	**Sociale zekerheid**	**-124**	**-124**	**-102**	**-22**
PRDP803	**Inkomensvoorzieningen**	**0**	**-1**	**-1**	**0**
Totaal Baten		**-7.533**	**-9.467**	**-9.459**	**-8**
Onttrekkingen					
PRDP251	**Economische zaken**	**0**	**-50**	**-50**	**0**
PRDP800	**Werkgelegenheid**	**0**	**-215**	**-293**	**78**
Totaal Onttrekkingen		**0**	**-265**	**-343**	**78**
Stortingen					
PRDP800	**Werkgelegenheid**	**0**	**503**	**503**	**0**
Totaal 05 Ondernemen en werk		**7.108**	**7.371**	**7.293**	**78**

Toelichting op programma baten en lasten

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

Excel-tabel

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € 106.000 V
- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € 28.000 N

Regeling beleidsindicatoren (BBV)

Excel-tabel

	Rijssen-Holten	Nederland
Functiemenging [%]	61,1%	54,2%
Vestigingen (van bedrijven) [per 1.000 inwoners van 15 t/m 74 jaar]	150,8	181,8
Banen [per 1.000 inwoners van 15-64 jaar]	993,7	836,6
Netto arbeidsparticipatie [%]	77,6%	73,2%
Personen met een bijstandsuitkering [per 10.000 inwoners]	171,7	343,6
Lopende re-integratievoorzieningen [per 10.000 inwoners van 15-64 jaar]	136,3	197,7

6. Wonen, Recreëren en Veiligheid

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Rijssen-Holten is een prachtige gemeente om te wonen en te recreëren. Wonen in een goed, duurzaam en betaalbaar huis is een basisbehoefte, geen luxe voor slechts enkelen. In een gemeente met een prachtig nationaal park zetten we volop in op vormen van recreatie die passen bij deze omgeving. Daarnaast is veiligheid een belangrijke basisvoorwaarde voor een gemeente waarin je fijn kan wonen, werken en leven.

Wonen

De lokale vraag naar betaalbare, duurzame woningen vraagt om een actief grondbeleid. Op die manier hebben we meer invloed op de kansen en behoeftes op de woningmarkt. We maken een integrale lange termijnvisie voor woningbouw (zowel op kwaliteit als kwantiteit) die aansluit op de lokale vraag en duurzame opgaves, maar die ook rekening houdt met de schaarse beschikbare ruimte. We hebben hierbij specifiek aandacht voor voldoende betaalbare huur- en koopwoningen, waarbij we ook kijken naar stimuleringsmaatregelen voor de betaalbaarheid van de sociale sector. Ook stimuleren en faciliteren we innovatieve woonvormen.

Recreatie en toerisme

Onze gemeente is een prachtige plek om te recreëren en te ontspannen. We gaan aan de slag met de nieuwe visie op recreatie en toerisme waarbij de begrippen duurzaam, actief en gezond centraal staan. De fiets- en wandelroutes in onze gemeente zijn belangrijke trekpleisters waarin we willen investeren. Er is ruimte voor het verhogen van de toeristenbelasting om deze investeringen te kunnen doen. Samen met onze partners promoten we daarnaast het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal. Ook willen we onze recreatiewoningen en parken vitaal en veilig houden. Hierover gaan we in gesprek met eigenaren, besturen en bewoners.

Veiligheid

Iedereen wil zich veilig voelen in de eigen leefomgeving. We werken daarom actief en wijkgericht samen met onder andere inwoners, maatschappelijke partners, politie, ondernemers en woningcorporaties op het gebied van veiligheid. Vroegtijdige signalering vraagt om ogen en oren in de wijk, onder meer van wijkagenten en gemeentelijke handhavers. We zetten niet alleen in op veiligheid op straat, maar hebben ook aandacht voor een veilige thuissituatie waarin kinderen liefdevol opgroeien.

Ondermijning

Ondermijning is een steeds vaker voorkomend fenomeen dat vraagt om een lokale aanpak. We willen de komende jaren de bestaande aanpak tegen ondermijning intensiveren en zijn ons ervan bewust dat dit arbeidsintensief is. Tegen georganiseerde criminaliteit - bijvoorbeeld in ons buitengebied - treden wij hard op in samenwerking met justitiële partners, inwoners, ondernemers, politie en handhavers. Ook de wet Bibob passen we toe om schimmige activiteiten te stoppen.

Drugsproblematiek

De zorgen rondom drugsproblematiek in Rijssen-Holten zijn de afgelopen jaren toegenomen. Overlast gaat te vaak gepaard met drugs en geweld en zorgt ervoor dat al kwetsbare jongeren verder afglijden. Samen met partners zetten we in op een integrale aanpak om problematiek vroeg te signaleren en structurele oplossingen te vinden. Hierbij gaan we wijkgericht en met behulp van data aan de slag. Zorg en veiligheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Aan de voorkant zetten we dan ook in op preventie en voorlichting, aan de achterkant hebben we een zerotolerancebeleid als het gaat over handhaving.

In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?

https://www.rijssen-holten.nl/wp-content/uploads/2022/02/Structuurplan_De_Liesen.pdf

Prioriteiten 2024

	Onderwerp	investering	Voorstel 2024	Structureel/incidenteel
1	Extra toezicht RO		90	incidenteel
2	Kwaliteitsimpuls routenetwerken	560	59	structureel
3	Ontwikkelingen landelijk gebied		190	incidenteel
4	Verbreden taken Toerisme Rijssen-Holten en ontwikkeling promotie Rijssen-Holten		5 50	structureel incidenteel
5	Vitale vakantieparken		10	incidenteel

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Ontwikkelingen landelijk gebied

Omschrijving (toelichting)

De commissie grondgebied heeft een positieve reactie gegeven op de Omgevingsvisie Buitengebied. De ontwerp Omgevingsvisie Buitengebied kan nu ter visie worden gelegd voor zienswijzen.
Het Nationaal en Provinciaal Programma Landelijk gebied is on hold gezet. Daardoor blijft er onduidelijkheid over de doelen. Wij zijn wel verder gegaan met het voorbereiden en verkennen van onze gebiedsprocessen (eerst focus op inventarisatie agrarische bedrijven en grondgebruik).
Verder vind er overleg plaats met gemeenten in West Twente en de provincie over de vorm van samenwerking aan de opgaven voor het landelijk gebied.

Kwaliteitsimpuls routenetwerken

Omschrijving (toelichting)

Begin 2024 zijn we gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van het hele project kwaliteitsimpuls routenetwerken.
Eind 2024 hebben we het eerste project uitgevoerd. Het eerste project betreft het aanpassen/verbeteren van zandpaden waar fietsroutes overheen lopen. Er is ook gewerkt aan de voorbereidingen voor de volgende fase van aanpassingen van wandel, fiets en ruiterroutes. Samen met communicatie zijn de gerealiseerde projecten in de publiciteit gebracht.

Vitale vakantieparken

Omschrijving (toelichting)

Uit onderzoek is gebleken dat we 1 gebied hebben (De Borkeld) waar vitalisering kan plaatsvinden. De provincie heeft voor de periode 2024-2027 een expertiseteam beschikbaar die ons hierbij kan ondersteunen. Er zijn eerste verkennende gesprekken geweest met de eigenarenvereniging. In 2025 zal hierin een vervolg aan worden gegeven met een verdere verdieping.

Extra inzet toezicht RO

Omschrijving (toelichting)

Door het telkens uitstellen van de Omgevingswet is de afgelopen jaren veel onduidelijkheid geweest over overblijvende taken en is alleen ingezet op realisatie bouw en klachten volgens piepsysteem. Hierdoor is minder ingezet op toezicht naleving RO dan noodzakelijk. Door het continu uitstellen van de extra inzet op strijdig gebruik en naleving regels bestemmingsplannen zijn achterstanden ontstaan. Die willen we wegwerken. Als strijdig gebruik en illegale bouwsels zijn opgeheven door legalisatie, stopzetten of verwijdering wordt aan de wettelijke handhavingsplicht voldaan. Nu de inwerkingtreding van de Omgevingswet weer is uitgesteld tot 1 januari 2024 en er nog steeds geen duidelijkheid kan worden gegeven over de achterblijvende taken na inwerkingtreding Wet Kwaliteitsborging is het niet langer verantwoord om niet extra in te zetten op toezicht RO. Omdat, ook na 1 januari 2024, niet duidelijk is welke toezichtswerkzaamheden achterblijven bij de gemeente, is een tijdelijke inzet noodzakelijk totdat helder is wat we in de toekomst aan formatie toezicht bouw en RO nodig hebben. Het onherroepelijk worden van het Omgevingsplan Buitengebied is nu een extra impuls om illegaal gebruik en illegale bouwwerken in het buitengebied aan te pakken. Mogelijk kan ook de inzet van AI hulp bieden.
De extra inzet is middels inhuur gerealiseerd.

Verbreden taken Toerisme Rijssen-Holten en ontwikkeling promotie Rijssen-Holten

Omschrijving (toelichting)

Verbreden van taken bestaat uit een verkenning en in de toekomst het omvormen van Toerisme Rijssen Holten naar Promotie Rijssen Holten. Dit geschied op basis van het Verhaal van Rijssen-Holten.
Kern van "Het Verhaal van Rijssen-Holten" is: Samen vertellen we een krachtig verhaal wat mensen inspireert om in Rijssen-Holten te wonen, werken, te leren en te ondernemen.

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.06	**06 Wonen recreëeren en veiligheid**				
Lasten					
PRDP205	**Recreatie**	**1.033**	**1.153**	**1.150**	**3**
PRDP550	**Openbare orde**	**651**	**660**	**589**	**71**
PRDP551	**Integrale veiligheid**	**357**	**465**	**485**	**-20**
PRDP552	**Rampenbestrijding**	**17**	**15**	**10**	**5**
PRDP553	**Brandweer**	**2.793**	**2.770**	**2.770**	**1**
PRDP555	**Preparatie**	**25**	**22**	**22**	**0**
PRDP556	**Preventie**	**3**	**103**	**35**	**68**
PRDP700	**Bouwen en wonen**	**841**	**1.575**	**1.032**	**543**
PRDP701	**Stadsvernieuwing**	**91**	**421**	**411**	**10**
PRDP702	**Gemeentelijke gronden en terreinen**	**79**	**1.295**	**1.307**	**-11**
PRDP703	**Ruimtelijke ordening**	**1.322**	**1.533**	**1.325**	**208**
PRDP704	**Bouwgrondexploitatie**	**732**	**701**	**762**	**-62**
PRDP705	**Omgevingswet algemeen**	**31**	**372**	**196**	**176**
PRDP751	**Verkeer**	**354**	**664**	**759**	**-95**
PRDP754	**parkeren**	**135**	**172**	**192**	**-20**
PRDP755	**Openbaar vervoer**	**28**	**28**	**27**	**1**
Totaal Lasten		**8.493**	**11.948**	**11.071**	**878**
Baten					
PRDP205	**Recreatie**	**-63**	**-58**	**-264**	**207**
PRDP550	**Openbare orde**	**-48**	**-71**	**-81**	**10**
PRDP551	**Integrale veiligheid**	**0**	**-106**	**-132**	**26**
PRDP556	**Preventie**	**-2**	**-2**	**-1**	**-1**
PRDP700	**Bouwen en wonen**	**-702**	**-741**	**-979**	**238**
PRDP701	**Stadsvernieuwing**	**-25**	**-332**	**-327**	**-5**
PRDP702	**Gemeentelijke gronden en terreinen**	**-119**	**-1.430**	**-1.449**	**19**
PRDP703	**Ruimtelijke ordening**	**-70**	**-170**	**-185**	**15**
PRDP704	**Bouwgrondexploitatie**	**-900**	**-2.281**	**-2.443**	**161**
PRDP751	**Verkeer**	**-137**	**-198**	**-282**	**84**
PRDP754	**parkeren**	**-2**	**-2**	**-2**	**0**
Totaal Baten		**-2.068**	**-5.390**	**-6.144**	**754**
Onttrekkingen					
PRDP205	**Recreatie**	**0**	**-45**	**-42**	**-3**
PRDP556	**Preventie**	**0**	**-100**	**-32**	**-68**
PRDP701	**Stadsvernieuwing**	**0**	**-9**	**-9**	**0**
PRDP703	**Ruimtelijke ordening**	**0**	**-8**	**-8**	**0**
PRDP704	**Bouwgrondexploitatie**	**0**	**-15**	**0**	**-15**
PRDP705	**Omgevingswet algemeen**	**0**	**-75**	**-46**	**-29**
PRDP751	**Verkeer**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Onttrekkingen		**0**	**-251**	**-137**	**-115**
Stortingen					

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRDP703	**Ruimtelijke ordening**	**0**	**25**	**25**	**0**
PRDP704	**Bouwgrondexploitatie**	**0**	**0**	**0**	**0**
PRDP705	**Omgevingswet algemeen**	**0**	**249**	**296**	**-47**
PRDP751	**Verkeer**	**0**	**84**	**84**	**0**
Totaal Stortingen		**0**	**358**	**405**	**-47**
Totaal 06 Wonen recreëeren en veiligheid		**6.425**	**6.665**	**5.195**	**1.470**

Toelichting op het programma baten en lasten

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

Excel-tabel

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € 271.000 V

- Bouwen en wonen € 543.000 V

Dit betreft de beschikbaarheid van een starterslening voor koopwoningen. Hiervan is in 2024 geen gebruik gemaakt

- Omgevingswet algemeen € 176.000 V

Het budget was te hoog geraamd voor de aanvragen van een vergunning

- Recreatie € 234.000 V

De (extra) opbrengst betreft een perceel bosgrond

- Bouwen en wonen € 258.000 V

De hogere inkomsten worden veroorzaakt door een toename van het aantal aanvragen bouwleges

- Bouwgrondexploitatie (baten en lasten) € 85.000 V

- hogere vrijval voorziening Enkco door lager tekort dan bij najaarsnota was voorzien € 23.000 positief
- meer uren doorberekend aan de grondexploitatie, dit geeft een voordeel op overhead € 51.000 positief
- lagere winstuitkering PPS Opbroek Noord en Oost door hogere kosten en minder verkochte kavels € 64.000 negatief
- hogere winstuitkering gemeentelijke grondexploitatie Opbroek Noord en Oost door lagere kostenstijging € 93.000 positief
- bij de najaarsnota is doorberekende rente niet bijgesteld € 7.000 negatief
- meer uren toegerekend aan afgesloten of nog te openen complexen dan voorzien bij najaarsnota € 3.000 negatief
- diverse kleine verschillen € 8.000 negatief

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € 97.000 N

Regeling beleidsindicatoren (BBV)

	Rijssen-Holten	Nederland
Verwijzingen Halt [per 1.000 jongeren]	6	9
Geweldsmisdrijven [per 1.000 inwoners]	1,8	4,3
Diefstallen uit woning [per 1.000 inwoners]	0,8	1,2
Winkeldiefstallen [per 1.000 inwoners]	0,8	2,2
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag [per 1.000 inwoners]	2,3	5,7
WOZ-waarde - Woningen totaal [x €1.000]	380	379
Nieuwbouw [per 1.000 woningen]	12,2	9,1
Demografische druk (Groene + grijze druk tov 20-64) [%]	83,6%	70,4%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden [€]	645	nb
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden [€]	675	nb

7. Wijken

Coalitieakkoord 2022 - 2026

Rijssen-Holten is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen. Mooie en groene wijken dragen bij aan de leefbaarheid en veiligheid en nodigen inwoners uit om naar buiten te gaan, te ontmoeten en te bewegen. Initiatieven van inwoners spelen hierin een grote rol en willen we stimuleren. Daarnaast gaan we aan de slag met een mobiliteitsvisie waarin we duurzame keuzes aanmoedigen en ondersteunen.

Mobiliteit

We willen een brede visie op mobiliteit met aandacht voor fietsen, wandelen, gemotoriseerd verkeer, openbaar vervoer, ontsluiting van de hoofdwegen en een passende inrichting van de openbare ruimte. Deze visie moet landen in een uitvoeringsprogramma voor meerdere jaren. Hierbij ondersteunen we duurzame keuzes door bijvoorbeeld in te zetten op verkeersluwe centra, het gebruik van openbaar vervoer zoals TwentsFlex en een goede laadinfrastructuur. We stimuleren in onze visie actief het gebruik van de fiets door onze fietsstructuur te optimaliseren en aandacht te hebben voor een veilige (school)omgeving voor kwetsbare verkeersdeelnemers. Daarnaast stimuleren we de scheiding van verschillende verkeersdeelnemers. Het parkeerbeleid en de parkeernormen moeten daarnaast aansluiten op onze mobiliteitsvisie. Concreet willen we in Holten de Dorpsstraat tussen de Kerkstraat en Larenseweg afsluiten voor gemotoriseerd verkeer, een versnelde aanleg van een tweede ontsluiting van de Kalfstermansweide en een stevige lobby voor een ongelijkvloerse kruising met het spoor op de N350. Ook willen we de veiligheid van de Haarstraat en het Hogepad in Rijssen verbeteren en aandacht voor gevaarlijke kruispunten zoals bijvoorbeeld bij de Dorperdijk en de Enterstraat.

Groene wijken

Het veranderende klimaat zorgt voor hetere zomerdagen en zwaardere stortbuien die gevolgen hebben voor de leefbaarheid van onze buurten. We willen groene en veilige wijken en hebben hierbij specifiek aandacht voor klimaatadaptatie en de gevolgen van hittestress, maar ook voor veiligheid en sociale aspecten. We zetten daarnaast actief in op het behoud, onderhoud en toevoegen van kwalitatief waardevol groen, waaronder bomen. Onze inwoners zijn sterk betrokken bij hun eigen leefomgeving en de inrichting van de openbare ruimte. We stimuleren en ondersteunen daarom buurt- of inwonersinitiatieven die de leefbaarheid vergroten. Inwoners kunnen bijvoorbeeld gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan en draagvlak hebben. Daarnaast benutten we de natuurlijke momenten om investeringen te doen in wegreconstructies.

Thema duurzaamheid uit Coalitieakkoord 2022-2026

Rijssen-Holten is nu een prachtige gemeente, maar moet ook voor toekomstige generaties een fijn, mooi en leefbaar thuis zijn. De komende vier jaar staat de duurzame groei en ontwikkeling van deze gemeente centraal. We zetten in op de transitie naar schone energie, een toekomstbestendige leefomgeving en hebben aandacht voor biodiversiteit. De lasten van die veranderingen verdelen we eerlijk, met oog voor sociale gevolgen en voldoende draagvlak.

Rol van de gemeente

De veranderingen hebben gevolgen voor iedereen en daarom kiezen wij voor een wijk- en bewonersgerichte aanpak. Onze rol is het stimuleren, aanjagen en ondersteunen van initiatieven van inwoners en ondernemers, maar we voelen ook een verantwoordelijkheid om zelf een rol te pakken als kansen zich voordoen, opgaves niet in de samenleving worden opgepakt of de situatie daarom vraagt. Per initiatief bekijken we in overleg wat een passende rol is. We vinden het daarbij belangrijk dat de rendementen van de duurzaamheidsontwikkelingen ten goede komen aan onze lokale samenleving. Het GroenDoen-initiatief - dat de landelijke doelstellingen als uitgangspunt heeft - volgen we met vertrouwen en belangstelling tot het voorjaar 2023. Als hiermee de lokale doelstellingen van de raad niet worden behaald, gaan we opnieuw met elkaar in gesprek en vindt er een heroriëntatie op het proces plaats.

Duurzame investeringen

We volgen de landelijke doelstellingen als het gaat over het afscheid nemen van fossiele brandstoffen. Dit betekent dat we in 2030 naar 49% minder CO2-uitstoot willen ten opzichte van 1990 en in 2050 inzetten op 95% CO2-reductie

ten opzichte van 1990. We stimuleren en investeren in de isolatie van bestaande woningen en intensiveren de inzet van zon op dak. Daarnaast staan we open voor innovatieve oplossingen. Uiteraard geven we zelf het goede voorbeeld door onze eigen gebouwen verder te verduurzamen.
Biodiversiteit
Voor veel planten en dieren is Rijssen-Holten ook een thuis. Bij de groei en ontwikkeling van onze gemeente hebben we oog voor biodiversiteit. De experimenten met bloemrijke akkerranden maken we structureel en we benutten in onze wijken de kansen voor het vergroten van biodiversiteit.
Strategische visie 2010-2030, versie 2021

Prioriteiten 2024

	Onderwerp	investering	Voorstel 2024	Structureel/incidenteel
1	Verduurzamen wagen- en machinepark		65	structureel
2	Uitvoeringskrediet mobiliteit	150	8	structureel
3	Laatste deel zuid-oostelijke fietsring/reconstructie Pelmolenweg Rijssen	551	2	structureel
4	Subsidie voor vergroening		50	incidenteel
5	Energielening en Energie verzilverlening Vergoeding deelnemers	2000	10 -20	structureel structureel
6	Uitbreiding werkbegeleiding doelgroepers buitenteams Bijdrage uit reserve reintegratie		40 -40	incidenteel incidenteel

Toelichting prioriteiten en actuele ontwikkelingen

Prioriteiten

Acties

Verduurzamen wagen- en machinepark

Omschrijving (toelichting)

De duurzaamheidsvisie is de basis. We geven daarmee invulling aan de ambitie dat in 2030 minimaal de helft van het wagenpark elektrisch rijdt. Het huidige vervangingsschema is gebaseerd op 1 op 1 vervanging van voertuigen en machines, welke werken op fossiele brandstof. Het verduurzamen van de voertuigen/machines kost meer dan fossiele brandstofmachines/voertuigen.

Uitvoeringskrediet mobiliteit

Omschrijving (toelichting)

In 2024 zijn, in aanloop naar het uitvoeringsprogramma mobiliteit, diverse werken voorbereid. Hierbij kan gedacht worden aan veilige oversteekvoorzieningen binnen de kernen.
In 2025 wordt verder uitvoering gegeven aan mobiliteitsprojecten via het uitvoeringsprogramma mobiliteit.

Laatste deel zuid oostelijke fietsring/Reconstructie Pelmolenweg Rijssen

Omschrijving (toelichting)

Het gaat hier om een verkeersinfrastructuur (Pelmolenweg, inclusief aansluiting Wierdensestraat tot kruispunt Leijerweerdsdijk). Dit is uit het oogpunt van afwikkeling fietsverkeer, verkeersveiligheid en capaciteit in relatie met de planontwikkeling van de wijk Opbroek,minimaal benodigd.

Subsidie voor vergroening (klimaatadaptatie)

Omschrijving (toelichting)

De gevolgen van verstedelijking en klimaatverandering zijn meer en meer merkbaar. De langdurige droogteperiodes zorgen voor steeds meer problemen en daartegenover leiden hevige stortbuien regelmatig tot ernstige wateroverlast, met name in de bebouwde kom.

Het is van belang om onder andere hittestress tegen te gaan. De gemeente neemt allerlei maatregelen maar de openbare ruimte is slechts een klein percentage van de totale buitenruimte. We willen daarom ook onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bewustmaken en stimuleren om te vergroenen om zo samen de gevolgen van klimaatverandering te bestrijden.

Door een subsidie aan te bieden, willen we onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties stimuleren om hittestress/wateroverlast tegen te gaan en biodiversiteit te bevorderen door onder andere verharde oppervlakken te vergroenen, bomen te planten en groene daken en/of gevels aan te leggen. Na twee jaar evalueren we deze pilot en als het succesvol blijkt dan overwegen we een structureel budget.

Motie: Energielening en Energie verzilverlening (SVn)

Omschrijving (toelichting)

Sinds mei 2023 biedt de gemeente voor haar inwoners de SVn-Energielening en SVn-Energieverzilverlening (voor oudere huizenbezitters met voldoende overwaarde) aan.

Deze leningen zijn bedoeld voor het verduurzamen van woningen en dragen zo bij aan onze duurzaamheidsambities. Speciaal voor mensen met een laag inkomen bestaat een 0%-rente variant.

Sinds de start van de lening is deze door ongeveer 80 inwoners aangevraagd. De lening wordt gebruikt voor zonnepanelen, isolatie en warmtepompen. De lening is een revolverend fonds met een terugbetaaltermijn van 10 tot 15 jaar.

Uitbreiding werkbegeleiding doelgroepers buitenteams

Omschrijving (toelichting)

Vanuit de buitenteams willen wij onze bijdrage leveren om er voor te zorgen dat mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt volwaardig binnen Rijssen-Holten kunnen (blijven) participeren. Wij doen dit als “leer-werkbedrijf” door collega’s naast hun dagelijkse taak te trainen in het begeleiden van werknemers met een arbeidsbeperking.

Wij bieden bij de buitenteams deze ontwikkelplekken (instromers) aan, zodat deelnemers in de toekomst kunnen worden begeleid naar betaald werk. Om deze instromers zo goed mogelijk te laten participeren is het nodig om werkervaring op te doen, werknemersvaardigheden te ontwikkelen en meer inzicht te krijgen in talenten, ondersteuningsbehoefte en beperkingen.

We hebben een werkbegeleider gevonden die maatwerk aan ondersteuning kan bieden die passend is bij de ontwikkelplek. Door de juiste begeleiding te bieden zien we dat mensen de kans krijgen te groeien in hun werknemersvaardigheden waardoor een betaalde baan binnen hun bereik komt.

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.07	**07 Wijken**				
Lasten					
PRDP400	**Milieu**	**1.291**	**3.716**	**5.463**	**-1.746**
PRDP401	**Natuurbescherming**	**80**	**94**	**95**	**-1**
PRDP402	**Afwatering**	**166**	**166**	**166**	**0**
PRDP450	**Openbaar groen**	**2.250**	**2.455**	**2.419**	**36**
PRDP460	**Hondentoiletten**	**55**	**55**	**59**	**-5**
PRDP510	**Ongediertebestrijding**	**50**	**50**	**52**	**-2**
PRDP522	**(openlucht)Recreatie**	**30**	**30**	**29**	**2**
PRDP600	**Afval**	**3.004**	**3.621**	**3.671**	**-50**
PRDP650	**Riolering**	**2.774**	**1.954**	**1.959**	**-6**
PRDP710	**Verspreide gem.grondterreinen**	**107**	**103**	**107**	**-5**
PRDP750	**Wegen**	**2.868**	**2.459**	**2.365**	**94**
PRDP752	**Straatverlichting**	**351**	**311**	**294**	**16**
PRDP753	**Straatreiniging**	**785**	**805**	**841**	**-36**
PRDP756	**Gladheidsbestrijding**	**311**	**310**	**281**	**29**
Totaal Lasten		**14.123**	**16.128**	**17.801**	**-1.673**
Baten					
PRDP400	**Milieu**	**-13**	**-2.280**	**-4.051**	**1.771**
PRDP401	**Natuurbescherming**	**0**	**0**	**0**	**0**
PRDP450	**Openbaar groen**	**-100**	**-105**	**-32**	**-73**
PRDP522	**(openlucht)Recreatie**	**0**	**0**	**0**	**0**
PRDP600	**Afval**	**-3.437**	**-3.514**	**-3.541**	**28**
PRDP650	**Riolering**	**-3.252**	**-3.166**	**-3.172**	**6**
PRDP710	**Verspreide gem.grondterreinen**	**-47**	**0**	**0**	**0**
PRDP750	**Wegen**	**-125**	**-160**	**-130**	**-30**
PRDP752	**Straatverlichting**	**0**	**-2**	**-3**	**1**
PRDP753	**Straatreiniging**	**-16**	**-51**	**-49**	**-2**
Totaal Baten		**-6.991**	**-9.278**	**-10.979**	**1.701**
Onttrekkingen					
PRDP400	**Milieu**	**0**	**-210**	**-207**	**-3**
PRDP600	**Afval**	**-11**	**-41**	**-64**	**22**
PRDP750	**Wegen**	**0**	**-172**	**-119**	**-52**
Totaal Onttrekkingen		**-11**	**-423**	**-390**	**-33**
Stortingen					
PRDP400	**Milieu**	**0**	**38**	**38**	**0**
PRDP600	**Afval**	**0**	**148**	**148**	**0**
PRDP750	**Wegen**	**0**	**600**	**600**	**0**
Totaal Stortingen		**0**	**785**	**785**	**0**
Totaal 07 Wijken		**7.121**	**7.213**	**7.218**	**-5**

Toelichting op programma baten en lasten

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

Excel-tabel

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € -66.000 N

- Milieubeleid < € 25.000 (baten en lasten)

Eind 2024 is een Rijksuitkering ontvangen van € 1.869.000. Voor hetzelfde bedrag is een overlopende passivapost opgenomen € -

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 (baten en lasten) € 61.000 V

Regeling beleidsindicatoren (BBV)

	Rijssen-Holten	Nederland
Omvang huishoudelijk restafval [kg per inwoner]	122	150
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit [%]	36,4%	40,9%

Overhead

Overhead

Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat er in de begroting een overzicht moet worden opgenomen van de kosten van overhead. De wijze waarop we dit presenteren is vrij waarbij er minimaal onderscheid moet worden gemaakt tussen baten en (netto)lasten.

De definitie overhead in het BBV is een andere dan die wij in Rijssen-Holten toepassen.

Zo rekenen wij de kosten van bestuursondersteuning college niet tot de overhead. Het BBV schrijft dit wel voor. Deze lasten rekenen wij niet door in onze tarieven van medewerkers en daarmee ook niet in onze producten.

Verder rekenen wij de kosten van leidinggevenden tot het interne uurtarief. Hierin zijn met name alle directe salarislasten opgenomen. Het BBV schrijft voor deze lasten als overhead te beschouwen. Voor de berekening van het uurtarief van medewerkers heeft dit geen gevolgen. Alleen de verhouding tussen salarislasten en overhead wijzigt.

In de voorliggende begroting is de bestendige gedragslijn van Rijssen-Holten gevolgd bij het bepalen van de uurtarieven van medewerkers.

Op grond van BBV-voorschriften ontstaat het volgende overzicht:

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.20	**20 Indirecte producten**				
PRDP002	**Concerncontrol**	**624**	**625**	**624**	**1**
PRDP003	**Financiële dienstverlening**	**1.932**	**1.874**	**1.881**	**-7**
PRDP004	**Personeel en organisatie**	**1.094**	**1.427**	**1.389**	**38**
PRDP005	**Informatiseringautomatisering**	**3.546**	**3.461**	**3.239**	**222**
PRDP006	**Huishoudelijke dienstverlening**	**1.152**	**1.378**	**1.286**	**92**
PRDP007	**Gebouw-accommodatiebeheer**	**1.552**	**2.886**	**2.950**	**-64**
PRDP008	**Materieel**	**169**	**160**	**176**	**-16**
PRDP070	**Salarissen**	**2.581**	**4.284**	**4.479**	**-195**
PRDP101	**Bestuursondersteuning college**	**2.098**	**2.326**	**2.305**	**21**
Totaal 20 Indirecte producten		**14.746**	**18.421**	**18.329**	**92**
Gerealiseerd resultaat		**14.746**	**18.421**	**18.329**	**92**

Toelichting overhead

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

- Overhevelingen € V 258.000

- Informatisering en automatisering € V 200.000

De aanschaf van software voor geometrie en gebouwen (BAG/BGT) is uitgesteld, tevens is minder besteed op advieskosten

- Salarissen € N 182.000

De salariskosten van het personeel sporthallen en zwembaden worden hier opgenomen. De dekking vindt echter plaats bij de producten zelf, zie programma 4

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € N 184.000

Dit betreft met name hogere kosten voor groot onderhoud van de electrische installatie van het gemeentehuis en hogere salariskosten dan begroot

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

Bij de programma's 1 tot en met 7 worden de lasten en baten weergegeven. Bij veel van de programma's zijn de baten lager dan de lasten. De programmatekorten worden bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de uitkering uit het Gemeentefonds en de onroerende- zaakbelastingen (ozb) de belangrijkste zijn. In het overzicht 'Algemene dekkingsmiddelen' wordt een specificatie gegeven van baten en lasten, onttrekkingen en stortingen van zowel begroot als gerealiseerd. Het beleid omtrent lokale heffingen is verwoord in de paragraaf '1 Lokale heffingen'. De algemene dekkingsmiddelen kennen, in tegenstelling tot de riool- en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van specifieke uitkeringen, in de programma's verantwoord.

Lokale heffingen

Voor een toelichting over het beleid met betrekking tot de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf '1 lokale heffingen'. De ozb-inkomsten worden gecorrigeerd voor de lasten die betrekking hebben op de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

Gemeentefonds

De raming van de algemene uitkering 2024 is bij de najaarsnota voor het laatst bijgesteld. De mutaties uit de decembercirculaire zijn betrokken bij het opstellen van de jaarrekening. De afwijking tussen begroting en realisatie wordt toegelicht bij het kopje "toelichting op baten en lasten programma".

Dividenden

De gemeente ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelen in diverse ondernemingen. De gemeente heeft aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Wadinko, Enexis en Twence.

Dividenden 2024	primaire begroting	begroting na wijziging	realisatie
BNG	600.000	658.000	658.251
Wadinko	45.000	45.000	56.509
Enexis (achtergestelde lening)	3.000	0	0
Enexis	40.000	40.000	15.636
Twence	300.000	305.000	304.944
PBE (vereffening i.v.m. liquidatie)	0	0	444
Kapitaallasten rente baten	-12.600	-13.000	0
Totaal	**975.400**	**1.035.000**	**1.035.784**

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is het verschil tussen de werkelijk betaalde rente (leningen, rekening courant) en de ontvangen rente (uitgezet kort geld en verstrekte hypotheken gemeentepersoneel). Hierbij wordt geen rekening gehouden met de bespaarde rente en de gevolgen van de renteomslagberekening. De gevolgen hiervan zijn verantwoord onder de Overige Eigen Middelen. Het saldo van de financieringsfunctie bedraagt afgerond € 1.194.000 aan meer betaalde dan ontvangen rente. Aan betaalde rente is een bedrag verantwoord van ruim € 1.391.000. Het

bedrag aan ontvangen rente is circa € 197.000. De betaalde rente bestaat grotendeels uit rente op langlopende financiering en een minimaal bedrag aan kortlopende financiering.

Stelposten

De geraamde stelposten zijn ingezet en/of vrijgevallen in 2024.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.15	**15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**				
Lasten					
PRDP350	**Aandelenbezit**	**10**	**10**	**10**	**0**
PRDP351	**Rente bedrijfsvoering**	**0**	**0**	**0**	**0**
PRDP352	**Belastingen**	**784**	**795**	**777**	**18**
PRDP354	**Invordering**	**18**	**18**	**9**	**9**
PRDP355	**Algemene uitgaven en inkomsten**	**1.212**	**130**	**78**	**52**
PRDP358	**Ruimte nieuw beleid**	**7.288**	**0**	**0**	**0**
PRDP461	**Hondenbelasting**	**2**	**2**	**2**	**0**
Totaal Lasten		**9.314**	**955**	**876**	**79**
Baten					
PRDP350	**Aandelenbezit**	**-988**	**-1.038**	**-1.039**	**1**
PRDP351	**Rente bedrijfsvoering**	**-405**	**-632**	**-673**	**41**
PRDP352	**Belastingen**	**-9.472**	**-9.518**	**-9.531**	**13**
PRDP353	**Algemene uitkering**	**-75.581**	**-77.352**	**-77.855**	**503**
PRDP354	**Invordering**	**-49**	**-49**	**-28**	**-21**
PRDP355	**Algemene uitgaven en inkomsten**	**-1.407**	**-218**	**-216**	**-1**
PRDP461	**Hondenbelasting**	**-65**	**-62**	**-62**	**-1**
Totaal Baten		**-87.966**	**-88.869**	**-89.404**	**535**
Onttrekkingen					
PRDP355	**Algemene uitgaven en inkomsten**	**-4.825**	**-8.939**	**-9.026**	**87**
Stortingen					
PRDP355	**Algemene uitgaven en inkomsten**	**3.673**	**8.619**	**8.663**	**-45**
Totaal 15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**-79.804**	**-88.234**	**-88.890**	**656**

Toelichting op baten en lasten programma

Omschrijving (toelichting)

Binnen dit programma worden de volgende afwijkingen hieronder verklaard. Deze afwijkingen zijn niet één op één terug te vinden in bovenstaande tabel omdat de baten en lasten veelal verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.

Excel-tabel

- Budgetoverhevelingen (voor een specificatie, zie bijlage) € - V

- Algemene uitkering € V 411.000

De algemene uitkering laat bij de jaarrekening een voordelig resultaat zien
Hiervan heeft € 130.000 betrekking op de jaren 2022 en 2023. Dit houdt verband met de aanpassing van de aantallen en het bijstellen van de uitkeringsfactor
Over 2024 hebben we ruim € 370.000 extra ontvangen. Dit betreft:
Bijstelling aantallen (met name loonkostensubsidie) € 45.000
Integratie- decentralisatieuitkeringen decembercirculaire € 241.000
Taakmutaties decembercirculaire € 83.000
Van de integratie- en decentralisatieuitkeringen wordt een deel overgeheveld naar 2025

- Onttrekking reserve € V 87.000

Er is voor groot onderhoud voor € 106.000 een extra beroep gedaan op de egalisatiereserve gebouwenbeheer
Voor het bomenplan was een bijdrage begroot. Deze bijdrage is in werkelijkheid lager uitgevallen

- Stelposten € V 107.000

Dit betreft een stelpost voor gebouwenbeheer. Deze is ingezet voor groot onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen. De kosten staan op een ander programma

- Diverse kleine verschillen < € 75.000 € V 51.000

Paragrafen

1. Paragraaf lokale heffingen

Artikel 10 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat ten minste (artikel 10, onderdeel c van het BBV):
a. de geraamde inkomsten;
b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen (die hoogstens kostendekkend mogen zijn) wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
d. een aanduiding van de lokale lastendruk;
e. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten. De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken namelijk de burger heel direct in de portemonnee.
De paragraaf lokale heffingen bevat:
- de beleidsvoornemens voor de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen
- een duiding van de lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Op deze manier wordt inzicht gegeven in de lokale belastingdruk en wordt u, de raad, in staat gesteld te sturen op hoofdlijnen van beleid en een afweging te maken tussen de belastingdruk en het voorzieningenniveau.

Uitgangspunt tarievenbeleid

Alle kostprijzen en tarieven van gemeentelijke dienstverlening zijn in 2023 opnieuw tegen het licht gehouden. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in de Nota kostprijzen en tarieven gemeentelijke dienstverlening. Als algemeen uitgangspunt geldt dat de tarieven kostendekkend zijn. Uitzonderingen hierop staan in de nota. In 2024 golden de actuele tarieven, gecorrigeerd voor inflatie (8%). Via de Nota kostprijzen en tarieven is u voorgesteld, daar waar nodig, aanpassingen te doen.
Van het bestaande beleid, om de tarieven jaarlijks te corrigeren voor de inflatie, is op de volgende punten afgeweken:

1. Voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) zijn de tarieven zo vastgesteld dat de totale opbrengst per saldo 8% is gestegen (dit is de inflatie), exclusief areaal.
2. De rioolheffing is vastgesteld op € 179,- per aansluiting.
3. De afvalstoffenheffing is, zoals gebruikelijk, kostendekkend geraamd. De tarieven voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens zijn vastgesteld op respectievelijk € 170,- en € 219,-.
4. Voor de toeristenbelasting is het tarief per overnachting met € 0,10 verhoogd naar € 0,95.
5. De tarieven voor hondenbelasting zijn vastgesteld op € 25,50 voor een 1e hond en op € 38,- voor een 2e en volgende hond.

6. De lijkbezorgingsrechten zijn voor 2024 met het inflatiepercentage van 8% verhoogd.
7. Het tarief voor de reclamebelasting in de centrumgebieden van Rijssen-Holten en voor de bedrijventerreinen in Holten zijn vastgesteld op basis van de ingediende begrotingen 2024 van de Stichting Ondernemersfonds respectievelijk de Stichting Ondernemersfonds Holtense Bedrijventerreinen.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Als gevolg van de verplichte jaarlijkse herwaardering van onroerende zaken golden per 1 januari 2024 ook weer nieuwe WOZ-waarden. De tarieven van de onroerendezaakbelasting waren daarvoor aangepast waarbij de totale OZB-opbrengst (exclusief nieuw- en verbouw) uiteindelijk 8% hoger uit zou komen en de opbrengstverhouding tussen de categorie woningen en niet-woningen zoveel mogelijk in stand blijft.
Binnen de gemeente is sprake van tariefdifferentiatie. Voor niet-woningen (bedrijven) gelden andere (hogere) tarieven dan voor woningen. OZB wordt geheven van alle onroerende zaken (zoals gebouwde objecten, in aanbouw zijnde objecten en grond) tenzij wettelijk vrijgesteld.
De waarde van alle onroerende zaken is van invloed op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Die uitkering houdt namelijk rekening met de opbrengst uit de onroerendezaakbelastingen in de gemeente.

Afvalstoffenheffing

Het kostendekkende tarief voor een- en meerpersoonshuishoudens is vastgesteld op respectievelijk € 170,- en € 219,-. De tarieven voor 2024 waren hoger dan in 2023 (€ 166,- en € 217,-). Omdat niet alle kostencomponenten met 8% zijn gestegen, is de procentuele stijging lager dan het inflatiepercentage. Wel gold er in 2024 een eenmalige korting van € 50,- en € 69,- voor respectievelijk één- en meerpersoonshuishouden.

Rioolheffing

De rioolheffing steeg van € 172,- in 2023 naar € 179,- per aansluiting in 2024. Omdat niet alle kostencomponenten met 8% waren gestegen, is de procentuele stijging lager dan het inflatiepercentage. Het tarief was berekend op basis van het rioleringsplan.
Uitgangspunt bij de rioolheffing is dat de taak riolering volledig kostendekkend wordt uitgevoerd. Voor het tegengaan van tariefschommelingen is een voorziening opgenomen. Voor verbeteringsmaatregelen is een aparte voorziening beschikbaar.

Belastingdruk per huishouden (afgerond op hele euro's)

	2020	2021	2022	2023	2024	Landelijk (2023)
OZB*)	€ 252	€ 256	€ 290	€ 319	€ 338	€ 403
Afvalstoffenheffing **)	€ 186	€ 186	€ 213	€ 217	€ 219	€ 329
Rioolheffing	€ 195	€ 195	€ 164	€ 172	€ 179	€ 213
Totaal (meerpersoonshuishoudens)	**€ 633**	**€ 637**	**€ 667**	**€ 708**	**€ 736**	**€ 945**

Mutatie t.o.v. voorgaande jaar	+ 0,6%	+ 4,7%	+ 6,1%	+ 4,0%

*) Bij een gemiddelde woningwaarde

**) Meerpersoonshuishouden

Bron: Coelo.nl

Hondenbelasting
In 2024 gold het tarief van € 25,50 voor een 1e hond en € 38,- voor een 2e en volgende hond.

Toeristenbelasting
In 2024 gold er een hoger tarief voor de toeristenbelasting (€ 0,95 per overnachting) dan in 2023 (€ 0,85 per overnachting). Deze belasting wordt geheven voor het houden van een verblijf met overnachting door niet-ingezetenen binnen de gemeente in hotels, pensions, vakantie-onderkomens, mobiele kampeeronderkomens, niet beroepsmatig verhuurde ruimten en op vaste standplaatsen, tegen vergoeding in welke vorm dan ook.

Forensenbelasting
Deze belasting wordt geheven van de personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De tarieven zijn in gelijke verhouding als de OZB-tarieven verhoogd.

Lijkbezorgingsrechten
Deze tarieven zijn ten opzichte van 2023 verhoogd met het inflatiepercentage (8%).

Omgevingsvergunning bouw
De bouwleges bedragen een percentage van de bouwsom. De tarieven zijn gebaseerd op de Nota kostprijzen en tarieven 2024.

Ondernemersfonds/reclamebelasting
In de centrumgebieden van Holten en Rijssen geldt sinds 1 januari 2014 een reclamebelasting. Het tarief daarvoor is bepaald door de ingediende begroting 2024 van de Stichting Ondernemersfonds en de nieuwe WOZ-waarden.
Voor de beveiliging van bedrijventerreinen in Holten geldt per 1 januari 2022 een reclamebelasting waarmee een ondernemersfonds ter bekostiging wordt gevoed. Het tarief van deze reclamebelasting is bepaald door de ingediende begroting 2024 van de Stichting Ondernemersfonds Holtense Bedrijventerreinen en de nieuwe WOZ-waarden.

Kwijtschelding
Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de geheven belasting. Dit is het geval als de bestaansnorm van inwoners onder de daarvoor geldende normen valt.

	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Aantal aanvragen	433	443	439	496	379

Aantal gehonoreerd	363	361	347	324	323

Kostendekkendheid omgevingsvergunning bouw

kosten taakveld 1.1 crisisbeheersing	€ 43.700	
kosten taakveld 8.3 wonen en bouwen	€ 448.700	
Netto kosten taakveld	€ 492.400	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead	€ 365.300	
Totale lasten	**€ 857.700**	
Opbrengst leges	€ 959.304	
Overige opbrengsten	€ 0	
Totale baten	**€ 959.304**	
Saldo	**€ 101.604**	**112% kostendekking**

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten

kosten taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria	€ 587.012	
Netto kosten taakveld	€ 587.012	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead begraafplaatsen	€ 53.000	
Totale kosten	**€ 640.012**	
Opbrengst lijkbezorgingsrechten	€ 561.576	
Totale opbrengst heffingen	**€ 561.576**	
Saldo	**€ -78.436**	**88% kostendekking**

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

kosten taakveld 7.3	€ 3.621.050	(totale kosten minus btw)
kosten taakveld 0.10 mutaties reserves (sluitpost taak afval)	€ 84.033	
kosten taakveld 0.64 belastingen overig	€ 0	
baten taakveld 7.3	€ -438.908	
Netto kosten taakveld	€ 3.266.175	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead	€ 443.900	
BTW	€ 306.200	
Totale lasten	**€ 4.016.275**	
Opbrengst heffingen	€ 3.102.261	
Eliminatie belastingteruggave	€ 964.000	
Kwijtscheldingen en verminderingen	€ -49.986	
Totale baten	**€ 4.016.275**	
Saldo	**€ 0**	**100% kostendekking**

Kostendekkendheid rioolheffing

kosten taakveld 7.2	€ 1.905.083	(totale kosten minus btw en kwijtschelding)
kosten taakveld 0.10 mutaties reserves	€ 0	
kosten taakveld 0.64 belastingen overig	€ 0	
baten taakveld 7.2	€ -63.500	
Netto kosten taakveld	€ 1.841.583	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead	€ 415.000	
BTW	€ 797.700	
Totale lasten	**€ 3.054.283**	
Opbrengst heffingen	€ 3.108.436	
Kwijtscheldingen en verminderingen	€ -54.153	
Totale baten	**€ 3.054.283**	
Saldo	**€ 0**	**100% kostendekking**

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Noot

Artikel 11

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken;
b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.
Na evaluatie heeft de gemeenteraad op 15 november 2019 de systematiek, norm en samenstelling van het weerstandsvermogen gehandhaafd en opnieuw vastgesteld.

Doelstellingen gemeenteraad

- risico's op geld waarderen;
- op geld gewaardeerde risico's afzetten tegen weerstandsvermogen;
- transparante systematiek.

De systematiek

- belangrijke risico's identificeren en voorzien van een realistisch scenario (bijv. 2% korting gemeentefonds);
- financiële effecten van scenario's berekenen waarbij structureel en incidenteel onder één noemer worden gebracht;
- kansberekening geven bij elk benoemd risico(scenario) > laag=25%; midden=50% en hoog=75%;
- er ontstaan 4 uitkomsten te weten: laag; midden; hoog en prognose (de kans-inschatting);
- de uitkomsten worden in een matrix gezet evenals de aanwezige weerstandscapaciteit;
- de weerstandscapaciteit wordt gedeeld door het totale risicobedrag wat een ratio oplevert;
- vooral bij structurele risico's zoals gemeentefonds is weerstandsvermogen bedoeld als overbruggingsvermogen totdat de begroting weer sluitend is. Dit betekent dat niet het hele risicobedrag ten laste van de weerstandscapaciteit komt maar alleen de tijdelijke dekking waarbij het uitgangspunt is dat de tegenvaller gefaseerd wordt geabsorbeerd in de begroting;
- bij structurele risico's moet tevens doorlopend een actueel risicoprofiel gemaakt worden (dit kan de kans-inschatting maar ook de scenario-omvang betreffen);
- de laatste 2 items zijn verwerkt in een rekenmodel dat laat zien wat de gevolgen zijn van de doorrekening van de risico's en het nieuwe berekende risicoprofiel (risicosimulatie);
- na risicosimulatie ontstaat een nieuw (prognose)risicoprofiel en een bijgesteld weerstandsvermogen;
- de ratio uit de risicosimulatie geeft een accurater beeld omdat deze rekening houdt met het vermogen van de organisatie structurele tegenvallers gefaseerd op te lossen;
- de ratio uit de risicosimulatie wordt dan ook gebruikt voor de bepaling van het gewenste weerstandsvermogen;
- de gemeenteraad stelt de gewenste norm (ratio) vast;
- op basis van de waarderingstabel van de NAR (zie onderstaande tabel) heeft de raad de norm vastgesteld op de bandbreedte 1 tot 1,4.

Ratio Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig

0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De raad heeft aan de beschikking over c.q. het in stand houden van het weerstandsvermogen de volgende eisen verbonden:

- bij een (prognose)ratio > 1,4 mag het weerstandsvermogen verminderd worden tot 1,4 ten bate van de algemene middelen;
- bij een ratio tussen 1 - 1,4 mag beschikt worden over het weerstandsvermogen voor financiële tegenvallers tot maximaal de ratio 1;
- daalt de ratio onder de 1 dan worden financiële meevallers toegevoegd aan het weerstandsvermogen tot minimaal de ratio 1.

Kanttekeningen

- het gaat om onzekere gebeurtenissen en niet om verwachtingen;
- de keuze van de scenario's is gebaseerd op expert judgement en daarom arbitrair;
- de risicosimulatie gaat ervan uit dat alle risico's zich voordoen. In de praktijk zal dit niet het geval zijn. Daar staat tegenover dat alle risico's ook niet in beeld zijn. Verder gaat er een dempend effect uit van de kans-inschatting: een laag ingeschat risico telt minder zwaar mee in de simulatie. Ook is er in sommige gevallen een onderlinge relatie tussen risico's, bijvoorbeeld in het geval deze conjunctureel gerelateerd zijn;
- de risicosimulatie gaat uit van een "zelfoplossend" vermogen van de organisatie bij structurele risico's.

Bij de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat het om voortschrijdend inzicht in de ontwikkeling van risico's en de mate waarin middelen aanwezig zijn om risico's te kunnen opvangen. Het zwaartepunt ligt daarbij op de informatievoorziening bij de kadernota. Deze informatie wordt bij de jaarbegroting nog eens geactualiseerd.
Voor de omschrijving van en de toelichting op actuele risico's verwijzen wij naar de betreffende paragraaf in de kadernota 2026-2029. Hier wordt ook de meest actuele ratio vermeld.
De risicoratio wordt berekend aan de hand van de meest actuele risicoscenario's.
Bij de jaarrekening hoeft in dit verband in feite alleen maar gekeken te worden naar de ontwikkeling van het weerstandsvermogen. Als dit vermogen gelijk of hoger is dan dat uit de begroting 2025, dan is de ratio op de balansdatum gelijk of hoger dan die uit de begroting 2025.
Op basis van de actuele risicoberekening in de begroting 2025 is uitgegaan van een aanwezig weerstandsvermogen (voor simulatie) van € 58,6 miljoen.
Het werkelijk aanwezige weerstandsvermogen per 31 december 2024 bedraagt:
Algemene reserve € 50,6 miljoen
50% van de vrije bestemmingsreserves € 13,5 miljoen
Totaal buffervermogen jaarrekening € 64,1 miljoen
In de jaarrekening 2024 is het aanwezige weerstandsvermogen dus € 5,5 miljoen hoger dan geprognosticeerd in de begroting 2025, zodat de ratio op de balansdatum ook hoger is (2,42 versus 2,20 bij begroting 2025). In het raadsvoorstel "najaarsnota 2024" was al een stijging voorzien naar 2,32. Op basis van de toename van de weerstandscapaciteit bij deze jaarrekening stijgt de ratio dus nog iets verder naar 2,42.

De ratio is als volgt te herleiden:
Risico's begroting 2025 (na simulatie, wijzigen niet) € 25,2 miljoen
Raming weerstandscapaciteit begroting 2025 (na simulatie) € 55,5 miljoen
Extra buffervermogen uit jaarrekening 2024 (t.o.v. begroting 2025) € 5,5 miljoen

Beschikbaar weerstandsvermogen € 61,0 miljoen
Ratio (W/R); € 48,4 miljoen gedeeld door € 25,2 miljoen is 2,42.

Risicosimulatie

Risicotabel

Bij de jaarrekening is het verder zinvol om na te gaan in welke mate risico's zich hebben gemanifesteerd. Onder de navolgende tabel met risico's (uit de begroting 2023) is aangegeven welke belangrijke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan in het verslagjaar.
Het geactualiseerde risicoprofiel levert de volgende matrixen op:

				bedragen x € 1.000										
					Kans *)				Na Simulatie					
	Activiteit	Risico	Impact		Laag	Midden	Hoog		Impact	Kans op optreden risico's				
				STRUCTURELE RISICO'S										
1	Gemeentefonds	Korting	2% korting	1.460	365	730	1095	Laag	1453	363	363	727	1090	Laag
2	Sociaal domein Wmo	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	550	138	275	413	Midden	536	268	134	268	402	Midden
3	Sociaal domein Jeugd	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	1.110	278	555	833	Hoog	1027	514	257	514	770	Midden
4	Wmo (huishoudelijke hulp)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	410	103	205	308	Laag	400	100	100	200	300	Laag
5	Participatiebudget (voormalig WWB, IOAW/IOAZ)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	610	153	305	458	Midden	580	145	145	290	435	Laag
6	Leerlingenvervoer	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	160	40	80	120	Midden	152	38	38	76	114	Laag
7	Dividenden	Lagere uitkering	10% structurele raming	99	25	50	75	Laag	97	24	24	49	73	Laag
8	Rente/financiering	Stijging	1% van gemiddelde herfinancierings-behoefte	46	12	23	35	Midden	46	23	12	23	35	Midden
9	SamenTwente	Hogere bijdrage	pm											
10	Vastgoed/verhuur	Inkomstenderving	10% inkomstenderving	190	48	95	143	Laag	185	47	47	93	139	Laag
totaal structurele risico's		totaal scenario's structurele risico's		4.635	1162	2318	3480		4476	1522	1120	2238	3357	
		totaal prognose structurele risico's			2057						1522			
				INCIDENTELE RISICO'S										
					Kans *)									
	Activiteit	Risico	Impact		Laag	Midden	Hoog							
11	Arbeidsongeschikt-heidsrisico's gemeentebestuurders	Extra loon- en wachtgeldbetalingen	33% van maximum	2.100	525	1.050	1.575	Midden						
12	Infrastructurele projecten	Uitvoering	10% onderhanden werk	400	100	200	300	Laag						
13	Stadsbank Oost-Nederland	Exploitatieverliezen		pm										
14	Directe borgstellingen	Wanbetaling	5% van € 2,3 miljoen	115	29	58	87	Laag						
15	Indirecte borgstellingen	Inroepen borgstelling	2,5% van € 78,7 miljoen	2.000	500	1.000	1.500	Laag						
16	ICT	bedrijfsvoering	€ 4 miljoen	4.000	1.000	2.000	3.000	Laag						
17	Grondexploitatie; obv risicologboek; geldt voor elk scenario	Vertraging uitgifte; afwaardering gronden etc.	€ 6 miljoen	6.000	6.000	6.000	6.000	*						
totaal incidentele risico's		totaal scenario's incidentele risico's			8.154	10.308	12.462							
		totaal prognose incidentele risico's			8.679					8.679				
		Totaal prognose structurele en incidentele risico's, waarbij structurele risico's zijn vermenigvuldigd met factor 10			29.249					23.895				

* gewogen gemiddelde uit het het

risicologboek van de grondexploitaties.

Toelichting risicotabel

Algemeen beeld

De onzekerheid over de macro-economische ontwikkeling is nog altijd zeer groot. De afgelopen jaren zijn we van de ene in de andere crisis gerold. We zitten in een periode met veel economische onzekerheid waarvan de gevolgen voor de gemeente moeilijk zijn in te schatten. Economen breken zich het hoofd over wat het toekomstige economische perspectief zal zijn, niemand die het zeker weet. De verwachtingen lopen uiteen; het is zeker niet denkbeeldig dat de financiële onrust nog jaren blijft.

Het Centraal Plan Bureau geeft in haar concept-Macro Economische Verkenning aan dat de Nederlandse economie grote schokken verrassend goed heeft doorstaan en groeit in 2023 met 0,7% en in 2024 met 1,4%. Armoede en overheidstekort vragen aandacht. Op middellange termijn verslechtert het overheidstekort sterk door stijgende uitgaven aan rente, klimaat en zorg. Ook de overheidsschuld neemt toe.

Op basis van de risicotabel is de bandbreedte van de structurele risico's tussen de € 1,2 miljoen en de € 3,5 miljoen en de incidentele risico's tussen de € 8,2 miljoen en de € 12,5 miljoen. De bandbreedte (en dus de onzekerheid) blijft hiermee fors.

Van belang is dat scenario's een bandbreedte geven maar niet de betekenis hebben van onder- of bovengrenzen van toekomstige uitkomsten.

Voor de begroting hebben we, zoals gebruikelijk, een meest waarschijnlijk scenario benoemd. Dit is per definitie onzeker maar de onzekerheid is nu nog groter door bovengeschetst algemeen beeld over macro-economische risico's.

In de kadernota 2024 was de weerstandsratio 1,91 bij een weerstandscapaciteit (na simulatie) van € 41,2 miljoen. In deze paragraaf is de uitkomst van de weerstandratio 1,88 bij een weerstandscapaciteit (na simulatie) van 44,9 miljoen. Zowel de risico(bedragen) zijn verhoogd als ook de weerstandscapaciteit. Per saldo blijft de weerstandsratio nagenoeg op hetzelfde niveau.

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is verreweg de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente (circa € 73 miljoen). Voor de gemeentefondsuitkering is normaliter de normeringssystematiek (trap-op trap-af-principe) van toepassing. Dit betekent dat de ontvangsten "mee-ademen" met de ontwikkeling van de rijksfinanciën. Hierin ligt dus tegelijkertijd zowel een kans als een risico besloten. Gaat het voorspoedig met de rijksfinanciën dan profiteren de gemeenten mee via het gemeentefonds, maar het omgekeerde geldt natuurlijk ook.

Om de stabiliteit van de algemene uitkering voor gemeenten te verbeteren is in juni 2022 een akkoord bereikt waardoor het volume-accres van het gemeentefonds voor de jaren 2022 – 2025 is bevroren op de stand voorjaarsnota 2022. In 2026 wordt het extra accres weer voor een groot deel onttrokken aan het gemeentefonds. 2026 wordt inmiddels getypeerd als "ravijnjaar". Deze effecten hebben we verwerkt in het financieel perspectief. Hierdoor is het volume-risico voor de jaren tot en met 2025 weggevallen.

Voor de eerstvolgende jaren is het risico op verlaging van de algemene uitkering dan ook beperkt. Het volume-risico komt terug in 2026. Het risico is aanwezig dat de rijksoverheid op enig moment gaat bezuinigen om de extra uitgaven door onder andere corona terug te halen. Via de trap-op-trap-af systematiek kan dit dan een nadelig effect hebben op het gemeentefonds, maar niet eerder dan in 2026. Overigens zal in de komende jaren op landelijk niveau het gesprek worden gevoerd over een mogelijke aanpassing van de financiële verhoudingen tussen het Rijk en de gemeenten.

Een ander risico is de jaarlijkse prijscompensatie. Vanaf 2027 wordt de indexatie gebaseerd op de ontwikkeling (historisch gemiddelde) van het bruto binnenlands product. We hebben een inschatting gemaakt van de financiële effecten. Deze zijn verwerkt. Het risico is aanwezig dat de effecten groter zijn dan ingeschat.

Wij hebben de risico-inschatting gehandhaafd op laag.

Als scenario houden we een korting van circa 2% aan. Dit komt overeen met een bedrag van ongeveer € 1,5 miljoen.

2. Uitgaven sociaal domein (decentralisaties Wmo)

Het is bekend dat er forse risico's zijn op dit terrein en dat de tekorten verder kunnen oplopen. Door het ouder worden van de babyboomgeneratie en het ontbreken van geschikte woningen/woonvormen neemt de druk op de Wmo toe. Hoewel we hiervoor in principe worden gecompenseerd door het Rijk is het risico aanwezig dat de compensatie onvoldoende is. In het voorjaar is het budget bijgesteld als gevolg van hogere verzilveringspercentages en een stijging in de aantallen.

Ook liggen er risico's van hogere tarieven als gevolg van de AMvB reëel tarief. Hiernaar loopt op dit moment een onderzoek.

Kortom: er zijn nog onzekerheden en risico's. Het is lastig om het risico te kwantificeren. We sluiten aan bij het gebruikelijke scenario van open einde risico's, namelijk 10% van de uitgaven.

We hadden de risico-inschatting bij de kadernota verlaagd naar laag. Zoals hiervoor aangegeven zijn de er veel ontwikkelingen en onzekerheden. Daarom hebben we de risico-inschatting teruggezet naar midden.

3. Uitgaven sociaal domein (decentralisatie Jeugd)

Het is bekend dat er ook forse risico's zijn op dit terrein en dat de tekorten verder kunnen oplopen. Voor het onderdeel jeugd zijn er verschillende risico's. De impact van deze risico's is (nog) niet duidelijk. Het gaat hierbij onder andere om de volgende landelijke en regionale ontwikkelingen: Hervormingsagenda jeugd, Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, Samenwerkingsagenda Twente, ombouw 3-milieusvoorzieningen, afbouw jeugdzorgplus, een naar verwachting forse stijging van de tarieven Jeugdbescherming/Jeugdreclassering als gevolg van autonome ontwikkelingen (CAO-ontwikkelingen en verlaging van de caseloadnorm), onderzoek reële tarieven in het kader van verlenging van de contracten voor 2023 en 2024, AMvB Reëel tarief (nu nog concept voor Jeugd) en structurele toename van de adviezen en meldingen bij Veilig Thuis Twente.

In het voorjaar is het budget bijgesteld, vooral als gevolg van hogere verzilveringspercentages.

Ook voor het onderdeel jeugd zijn er dus diverse onzekerheden en risico's. Het is lastig om het risico te kwantificeren. We sluiten aan bij het gebruikelijke scenario van open einde risico's, namelijk 10% van de uitgaven.

We hebben de risico-inschatting vóór simulatie bij de kadernota verhoogd van midden naar hoog. Ervan uitgaande dat, indien nodig, snel en adequaat maatregelen worden genomen en wordt bijgestuurd hebben we de risico-inschatting na simulatie gehandhaafd op midden. Deze risico-inschatting handhaven wij in deze begroting.

4. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) huishoudelijke hulp

Geconstateerd kan worden dat op het terrein van de Wmo, waarvoor een openeinderegeling geldt, sprake is van een structureel risico. Er worden meer inwoners ouder en het langer zelfstandig wonen wordt vanuit het Rijk gestimuleerd. Het gevolg is dat er een groter beroep op Wmo-voorzieningen huishoudelijke ondersteuning wordt gedaan, waarbij het maar de vraag is of de compensatie van het Rijk voldoende is om de extra kosten op te vangen. Sinds 2018 wordt de huishoudelijke ondersteuning grotendeels als algemene voorziening uitgevoerd, waardoor de uitvoeringskosten laag zijn.

Vanaf 2026 geldt voor de huishoudelijke ondersteuning weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Het financieel effect hiervan is onduidelijk. Bij de invoering van het abonnementstarief enkele jaren geleden zagen we juist een extra kostenstijging omdat de compensatie van het Rijk onvoldoende was. Het is de vraag wat deze omgekeerde ontwikkeling in financiële zin gaat betekenen.

Het overschrijdingsrisico is als basisscenario gezet op 10%. We hebben dit risico op laag gezet omdat de afwijkingen van dit budget ten opzichte van de raming relatief beperkt waren.

5. Inkomensdeel Participatiebudget (voormalig WWB/IOAW/IOAZ)

Voor de uitkeringen en loonkostensubsidie (LKS) verstrekt op basis van de participatiewet (inkomensdeel en LKS) ontvangt de gemeente een rijksbudget. Er is een landelijke vangnetregeling. De eigen risico drempel is 7,5%. Vergoed wordt 50% van het tekort meer dan 7,5% tot en met maximaal 12,5% Indien het tekort hoger is dan 12,5% wordt

100% vergoed. Voorwaarde is dat aangetoond kan worden dat voldoende inspanningen gepleegd zijn om het beroep op de bijstand zo klein mogelijk te houden. Een aanvullende voorwaarde is dat een referte-periode van 3 jaar van toepassing is. Zowel 2020, 2021 als 2022 liet een overschot zien. Voor 2023 wordt ook een klein overschot verwacht. De kans dat een beroep kan worden gedaan op de vangnetregeling is de komende jaren klein.
Een landelijke toename van het beroep op de Participatiewet wordt (met enige vertraging) gecompenseerd in het rijksbudget. Wel is het zo dat ontwikkelingen op macroniveau niet één op één doorvertaald kunnen worden naar lokaal niveau. Het kan best zo zijn dat landelijk zich een daling voordoet in het aantal uitkeringsgerechtigden terwijl lokaal (door specifieke omstandigheden) het omgekeerde plaatsvindt. Nieuw is dat sinds enkele jaren ook de LKS vergoeding afzonderlijk is toegevoegd aan het participatiebudget. De inzet van deze voorziening laat al jaren een stijging zien.
Als risicoscenario hebben we genomen een overschrijding van 10%. Lokaal is sprake van een stabiel tot licht dalend uitkeringsbestand. De afgelopen jaren was er geen aanleiding tot een hogere instroom, omdat de instroom en uitstroom in balans was. Een mogelijke oplopende bijstand instroom is afhankelijk van de economische gevolgen. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt en de mogelijk betere kansen die dit biedt voor werkzoekenden, wordt ervaren dat de instroom van werkzoekenden in de Participatiewet dusdanige belemmeringen heeft, dat uitstroom naar betaald werk in meerdere gevallen binnen 1 jaar niet te verwachten is. Gelet op de vele economische onzekerheden hebben we daarom de risico-inschatting gehandhaafd op midden.
Ontwikkelingen: Bij de najaarsnota is een voordeel ingeschat van ca € 800.000. Bij de jaarrekening is dit voordeel ruim € 200.000 lager uitgevallen door toename van indicaties van de bannenafspraak en voor beschutte werkplekken

6. Leerlingenvervoer

Landelijk en lokaal zien we de ontwikkeling dat het ‘speciaal onderwijs’ groeit. In ons geval heeft dat direct de consequentie dat leerlingenvervoer ingezet moet worden omdat (muv SBO De Elimschool) alle vormen van speciaal onderwijs buiten onze gemeente zijn gevestigd. Daar komt bij dat we de laatste jaren een toename zien van leerlingen die, ondanks passend onderwijs, toch speciaal onderwijs moeten volgen. En in ons geval vrijwel automatisch ook in het leerlingenvervoer terecht komen. We zijn bezig speciaal onderwijs (zo thuisnabij onderwijs) binnen onze gemeente te organiseren. Dat zal in de toekomst een positief effect hebben op de kosten van leerlingenvervoer.
Verder heeft de Stichting leerlingenvervoer Rijssen-Holten een nieuwe aanbesteding georganiseerd. De nieuwe prijsafspraken komen hoger uit dan de huidige en daar is rekening mee gehouden. Daarnaast is er de ontwikkeling dat ingaande het schooljaar 2023-2024 op de locatie van Het Palet in Rijssen (voormalige OBS De Salto) aan alle NT-2 leerlingen uit onze gemeente les zal worden gegeven. Daardoor komt het leerlingenvervoer naar de locatie in Almelo te vervallen. Verder is er een nieuwe OV-vervoerder vanaf medio december 2023. Met deze vervoerder zal nader overleg plaatsvinden over de mogelijkheden OV meer in te zetten voor leerlingenvervoer.
De laatste jaren waren er budgetoverschrijdingen. Het budget is hierop deels bijgesteld. Voor het resterende deel blijven risico’s op overschrijding bestaan, hoewel er diverse stappen worden gezet om de kosten te verminderen. We hebben het risico vooralsnog gehandhaafd op midden.

7. Dividenden

De gemeente ontvangt een aanzienlijk bedrag aan dividend (onder andere van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Twence). De laatste jaren is het werkelijk ontvangen dividend hoger dan geraamd. De kans op het risicoscenario van een negatieve afwijking van 10% schatten we dan ook laag in.

8. Rente

Over de ontwikkeling van de rente bestaat veel onzekerheid. Oplopende inflatie kan een bedreiging vormen en leiden tot hogere rentevoeten.
De leningportefeuille bedraagt ongeveer € 46 miljoen. Van een gemiddelde herfinancieringsbehoefte van een tiende deel van de portefeuille is het renterisico van 1% gelijk aan € 46.000.

Voor 2024 is de gemiddelde rentevoet 3,2 %. Zoals bekend is sprake van een aanzienlijke stijging van de rente de laatste tijd. De kans dat geld tegen hogere tarieven aangetrokken moet worden, schatten we gemiddeld in.

9. SamenTwente

SamenTwente voert zijn eigen risicomanagement, ook hier wordt gewerkt met een weerstandsratio.
In de begroting 2024 van SamenTwente is de ratio becijferd op 0,8 en valt daarmee binnen de afgesproken bandbreedte van 0,8 en 1,0. Omdat SamenTwente een eigen adequaat risicobeheer voert, zetten wij als deelnemende gemeente het risico voor de gemeente op pm.

10. Vastgoed

We gaan uit van een risico van huurderving van gemeentelijke accommodaties van 10%. We schatten dit risico als laag in.

11. Arbeidsongeschiktheidsrisico's gemeentebestuurders

Arbeidsongeschiktheid van gemeentebestuurders leidt tot extra loon- en wachtgeldbetalingen. Het maximale risico bedraagt ongeveer € 6,3 miljoen op basis van een uitvoerde berekening in de zomer van 2023. Als risicoscenario gaan we uit van een derde van het maximale risico, afgerond € 2,1 miljoen. We schatten het risico gemiddeld in.

11. Infrastructurele projecten

Jaarlijks wordt geïnvesteerd in de infrastructuur. Als risicoscenario wordt 10% overschrijding bij een investering van gemiddeld € 4 miljoen verondersteld.

12. Stadsbank Oost Nederland

De 22 aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatieverliezen. Stadsbank Oost Nederland voert hierin een eigen risicomanagement. In het risicomodel wordt net als in onze gemeente met een weerstandsratio gewerkt. Met een weerstandsvermogen van € 1,3 miljoen komt in 2024 deze ratio uit op 1,25. Daarmee wordt voldaan aan de eigen norm met een bandbreedte van 1 tot 1,4. Omdat de stadsbank zelf een adequaat risicobeheer voert zetten wij als deelnemende gemeente het risico voor de gemeente op pm.

13. Directe borgstellingen

Op 31 december 2022 is sprake van de volgende directe borgstellingen:

- Corporaties/(zorg)instellingen € 2,3 miljoen

Als risicoscenario wordt 5% wanbetaling gehanteerd. Gelet op de financiële positie van de betrokken instellingen schatten we de kans daarop laag in.

14. Indirecte borgstellingen

Aan indirecte borgstellingen via het waarborgfonds Sociale woningbouw staat per 31 december 2022 een bedrag van € 78,7 miljoen uit bij corporaties.
Het geborgd schuldrestant in relatie tot de marktwaarde van DAEB-bezit in Rijssen-Holten onderpanden bedraagt ultimo 2022 16,1%. Deze borgstelling (Rijk 50%; gemeente 50%) wordt pas ingeroepen als het garantievermogen van het fonds daalt tot 0,25%. We schatten, gelet op de betrokken corporaties, de kans laag in dat een beroep op deze achtervang wordt gedaan. Niettemin betekent 2,5% wanbetaling (50% van 5%) een potentiële claim van globaal € 2,0 miljoen.
Binnen de nationale hypotheekgarantie (NHG) staat de gemeente tot en met 2010 nog voor 50% als achtervang garant voor tekorten bij het NHG (andere 50% is voor het Rijk). Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de

gemeenten voor nieuw af te geven hypotheekgaranties vervallen en vanaf deze datum is voor nieuw af te geven hypotheekgaranties sprake van een 100% rijksachtervang.
Het fondsvermogen is in 2022 gestegen tot € 1,63 miljard. In 2022 is € 0,1 miljoen uitgekeerd aan verliesdeclaraties. De kapitaalratio (garantievermogen/% van gegarandeerd vermogen) is gestegen van 0,81% eind 2021 naar 0,84% eind 2022.
Het door NHG gegarandeerde bedrag (het totaal van hypotheken met NHG) is € 195 miljard. Dit bedrag daalt al enkele jaren, ondanks de gestegen huizenprijzen. Tegenover het gegarandeerde bedrag staat een (geschatte) totale waarde van de onderpanden van € 335 miljard. We gaan ervan uit dat de buffers voldoende zijn. Daarom is het risico voor de gemeente op pm gezet.

15. Risico's ICT/informatiebeveiliging/privacybescherming

De ICT-ontwikkelingen gaan steeds verder en daarmee nemen de risico's toe, door bijvoorbeeld hacking, phishing of ongeautoriseerd gebruik van systemen. Op basis van ervaringen elders gaan we uit van een risicoscenario van € 4 miljoen. Gelet op de vele beheersmaatregelen die worden genomen als risicoreductie schatten wij het risico laag in.

16. Grondexploitatie

De risico's van de grondexploitatie worden jaarlijks gemonitord. De resultaten hiervan worden opgenomen in het risicologboek. Op dit moment zijn de risico's geïndiceerd op circa € 6 miljoen. Gelet op de huidige dynamiek hebben we het risicologboek in de zomer 2023 opnieuw gemonitord. De indicatie van de risico's is op gelijk niveau met de indictie zoals in de risicoparagraaf van de kadernota opgenomen. De risico's doen zich vooral voor bij de projecten Enkco en Opbroek Oost.

Risico's op eigendommen

Rampen

Met de gevolgen van het zich voordoen van rampen, zoals het ontsporen van een chloortrein of het overstromen van een kern is in de begroting geen rekening gehouden. Wel wordt op verschillende manieren geprobeerd te voorkomen dat een ramp zich voordoet. Denk hierbij aan het opstellen van een integraal veiligheidsplan en het aanpassen van het rioleringsstelsel.
Voor de kosten van een terroristische aanslag zijn alle Nederlandse polissen verzekerd tot een bedrag van € 1 miljard per jaar. Een risico is de opgenomen clausule in de polis. Komt de schade door terrorisme in Nederland in een jaar boven dit bedrag uit en onze gemeente wordt getroffen door een aanslag, dan komt een evenredig deel van de schade niet voor vergoeding in aanmerking.

Verzekeringsmarkt

Wij wijzen op de claimbewustheid van burgers en bedrijven bij schade. De gemeente is verzekerd tegen schade bij persoons- en zaakschade tot een bedrag van € 5 miljoen per gebeurtenis met een maximum van € 10 miljoen per verzekeringsjaar en bij vermogensschade € 2,5 miljoen per gebeurtenis tot een maximum van € 5 miljoen per verzekeringsjaar. Claims die de genoemde bedragen te boven gaan blijven over het meerdere voor risico van de gemeente.

Weerstandsvermogen

Tot het weerstandsvermogen wordt gerekend de algemene reserve en 50% van de bestemmingsreserves waarop nog geen verplichtingen rusten.

Kerngetallen

Vanuit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) wordt in deze paragraaf een verplichte basisset kengetallen opgenomen.

KENGETALLEN X 1.000 (commissie Depla)

Netto schuldquote:	jaarrekening 2023 31-12-2023	Begroting 2024 31-12-2024	jaarrekening 2024 31-12-2024
A. Vaste schulden	€ 50.252	€ 50.311	€ 57.213
B. Netto vlottende schulden	€ 15.487	€ 7.500	€ 19.087
C. Overlopende passiva	€ 8.256	€ 5.000	€ 10.764
D. Financiële activa (excl. leningen)	€ 794	€ -	€ 794
E. Uitzettingen	€ 11.754	€ 9.000	€ 16.827
F. Liquide middelen	€ 2.986	€ 500	€ 6.023
G. Overlopende activa	€ 2.926	€ 1.300	€ 2.986
H. Totale baten, exclusief reserves	€ 126.148	€ 111.095	€ 133.481
Kengetal (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**44%**	**47%**	**45%**

Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:	jaarrekening 2023 31-12-2023	Begroting 2024 31-12-2024	jaarrekening 2024 31-12-2024
A. Vaste schulden	€ 50.252	€ 50.311	€ 57.213
B. Netto vlottende schulden	€ 15.487	€ 7.500	€ 19.087
C. Overlopende passiva	€ 8.256	€ 5.000	€ 10.764
D. Financiële activa (incl. leningen)	€ 9.927	€ 11.521	€ 10.553
E. Uitzettingen < 1 jaar	€ 11.754	€ 9.000	€ 16.827
F. Liquide middelen	€ 2.986	€ 500	€ 6.023
G. Overlopende activa	€ 2.926	€ 1.300	€ 2.986
H. Totale baten, exclusief reserves	€ 126.148	€ 111.095	€ 133.481
Kengetal (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**37%**	**36%**	**38%**

Solvabiliteitsratio:	jaarrekening 2023 31-12-2023	Begroting 2024 31-12-2024	jaarrekening 2024 31-12-2024
A. Eigen vermogen	€ 94.266	€ 83.613	€ 103.696
B. Balanstotaal	€ 176.587	€ 166.900	€ 196.996
Kengetal (A/B) x 100%	**53%**	**50%**	**53%**

Kengetal grondexploitatie:	jaarrekening 2023 31-12-2023	Begroting 2024 31-12-2024	jaarrekening 2024 31-12-2024
A. Bouwgronden, niet in exploitatie	€ -	€ 558	€ -
B. Bouwgronden, in exploitatie	€ 1.165	€ 7.256	€ 8.386
C. Totale baten (excl. reserves)	€ 126.148	€ 111.095	€ 133.481
Kengetal (A+B)/C x 100%	**1%**	**7%**	**6%**

Structurele exploitatieruimte:	jaarrekening 2023	Begroting 2024	jaarrekening 2024

KENGETALLEN X 1.000 (commissie Depla)

	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2024
A. Totale structurele lasten	€ 105.995	€ 112.232	€ 116.584
B. Totale structurele baten	€ 103.913	€ 111.095	€ 117.344
C. Totale structurele toevoegingen aan reserves	€ -	€ 26	€ -
D. Totale structurele onttrekkingen aan reserves	€ 706	€ 4.836	€ 642
E. Totale baten	€ 126.148	€ 115.931	€ 133.481
Kengetal ((B-A)+/(D-C))/E x 100%	**-1,1%**	**3,2%**	**1,1%**

Belastingcapaciteit, woonlasten meerpersoonshuishouden:	jaarrekening 2023 31-12-2023	Begroting 2024 31-12-2024	jaarrekening 2024 31-12-2024
A. OZB-lasten gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (circa € 200.000)	€ 319	€ 338	€ 338
B. Rioolheffing (kleinverbruiker)	€ 172	€ 179	€ 179
C. Afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden)	€ 217	€ 219	€ 219
D. Heffingskorting	€ -	€ -	€ -
E. Totale woonlasten gemiddeld gezin	€ 708	€ 736	€ 736
F. Woonlasten landelijke gemiddelde voor een gezin	€ 944	€ 944	€ 945
Kengetal (E/F) x 100%	**75,0%**	**78,0%**	**77,9%**

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Artikel 12

De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat ten minste de volgende kapitaalgoederen:
a. wegen;
b. riolering;
c. water;
d. groen;
e. gebouwen.
Van de kapitaalgoederen wordt aangegeven:
a. het beleidskader;
b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft inzicht in het onderhoud van de gemeentelijke voorzieningen waarvoor investeringen worden gedaan die daarna regelmatig onderhoud vergen. Tot de gemeentelijke kapitaalgoederen worden gerekend wegen, verkeersmaatregelen, watergangen, civiele kunstwerken, rioleringen, openbare verlichting, openbaar groen, straatmeubilair, speelterreinen, begraafplaatsen en gemeentelijke gebouwen. De onderhoudslasten bestaan uit personeelskosten, materiaalkosten, kosten van derden en kapitaallasten.
In 2022 is het onderhoudsniveau voor de openbare ruimte opnieuw vastgesteld op het CROW niveau B (sober en veilig). De in de begroting opgenomen middelen zijn gericht op realisatie van dit onderhoudsniveau. Voor de vervanging van bestaande voorzieningen wordt uitgegaan van vastgestelde beheerplannen. Daarin zijn de

investeringen veelal al inbegrepen. Daar waar dit niet het geval is wordt via de kadernota incidentele middelen geraamd voor vervangingen.
De volgende beheerplannen zijn vastgesteld.

Beheerplannen

Beheerplan	Vastgesteld	Door	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Jaren doorgerekend	Achterstallig onderhoud
Beleidsstrategie Beheer Openbare Ruimte (wegen en groen)	Oktober 2010	College	heroverweging in 2029	Ja		Nee
Bermen en sloten	November 2017	College	2027	Ja	10	Nee
Riolering	Mei 2019	Raad	2023	Ja	75	Nee
Gebouwen	Januari 2023	College	2027	Ja	15	Nee
Bomen	April 2018	Raad	heroverweging in 2024	Nee	3	Ja
Sportvelden	Juni 2019	College	2026	Nee	4	Ja
Spelen en bewegen (beleid)	December 2020	Raad	2024	Nee	3	Ja
Civiel technische kunstwerken	Niet vastgesteld		2024	Ja	40	Nee

Wegen

Product	Wegen binnen en buiten de bebouwde kom.

Omvang	309 hectare verharding, de verhouding tussen elementenverharding en asfaltverharding is circa 50/50.
Beleid	CROW-norm B, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.
Uitvoering	De gemeente laat jaarlijks een aantal wegen asfalteren en herstraten op basis van de periodieke (tweejaarlijkse) inspectie (actuele technische kwaliteit), een jaarlijkse schouw (visueel op basis van steekproef) en het jaarplan riolering. Na de winterperiode wordt vorstschade aan asfaltverharding opgenomen.
Kwaliteit	Op basis van een inspectie in 2024 (Antea) is het onderhoudsniveau B. De kwaliteit voldoet daarmee aan de vastgestelde norm. Asfaltverhardingen scoren gemiddeld iets beter dan elementenverhardingen.
Budget	De beschikbare budgetten zijn in 2024 ingezet voor het (groot) onderhoud van de wegen.
Conclusie	De wegen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Verlichting

Product	Openbare verlichting binnen en buiten de bebouwde kom.
Omvang	Circa 8.800 lichtmasten.
Beleid	De verlichtingsinstallatie wordt regelmatig onderhouden. Het onderhoud richt zich met name op herstel van schades en gebreken en het herstellen van niet brandende lampen. Gevaarlijke situaties worden met spoed hersteld, regulier herstel vergt maximaal 30 werkdagen.
Uitvoering	Herstel van uitgevallen lampen en schades gebeurt op basis van meldingen. Eén keer per jaar vindt een algehele controle plaats. Grootschalige vervanging van armaturen en masten (einde levensduur) is niet in het onderhoudsbudget inbegrepen. Indien dit noodzakelijk is worden hiervoor separaat volgens het O&O principe middelen geraamd.

Kwaliteit	Inmiddels bestaat 99% van de lampen uit energiezuinige LED verlichting met een lange levensduur. De verwachte uitval is daarom gering. In 2019 is er een beheerplan opgesteld met advies voor vervanging van masten en armaturen (kapitaalgoederen). De piek in vervangingen komt in 2030. Op korte termijn zijn hiervoor geen extra middelen benodigd.
Budget	In 2024 is € 67.000 aan regulier onderhoud besteed. De energielasten bedroegen dit jaar ruim € 170.000. Dit is exclusief de energiebelasting. Hiervoor verwachten we nog een afrekening van circa € 20.000.
Conclusie	De openbare verlichting is kwalitatief in goede staat en voorzien van energiezuinige en duurzame LED lichtbronnen. Op korte termijn is geen grootschalige renovatie nodig. Medio 2030 wordt er een grootschalige renovatie verwacht. De middelen hiervoor moeten separaat geraamd worden.

Openbaar Groen

Product	Openbaar groen
Omvang	160 hectare
Beleid	CROW-norm B, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.
Uitvoering	Het onderhoud gebeurt veelal cyclisch. Herinrichtingen en reconstructies worden waar mogelijk gecombineerd met groot onderhoud aan het groen en de aansluitende verharding. Denk hierbij aan het vervangen van bomen of het opnieuw inrichten van een beplantingvak.
Kwaliteit	Uit de halfjaarlijkse beleidsschouwen blijkt dat de kwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan het onderhoudsniveau B. Daarnaast wordt ongeveer 6 keer per jaar ambtelijk een schouw uitgevoerd en ook daaruit blijkt dat het groen in de openbare ruimte voldoet aan de gestelde kwaliteitsnormen.
Budget	Het budget is in zijn geheel ingezet voor onderhoud.
Conclusie	Het openbaar groen voldoet aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Bermen en sloten

Product	Bermen en sloten
Omvang	590 km wegberm en 230 km bermsloten
Beleid	Wegbermen hebben primair een civieltechnische en verkeerskundige functie maar lenen zich over het algemeen goed voor ecologisch beheer. Het behouden en versterken van biodiversiteit is een leidend thema; het beheer van bermen, oevers en watergangen bepaalt voor een groot deel de natuurwaarden daarvan. De natuurwaarden in met name de bermen worden ook vaak beïnvloed door het beheer van de aangrenzende oever en watergang.

Uitvoering	Ecologisch beheer voor bermen die daarvoor in aanmerking komen en in zoverre daar de middelen beschikbaar voor zijn.
Kwaliteit	Een aantal aangegeven bermen wordt nu ecologisch onderhouden. Dit aantal zal komende jaren waar mogelijk worden uitgebreid.
Budget	€ 214.000
Conclusie	De bermen en sloten voldoen aan het sobere en veilige onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Optimaal ecologisch onderhoud voor verhogen van de biodiversiteit is niet mogelijk met het huidige budget.

Riolering

Product	Rioleringen en stedelijk water met bijbehorende voorzieningen
Omvang	159 km drukriolering en 310 km vrijvervalriolering
Beleid	NEN3398, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.
Uitvoering	De gemeente zorgt dat het rioolstelsel en het stedelijk watersysteem goed functioneert, over voldoende capaciteit beschikt en redelijkerwijs zo min mogelijk overlast veroorzaakt. Bij de inrichting van het rioolstelsel en het stedelijk watersysteem wordt rekening gehouden met de klimaatverandering. Er is aandacht voor scheiding van hemel- en afvalwater, gecombineerd met klimaatadaptie.
Kwaliteit	De gemeente beheert haar rioolstelsel conform de Wet Milieubeheer, de Waterwet, de Wet op de Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) en de Europese Kader Richtlijn Water. De middelen zijn afgestemd op het Programma Water en Riolering (PWR 2023-2027). Het PWR is onderdeel geworden van de omgevingsvisie en gaat op in het omgevingsplan. Om tegenstrijdigheden te voorkomen worden in het PWR alleen die zaken besproken die specifiek van toepassing zijn op het gebied van stedelijk water en riolering. Het streven is dat klimaatbestendig inrichten al normaal is zodat Nederland in 2050 klimaatbestendig is ingericht. In het PWR wordt met deze aspecten rekening gehouden.
Budget	€ 3.252.000, volledig kostendekkend. Tarief 2024 kleinverbruik: € 179,00. Gemiddeld volgens COELO (2023): € 213,00.
Conclusie	De rioleringen en het stedelijk watersysteem voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Gebouwen

Product	Gemeentelijke gebouwen

Omvang	Circa 60 gebouwen
Beleid	Er wordt minimaal correctief, veilig en doelmatig onderhoud uitgevoerd. Hiermee wordt achterstallig onderhoud voorkomen.
Uitvoering	In het plan wordt rekening gehouden met een cyclische meerjarenplanning. In de praktijk wordt daar een visuele of technische inspectie aan toegevoegd.
Kwaliteit	De huidige werkwijze leidt niet tot klachten van gebruikers. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Budget	Er was in 2024 € 942.000 beschikbaar voor niet-jaarlijks onderhoud. Overschotten en tekorten worden verrekend met de reserve. De reserve heeft per 31 december 2024 een omvang van afgerond € 876.000.
Conclusie	De gemeentelijke gebouwen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Aanpassingen aan de eisen van de tijd vallen niet onder dit budget.

Civieltechnische kunstwerken

Product	Civieltechnische kunstwerken
Omvang	Circa 65 civiele kunstwerken
Beleid	Er wordt minimaal correctief, veilig en doelmatig onderhoud uitgevoerd. Hiermee wordt achterstallig onderhoud voorkomen.
Uitvoering	In het plan wordt rekening gehouden met een cyclische meerjarenplanning. In de praktijk wordt daar een visuele of technische inspectie aan toegevoegd.
Kwaliteit	De huidige werkwijze leidt niet tot klachten van gebruikers. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Budget	Jaarlijks onderhoudsbudget € 45.000
Conclusie	De civiele kunstwerken voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Vervangingen vallen niet binnen dit budget, groot onderhoud wel.

Bomen

Product	Bomen
Omvang	15.500 bomen binnen de bebouwde kom (ongeveer 30.000 bomen in totaal)

Beleid	Er wordt nu nog een reactief beleid gevoerd; gevaarlijke situaties worden opgelost. Het boomvervangingsplan is op basis van het beleid omgezet in pilotprojecten voor het boombehoud; het bomenbeleid is onderdeel van de vastgestelde groenstructuurvisie.
Uitvoering	Bomen binnen de bebouwde kom worden gecontroleerd op basis van VTA (Virtual Tree Assesment). Risicobomen (die uit de VTA naar voren komen) worden jaarlijks gecontroleerd. De bomen binnen de bebouwde kom worden eens per 5 jaar gesnoeid en geschouwd. Bomen in het buitengebied worden om de 8 jaar gesnoeid.
Kwaliteit	De kwaliteit van de bomen is over het algemeen goed. Overlast gevende bomen worden meestal direct behandeld, gesnoeid of verwijderd. Problemen ontstaan vooral in de bestrating als gevolg van worteldruk.
Budget	€ 180.000 voor bomen en heesters (exclusief uren eigen dienst)
Conclusie	Er is op dit moment achterstand in het onderhoud. Dit betreft met name de bestrating daar omheen. Ook is er achterstand in het buitengebied met snoeien (door veel dood hout en dode bomen als gevolg van de droogte van de laatste jaren).

Sportvelden

Product	Sportvelden
Omvang	25 sportvelden
Beleid	In 2019 is er door ASC Sports & Water een MJOP (meerjarenonderhoudsplan) opgesteld en vastgesteld. Er is voor de komende 30 jaren inzicht in de vervangingsvraag en groot onderhoud.
Uitvoering	In het MJOP zijn de werkzaamheden en kosten middels een meerjarenplanning inzichtelijk gemaakt. Planmatig beheer voorkomt achterstallig onderhoud en miscommunicatie en draagt bij aan een consistent beheer. Dit planmatig beheer wordt onder andere ondersteund door een digitaal logboek. Hierin registreren de medewerkers van de gemeente de uitgevoerde werkzaamheden per veld en kunnen verenigingen hun zelfwerkzaamheid registreren en zichtbaar maken voor de gemeente.
Kwaliteit	De kwaliteit van de sportvelden voldoet aan het onderhoudsniveau B.
Budget	Het structurele onderhoudsbudget is verhoogd voor het uitvoeren van het MJOP. De beschikbare middelen zijn toereikend.
Conclusie	Op dit moment voldoen de sportvelden aan de gestelde kwaliteitseisen.

4. Paragraaf financiering

Artikel 13

Artikel 13

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Deze paragraaf is samen met het treasurystatuut voorgeschreven in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Ook vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording wordt een financieringsparagraaf verplicht gesteld. Het doel van deze paragraaf is de raad te informeren over het financieringsbeleid (treasury) en de daarbij horende financiële risico's.

Treasury

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de diverse vastgestelde programma's. Dit omvat de financiering van bestaand en nieuw beleid en (voor zover wettelijk toegestaan) het uitzetten van geldmiddelen, die niet direct nodig zijn. Het beleid van de gemeente voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut.
De belangrijkste punten van het treasurystatuut zijn (naast de voorschriften van de wet Fido):
de gemeente verstrekt alleen leningen of garanties uit hoofde van de 'publieke' taak aan derde partijen die zijn goedgekeurd door het college. Bij het verstrekken van leningen worden indien mogelijk zekerheden of garanties geëist;
de uitzettingen hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
het gebruik van derivaten is toegestaan maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's.
De bovengenoemde punten zijn opgenomen in het huidige treasurystatuut.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft als doel het beperken van financiering van tekorten met kortlopende middelen.
Door tijdig structurele invulling te geven aan deze financieringstekorten worden onverantwoorde gevoelige rentefluctuaties voorkomen.
De kasgeldlimiet richt zich daarbij op leningen met een rentetypische looptijd tot één jaar.
De wettelijke toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt bepaald door een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van het totaal van de jaarbegroting per 1 januari. Dit percentage is vastgesteld op 8,5 met een minimumbedrag van € 300.000 (art. 2 uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden en art. 3 wet Financiering decentrale overheden).
Ditzelfde percentage wordt voor de begroting 2024 gehanteerd. Voor Rijssen-Holten betekent dit een wettelijk toegestane kasgeldlimiet van afgerond € 9,5 miljoen (8,5% * circa € 112 miljoen). Het begrotingstotaal is ten opzichte van 2023 toegenomen met € 12 miljoen.
Als onderdeel van het kredietarrangement, hanteert de BNG vanaf 2019 een kredietlimiet van € 2,0 miljoen en een intra-daglimiet bedraagt € 8.000.000. Gesaldeerd een gemeentelijke kasgeldlimiet van € 10,0 miljoen. Bij de BNG wordt een bereidstellingsprovisie berekend van 0,10% over het niet gebruikte deel van deze beschikbare financiële ruimte.
Bij overschrijding van de kredietlimiet wordt momenteel 2% rentevergoeding berekend voor overschrijdingen tussen de kredietlimiet en de intra-daglimiet. Voor overschrijdingen van de intra-daglimiet is een excedentrente verschuldigd. Deze bedraagt op dit moment 5%. Over het bedrag waarover excedentrente wordt berekend is geen intra-daglimiet provisie verschuldigd. De excedentrente kan van tijd tot tijd worden aangepast door de Bank. Voor deze overschrijding dient afstemming plaats te vinden met de BNG.
De aangegane overeenkomst zal op 1 januari 2026 opnieuw worden bekeken. Mocht er aanleiding zijn, dan zal een aangepaste overeenkomst ter ondertekening worden aangeboden. Zonder aanleiding wordt de overeenkomst stilzwijgend verlengd.

Binnen de wettelijke toleranties heeft in 2024 zoveel als beïnvloedbaar financiering plaatsgevonden door middel van kasgeldleningen en bij overschrijding van de wettelijke kasgeldlimiet is geconsolideerd naar vaste financiering.

Renterisiconorm

Deze norm heeft betrekking op de spreiding van de vaste schulden en wordt bepaald door een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal per 1 januari van het begrotingsjaar. Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan het deel van het begrotingstotaal waarvoor het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De aanpassing van het rentepercentage doet zich voor bij herfinanciering en tussentijdse renteherziening. Herfinanciering houdt in dat een vervangende lening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichting van bestaande leningen te voldoen. Daarbij wordt ook een analyse gemaakt van de lopende investeringsbehoefte. Renteherziening doet zich voor wanneer de geldgever het rentepercentage van een lening gedurende de looptijd contractueel herziet.

In 2024 werd een renterisico gelopen over € 5,6 miljoen. Dit bedrag betreft de contractueel aangegane aflossingen op langlopende geldleningen. De renterisiconorm bedraagt voor de gemeente circa € 22,4 miljoen (20% van € 112 miljoen aan begrotingstotaal). We bleven daarmee in 2024 ruimschoots binnen de wettelijke kaders.

Kredietrisicobeheer

Gewaarborgde geldleningen

Per 1 januari 2025 staat de gemeente via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) garant voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen voor een bedrag van afgerond € 85 miljoen. Hiervan is € 1 miljoen rechtstreeks door de gemeente gewaarborgd en € 84 door het WSW en neemt de gemeente slechts een achtervangpositie in.

Borging via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Het WSW staat borg voor de rente- en aflossingsverplichting van deelnemende corporaties. De gemeente wordt aangesproken als het garantievermogen van het WSW daalt tot een bepaald percentage (0,25% van het garantievolume). Het risicovermogen van het WSW en de obligoverplichtingen van deelnemers vormen de eerste buffers (primaire en secundaire zekerheid). Pas als die onvoldoende zijn, wordt de gemeente om een renteloze lening gevraagd (tertiaire zekerheid).

Verstrekte geldleningen

Per 1 januari 2025 is het totaalbedrag van de verstrekte geldleningen vastgesteld op € 9,7 miljoen. Hiervan heeft € 1,3 miljoen betrekking op verstrekte hypothecaire geldleningen aan personeel.

Financieringspositie

Omschrijving (toelichting)

Financieringspositie

Jaarlijks wordt bij opmaak van de begroting het renteomslagpercentage berekend en vervolgens bij de opmaak van de jaarrekening herberekend. Doordat externe financieringen op verschillende tijdstippen zijn aangetrokken, hebben de financieringsmiddelen verschillende rentepercentages. Deze externe financieringsmiddelen zijn, wat de rente betreft, ook onderhevig aan fluctuaties. Door integrale financiering middels de omslagrente wordt de rente gestabiliseerd binnen de begroting. De renteomslag hoeft niet de huidige marktcondities te weerspiegelen.

Rentetoerekening/renteomslag

De gemeente slaat de rentelasten om over de boekwaarde van hun investeringen.

Overeenkomsten het advies van de commissie BBV wordt vanaf 2022 geen rente toegerekend aan reserves en voorzieningen vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie.

Het gehanteerde renteomslagpercentage in de begroting 2024 1%. De werkelijk berekende omslagrente bedraagt voor 2024 0,54%

Mutaties in leningenportefeuille

	(bedragen x € miljoen)
Stand 1 januari 2024	49,7
Aflossingen	5,6 -/-
Nieuwe leningen	13,0
Stand 31 december 2024	57,1

Relatiebeheer

Om continuïteit in de uitoefening van de publieke taak te waarborgen is het belangrijk om (vrije) toegang tot de geld- en kapitaalmarkt te hebben. Met onze huisbankier de BNG is een contract voor kortkredietfaciliteit afgesloten, waarbij overtollige saldi worden afgeroomd.

Het schatkistbankieren verplicht ons dagelijks om het concernsaldo te vergelijken met het vastgestelde drempelbedrag en hier naar te handelen. Bij een dreigend tekort aan liquiditeit doen we met name zaken met de BNG om deze tekorten tijdelijk af te dekken. Vaste relaties daarbij zijn van belang om snel te kunnen schakelen. Het aantal lokale banken met een loketfunctie is de afgelopen jaren afgenomen waardoor de keuze beperkt blijft.

Kasbeheer

Binnen onze organisatie is decentraal een beperkt aantal kassen aanwezig. Deze decentrale kassen zijn bestemd voor diverse publieke ontvangsten en uitgaven van burgerzaken, opvang ontheemden en zwembaden.

Wijziging Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) met betrekking tot renteverantwoording

De Commissie BBV heeft richtlijnen in de vorm van stellige uitspraken een aanbeveling opgesteld voor het wijzigen van de verantwoording van rentelasten binnen de begroting en jaarrekening. Deze nieuwe richtlijnen, in de vorm van de Rentenotitie 2018, zijn ingevoerd om meer transparantie te krijgen in het totaal van rentelasten en -baten.

In het kort bestaan de stellige uitspraken uit:

A. Bij het aantrekken en verstrekken van een lening moeten de rentelasten en rentebaten in eerste instantie verantwoord worden op het taakveld Treasury.

B. Indien een lening specifiek is aangetrokken voor een project of verstrekking, is sprake van projectfinanciering. Zowel de rentelast als de rentebaat moet worden toegerekend aan het betreffende taakveld.

C. Wanneer er een rentevergoeding over het eigen vermogen en/of de voorzieningen wordt berekend, dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen.

D. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Differentie in toe te rekenen rentepercentage is niet toegestaan. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Afwijkende werkelijke rentelasten, die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast ten opzichte van de voorgecalculeerde renteomslag toegerekend aan taakvelden, kan een correctie tot gevolg hebben. Indien de afwijking groter is dan 25% dan wordt een correctie verplicht gesteld.

E. Ook voor projectfinanciering vindt toerekening van rente plaats via het taakveld Treasury.

De aanbeveling vanuit de commissie bestaat uit:

Het opnemen van een renteschema in de paragraaf financiering voor zowel de jaarrekening als de begroting. Daarmee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Excel-tabel

Renteschema:			
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 1.391.000
b	De externe rentebaten		-€ 197.000
	Totaal door te rekenen externe rente		€ 1.194.000
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 408.000	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering) die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 0	
			-€ 408.000
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 786.000
d1	Rente over eigen vermogen		€ 0
d2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		€ 0
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		€ 786.000
e	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)		-€ 676.000
f	**Renteresultaat op het taakveld treasury**		€ 110.000

5. Paragraaf verbonden partijen

Artikel 15

Artikel 15

i. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:

a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;

b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:

1. gemeenschappelijke regelingen;

ii. vennootschappen en coöperaties;

iii. stichtingen en verenigingen;

iv. overige verbonden partijen;

c. de lijst van verbonden partijen.

2. In de lijst van verbonden partijen staat ten minste de volgende informatie:

a. de manier waarop de provincie respectievelijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;

b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;

c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;

d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;

e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk de gemeente.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dat zijn deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.
Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.
Deze paragraaf is in de begroting opgenomen omdat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat in principe ook door de gemeente zelf uitgevoerd kan worden. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak op de kernvraag of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds overeenkomen met de doelstellingen van de gemeente of dat de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd kunnen worden.
In het navolgende zijn de verbonden partijen benoemd. Er is ingegaan op de doelstellingen van deze partijen in relatie tot de gemeentelijke doelstellingen op de desbetreffende gebieden en op de beleidsvoornemens en nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van de genoemde verbonden partijen. Verder is een aantal financiële gegevens opgenomen, conform het Besluit begroting en verantwoording. Publiek Private Samenwerking-constructies (PPS-constructies) zijn geen verbonden partij. Toch wordt er vanwege het grote belang kort ingegaan op deze constructies binnen de gemeente.

Verbonden partijen

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Rijssen-Holten kent een aantal partijen waarmee ze bestuurlijk en financieel verbonden is. Dit zijn: SamenTwente (GR), Veiligheidsregio Twente (GR), Stadsbank Oost-Nederland (GR), Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente (GR), Omgevingsdienst Twente (GR), de Stichting Twenteboard en de Stichting Varietas. Verder zijn enkele partijen genoemd waarmee een aandeelhoudersrelatie bestaat, onder andere de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Verder geldt dit ook voor afvalverwerkingsbedrijf Twence B.V., Wadinko, Vitens en Enexis Holding N.V. Hierover is een korte toelichting opgenomen.

Samen Twente

Omschrijving (toelichting)

De GR Samen Twente is gevestigd in Enschede. Dit is een Gemeenschappelijke Regeling die de volgende belangen gaat behartigen:
De GR heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan.
Ter verwezenlijking van het genoemde doel behartigt OLG de belangen op de volgende terreinen:
a. Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente;
b. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT);
c. Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT).
Het financiële belang van de gemeente in de GR Gezondheid is de verplichte bijdrage gebaseerd op het aantal inwoners. De organisatie is per 8 juli 2021 van start gegaan. De verschuldigde bijdrage van Gemeente Rijssen-Holten aan de GR Samen Twente bedroeg in 2024 € 2.639.893.
In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 15,8	€ 12,8	€ 4,1	€ 5,1
Vreemd vermogen	€ 21,9	€ 12,5	€ 21,3	€ 21,8
Resultaat na bestemming	€ 0,5	€ 0,0	€ 0,0	€ 1,4

Bedrijfsorganisatie Recreatieschap Twente

Omschrijving (toelichting)

Per 1 januari 2022 is de Bedrijfsorganisatie Recreatieschap Twente van start gegaan. Dit is een Gemeenschappelijke Regeling die de volgende belangen behartigt:

Recreatieschap Twente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied. Daartoe heeft het de volgende taken:

1. Recreatieve voorzieningen:

a. bevordering van totstandkoming en instandhouding van publieke recreatieve/toeristische infrastructuur in Twente;

b. aanleg, onderhoud en beheer van publieke recreatieve/toeristische voorzieningen die hetzij op zichzelf, hetzij in routeverband, hetzij door opname in arrangementen, een bovenlokaal karakter hebben.

2. Overig:

a. het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, voor zover dit betreft de taken en bevoegdheden als bedoeld onder 1.

De verschuldigde bijdrage van Gemeente Rijssen-Holten aan Bedrijfsorganisatie Recreatieschap Twente bedroeg in 2024 € 237.032.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 0,2	€ 0,8	€ 1,6
Vreemd vermogen	€ 4,9	€ 3,7	€ 3,6
Resultaat na bestemming	€ 0,1	€ 0,0	€ 0,2

Omgevingsdienst Twente

Omschrijving (toelichting)

Op grond van artikel 5.3. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is de verplichting voorgeschreven om een Omgevingsdienst in de vorm van een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam op te richten. Vanaf 2024 is de Wabo opgenomen in de Omgevingswet. De verplichting tot het oprichten van een Omgevingsdienst is terug te vinden in artikel 18.21 Omgevingswet.

De Omgevingsdienst Twente is in 2019 van start gegaan en behandeld de milieutaken van de 14 Twentse gemeenten en de Provincie Overijssel. De Omgevingsdienst Twente heeft tot doel het behartigen van de maatschappelijke, individuele en gezamenlijke belangen van de deelnemers op het gebied van milieu. De taken van de Omgevingsdienst Twente zijn onder andere adviseren, beschikken, toezicht houden op naleving van milieuvoorschriften. Daarbij staan de wettelijke eisen van kwaliteit, effectiviteit, robuustheid en uitvoering van de overgedragen Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)-taken centraal.

De verschuldigde bijdrage van Gemeente Rijssen-Holten aan de GR Omgevingsdienst Twente bedroeg in 2024 € 980.809. Voor de Omgevingsdienst Twente is voor de begroting van 2024 een herijking van de deelnemersbijdrage doorgevoerd. De reden hiervoor lag in het feit dat het bestuur van de Omgevingsdienst Twente heeft geconstateerd

dat de deelnemersbijdragen zoals die zijn ingebracht bij de start in 2019, niet meer passend waren op de huidige uitvoeringspraktijk.
In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 1,7	€ 2,3	€ 1,7	€ 2,0	€ 3,1
Vreemd vermogen	€ 1,6	€ 2,0	€ 3,3	€ 4,6	€ 4,6
Resultaat na bestemming	€ 0,6	€ 1,2	€ 0,4	€ 0,5	€ 1,9

Stadsbank Oost Nederland

Omschrijving (toelichting)

Het openbare belang dat wordt behartigd: De bank (oorspronkelijke naam: Intergemeentelijke Kredietbank) is een kredietbank als bedoeld in artikel 6 van de Wet op het consumentenkrediet. De Stadsbank heeft tot doel om vanuit bedrijfseconomische en maatschappelijke optiek een verantwoord pakket van (financiële) dienstverlening aan te bieden aan de ingezetenen van haar rechtsgebied. Het gaat hier om deelnemen aan krediettransacties, budgetbeheer, bewindvoering en dergelijke. Er zijn geen veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente heeft in de verbonden partij. De bijdrage van Gemeente Rijssen-Holten aan de GR Stadsbank Oost Nederland bedroeg in 2024 € 238.539.
In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 1,2	€ 1,0	€ 1,3	€ 1,4	€ 2,2
Vreemd vermogen	€ 15,0	€ 14,8	€ 15,3	€ 10,8	€ 10,0
Resultaat na bestemming	€ -0,2	€ -0,1	€ 0,4	€ 0,3	€ 0,7

Veiligheidsregio Twente (VRT)

Omschrijving (toelichting)

Het openbare belang dat wordt behartigd: de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio betreft ten eerste de wettelijk verplichte rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hiertoe behoren ook terrorisme en epidemieën als gevolg van A-infectieziekten. Ten tweede heeft het bestuur van de VRT een verantwoordelijkheid voor de fysieke veiligheid zoals brand, ongevallen met gevaarlijke stoffen en de veiligheid en gezondheid tijdens grote evenementen. Tenslotte is het bestuur verantwoordelijk voor het goed functioneren van een meldkamer. De verschuldigde bijdrage van Gemeente Rijssen-Holten aan de GR Veiligheidsregio Twente bedroeg in 2024 € 2.792.622.
In onderstaande tabel staat een overzicht van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het eind van het begrotingsjaar en de resultaten na bestemming.

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 2,8	€ 2,0	€ 2,0	€ 2,5	€ 3,4
Vreemd vermogen	€ 55,4	€ 59,8	€ 64,5	€ 75,7	€ 77,9
Resultaat na bestemming	€ 1,8	€ 1,3	€ 0,7	€ 1,4	€ 2,8

VENNOOTSCHAPPEN EN COOPERATIES

Aandelenbezit door de overheid is de laatste jaren een landelijk onderwerp van discussie, mede naar aanleiding van overnames van nutsbedrijven als Essent en Nuon. Lokaal heeft de voorgenomen verkoop van Twence geleid tot de nodige discussie over aandelenbezit.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Omschrijving (toelichting)

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 304.746

Nominale waarde per aandeel: € 2,50

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 5.097	€ 5.062	€ 4.615	€ 4.721	€ 4.777
Vreemd vermogen	€ 155.262	€ 143.995	€ 107.459	€ 110.819	€ 123.164
Resultaat na bestemming	€ 221	€ 236	€ 300	€ 254	€ 294

Twence B.V. (Holding)

Omschrijving (toelichting)

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 36.992

Nominale waarde per aandeel: € 1,00

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 143,0	€ 149,6	€ 176,0	€ 169,3	€ 166,2
Vreemd vermogen	€ 132,0	€ 168,1	€ 163,2	€ 9,9	€ 11,6
Resultaat na bestemming	€ 8,8	€ 12,1	€ 32,5	€ 9,4	€ 14,4

Vitens N.V.

Omschrijving (toelichting)

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 41.696

Nominale waarde per aandeel: € 1,00

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 559,0	€ 600,3	€ 649,5	€ 677,7	€ 713,6
Vreemd vermogen	€ 1.340,0	€ 1.387,8	€ 1.446,6	€ 1.559,7	€ 1.684,8
Resultaat na bestemming	€ 23,9	€ 19,4	€ 8,2	€ 27,2	€ 34,5

Wadinko N.V.

Omschrijving (toelichting)

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 90

Nominale waarde per aandeel: € 100,00

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 65,5	€ 74,1	€ 82,6	€ 82,9	nnb
Vreemd vermogen	€ 5,5	€ 6,9	€ 8,5	€ 8,7	nnb
Resultaat na bestemming	-€ 3,4	€ 8,7	€ 12,9	€ 1,9	nnb

Enexis Holding N.V.

Omschrijving (toelichting)

In 2020 is ter versterking van het eigen vermogen een lening verstrekt aan Enexis Holding van € 216.000. Deze lening kan op termijn worden omgezet in aandelen.

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 4.116	€ 4.241	€ 5.441	€ 5.263	€ 5.538
Vreemd vermogen	€ 4.635	€ 5.154	€ 4.907	€ 5.517	€ 5.949
Resultaat na bestemming	€ 108	€ 199	€ 1.300	€ 72	€ 254

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Omschrijving (toelichting)

Vestigingsplaats: Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch

Publiek belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent).

De vennootschap is in september 2024 ontbonden.

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2023	2024
Eigen vermogen	€ 1,4	€ 0,0
Vreemd vermogen	€ 0,1	€ 0,0
Resultaat na bestemming	€ 0,0	€ 0,0

CSV Amsterdam B.V.

Omschrijving (toelichting)

Vestigingsplaats: Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch

Publiek belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).

Excel-tabel

(bedragen in x 1.000)	2023	2024*
Eigen Vermogen	€ 98,2	€ 150,0
- waarvan reserves	€ -1,8	€ -50,0
Vreemd vermogen	€ 50,6	€ 0,0
- waarvan voorzieningen	€ 0,0	€ 0,0
Resultaat na belastingen	€ -111,2	€ -100,0
Agio/dividend (incl 15% belasting)	€ 0,0	€ 0,0

*Bedragen zijn inschattingen en afgerond

STICHTINGEN EN VERENIGINGEN

Stichting Twenteboard

Omschrijving (toelichting)

De stichting heeft ten doel de sociaaleconomische structuur in Twente te versterken om daarmee de economische slagkracht van de regio Twente verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten door het bepalen van de economische strategie en het richting geven aan investeringen die aansluiten bij de koers van Twente. Daarin is een economische agenda leidend, die inzet op regionale kansrijke, meerjarige projecten en programma's.

De stichting streeft deze doelstelling na door:
a. het - samen met de partners in de Triple Helix (zijnde overheid, bedrijfsleven en kennis- en onderwijsinstellingen) formuleren van de strategie die moet leiden tot het realiseren van de doelstelling;
b. het organiseren van de governance op de uitvoering van de strategie;
c. het in hechte samenwerking met het bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden:
- creëren van een continuüm voor economische en maatschappelijke ontwikkeling;
- creëren van evenwicht op de arbeidsmarkt, de stimulering van innovatie door het vermarkten van toegepaste kennis, de vermindering van conjunctuurgevoeligheid door diversificatie;
- versterken van zichtbaarheid en reputatie;
- verrichten van belangenbehartiging; - branding en marketing van Twente;
- vergroten imago van Twente;
- realiseren van de uitvoering van de Regio Deal;
- creëren van een stimulerend internationaal vestigingsklimaat teneinde duurzaam succesvol te concurreren;
- opstellen en doen uitvoeren investeringsprogramma's;
- versterken van de mobiliteit en het verbeteren van de bereikbaarheid;
- excelleren als Europese regio waarin innovatie de motor is voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkelingen;
d. het realiseren van allianties met o.m. de provinciale overheid, het Rijk, de Europese Unie (EU) en andere (semi)overheden die bijdragen aan de doelstelling van de stichting; en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin van het woord.

Excel-tabel

(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 14,0	24.1	€ 36,3
Vreemd vermogen	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0
Resultaat na bestemming	€ 14,0	€ 10,0	€ 12,0

Stichting Varietas

Omschrijving (toelichting)

Stichting Varietas
Varietas is een organisatie met 26 basisscholen (29 onderwijslocaties) in Deventer, Joppe, Rijssen-Holten, Hellendoorn, Wierden, Almelo en Twenterand. De scholen zijn openbaar, Interconfessioneel, neutraal, Katholiek of Protestants-Christelijk. Het besturingsmodel is zodanig ingericht dat er sprake is van een functionele scheiding van bestuur en toezicht. Het bevoegd gezag van Varietas is statutair gevestigd te Deventer. Het College van Bestuur (CvB) bepaalt het beleid en is eindverantwoordelijk op grond van de wet. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht in brede zin, keurt de begroting goed en stelt de jaarrekening vast. Het bestuurskantoor is gevestigd te Deventer.

De gemeenten van de betrokken openbare scholen zijn extern toezichthouder (voor zover het openbaar onderwijs betreft). Dit externe toezicht wordt gecoördineerd door de Coördinatiecommissie Gemeentelijk Toezicht, bestaande uit de portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten.
De leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht worden benoemd door de Raad van Toezicht. Afhankelijk van de omvang van de Raad van Toezicht worden een of twee leden van de Raad van Toezicht benoemd na goedkeuring door de raden van de deelnemende gemeenten. Over begroting en jaarverslag wordt jaarlijks overleg gevoerd met de raden van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden zijn bevoegd in te grijpen in het bestuur als er sprake is van ernstige taakverwaarlozing voor zover het openbaar onderwijs betreft. Wijziging van de statuten is onderworpen aan de goedkeuring van de gemeenteraden.

Excel-tabel

(bedragen in miljoenen)	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	€ 7,0	€ 7,8	€ 9,6	€ 10,9	nnb
Vreemd vermogen	€ 3,0	€ 3,5	€ 8,7	€ 9,5	nnb
Resultaat na bestemming	€ -0,8	€ 2,0	€ 1,7	€ 1,4	nnb

OVERIGE VERBONDEN PARTIJEN

PPS-constructies

Bedrijventerrein Enter-Rijssen 'De Elsmoat'

De gemeente Rijssen-Holten is samen met de gemeente Wierden bezig met de ontwikkeling van een nieuw industrieterrein. De gezamenlijke ontwikkeling is voor fase 1 en 2 afgerond. De samenwerkingsovereenkomst moet nog administratief ontbonden worden middels een vaststellingsovereenkomst.

Realisering plangebied Opbroek Noord

Voor de uitbreiding in het Opbroek is in het plangebied Opbroek Noord een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een projectontwikkelaar. Het plan omvat de bouw van 106 woningen. Deze woningen zijn inmiddels gebouwd en het gebied wordt momenteel woon rijp gemaakt. Na de zomer van 2025 zullen de werkzaamheden afgerond worden. Na de nazorgperiode van 1 jaar zal de overeenkomst worden ontbonden. Het plan wordt ontwikkeld met een risicoverdeling van 50% voor de gemeente en 50% voor de ontwikkelaar.

Uitwerking plangebied Opbroek Oost

Voor de uitwerking in het Opbroek is in het plangebied Opbroek Oost een hoofdlijnenakkoord gesloten met een ontwikkelaar. Beoogd is de realisatie van circa 600 woningen in het gehele plangebied Opbroek Oost. Voor fase 1, 4 en 5 is een samenwerkingsovereenkomst overeengekomen. Dit betreffen 350 woningen. De voorgenomen fasen worden ontwikkeld met een risicoverdeling van 50% voor de gemeente en 50% voor de ontwikkelaar. Voor fase 2 en 3 zal geen samenwerkingsvorm worden opgezet. Voor deze fasen met daarin circa 250 woningen wordt een beroep gedaan op zelfrealisatie door een drietal partijen in het gehele plangebied Opbroek Oost. Het plan (fase 1, fase 4 en fase 5) wordt ontwikkeld met een risicoverdeling van 50% voor de gemeente en 50% voor de ontwikkelaar.

Coalitions of the willing

Binnen Twente zijn ook enkele samenwerkingen die voorheen binnen de Regio Twente waren georganiseerd. Het gaat dan onder andere om de samenwerking op het gebied van de RES, MDA, Mobiliteit, Twentse Kracht, Arbeidsmarktregio en Twenteraad. Deze vormen van samenwerking hebben geen formele status als

gemeenschappelijke regeling maar er ligt wel een bestuursovereenkomst aan ten grondslag. Tenslotte is er ook nog de (sub)regionale samenwerking op het gebied van de salarisadministratie.

6. Paragraaf grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid vormt een vast onderdeel van de begroting en verantwoordingscyclus van de gemeente. In het BBV is bovendien vastgelegd dat zowel in de begroting als in de jaarrekening een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid moet worden opgenomen.
Artikel 16
De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste:
a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
b. een aanduiding van de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
e. de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.
De gemeenteraad heeft op 21 februari 2023 de herziene Nota Grondbeleid vastgesteld. De nota grondbeleid is geen doel maar een middel om de instrumenten in te zetten om tot een goede ruimtelijke ordening te komen. Deze nota moet altijd gezien worden in combinatie met (structuur)visie, (politieke) ambities, omgevingsplan etc. Door de uitgangspunten van de nota grondbeleid op te nemen in de paragraaf grondbeleid bij zowel de begroting als het jaarverslag, blijven deze onder de aandacht bij de planning- en control cyclus. Zo kunnen deze, waar nodig, vrij eenvoudig worden aangepast aan gewijzigde omstandigheden. Deze werkwijze is vastgelegd in de Financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet.
Een integrale nota zorgt dat er een transparant samenhangend grondbeleid ontstaat die als ambtelijke leidraad zal dienen en waarbij de gemeenteraad haar kader stellende en controlerende taak kan uitoefenen.

Uitgangspunten grondbeleid gemeente Rijssen-Holten

Uitgangspunten grondbeleid gemeente Rijssen-Holten

- De gemeente Rijssen-Holten voert grondpolitiek om haar doelen te bereiken.
- De gemeente Rijssen-Holten houdt rekening met hogere wet- en regelgeving die van invloed zijn op haar gemeentelijk grondbeleid.
- De gemeente Rijssen-Holten voert een situationeel grondbeleid (maatwerk). Daar waar mogelijk voeren we een actief grondbeleid.
- Bij verwerving wordt het beleidsinstrument minnelijke verwerving gekozen. Wet voorkeursrecht gemeenten en de onteigeningswet worden indien nodig aanvullend ingezet.
- De gemeente kan samenwerkingen aangaan met private partijen als dit de sturing op ontwikkelingen ten goede komt.
- Voor woningbouwprojecten wordt gekozen voor de residuele grondprijsmethode, waarbij voor sociale huursector en bij CPO hiervan kan worden afgeweken.
- Bij voormalige openbare ruimte waarop bouwvolume kan worden gerealiseerd wordt de grondprijs berekend volgens de residuele methode.
- Bij uitgifte bedrijventerrein wordt gekozen voor de comparatieve grondprijsmethode. Hierbij worden de grondprijzen vergeleken met die van omliggende gemeenten.
- De grondprijs voor maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, sportvoorzieningen en gebedshuizen, wordt

vastgesteld via de comparatieve methode.

- Kavels (of eenheden in het geval van een appartement) voor sociale huur of sociale koop worden voor een vaste prijs per eenheid uitgenomen.
- Voor commerciële activiteiten, zoals winkels, horeca en kantoren, wordt voor iedere ontwikkeling op basis van taxatie de grondprijs berekend.
- Kavels uit te geven in CPO wordt via taxatie de grondprijs berekend.
- Voor de verwerving van gronden en/of panden vormt een taxatie van een onafhankelijke, beëdigde deskundige de basis voor de aankoop. Is het aankoopbedrag meer dan 10% hoger dan de taxatie, dan is een nadere onderbouwing van de deskundige vereist.
- Aangekochte bedrijfspanden binnen het stedelijk gebied worden na aankoop en oplevering ontmanteld. Bedrijfspanden in het buitengebied worden na aankoop tijdelijk verhuurd in afwachting van de nieuwe bestemming. Woningen worden indien mogelijk tijdelijk verhuurd op basis van de Leegstandswet of in gebruik gegeven middels anti-kraak. Aangekochte landbouwgronden worden, via geliberaliseerde pacht, kortstondig verpacht.
- Uitgifte van grond vindt bij voorkeur plaats door het eigendom over te dragen. Daar waar dit niet mogelijk of wenselijk is zal een andere vorm worden gekozen.
- In het kader van het Didam-arrest wordt gronduitgifte transparant, toetsbaar en redelijk uitgegeven.
- Kavels voor de sociale huur worden niet in mededingen uitgegeven. De plaatselijke woningbouwcorporaties worden als enige serieuze gegadigde gezien om het gemeentelijk beleid vorm te kunnen geven.
- Kavels op bedrijventerreinen worden conform de vastgestelde uitgifte voorwaarden uitgegeven.
- Het college van B&W stelt binnen de kaders van deze beleidsuitgangspunten per project de grondprijzen vast. Gedurende de looptijd van een project kunnen de grondprijzen worden herzien als de marktomstandigheden hiertoe aanleiding geven.

Wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving

De beleidsuitgangspunten zoals hier boven vermeld zijn gebaseerd op de in 2024 geldende wet- en regelgeving. De nieuwe beleidsuitgangspunten zoals in februari 2023 vastgesteld hebben oog voor de nieuwere wetgeving. Onderdeel daarvan is bijvoorbeeld de Omgevingswet. De Omgevingswet is op
1 januari 2024 in werking getreden. Het betrof een grote wetgevingsoperatie met verschillende onderdelen die gelijktijdig werden ontworpen, zoals de ministeriële regeling, invoeringsregelgeving en de vier Aanvullingswetten. Al deze onderdelen vormden op het moment van inwerkingtreding een inzichtelijk stelsel bestaande uit één wet, vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) en één ministeriële regeling. De gemeente Rijssen-Holten had al de nodige voorbereidingen getroffen voor de implementatie van deze wet. Zo ook de actualisatie van het nieuwe grondbeleid wat dus in het jaar 2023 voor het eerst is toegepast.

Parameters grondexploitaties

Parameters grondexploitaties

Bij grondexploitatieberekeningen en exploitatieplannen worden parameters gebruikt voor het doorrekenen van de exploitaties. Het gaat hierbij om de renteparameter, de parameter voor kostenstijging en de parameter voor opbrengstenstijging. Er is echter ook sprake van kosten- en opbrengststijgingen over de jaren heen. Doelstelling van het gebruik van parameters is de te verwachten stijging in kosten en opbrengsten en het te verwachten rentepercentage door middel van indexatie in beeld te brengen en de budgetten op peil houden.

Renteparameter

Zowel voor het BBV als voor de Vpb geldt dat de toe te rekenen rente gebaseerd is op de werkelijke kosten over het vreemd vermogen zijnde: het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen (VV/TV).

Voor 2024 bedraagt dit percentage 0,9% (in 2023 was dit 0,62%). Door ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt en in onze investeringsportefeuille is nieuwe duurdere financiering aangetrokken, waardoor het rentepercentage is gestegen.
Indien er sprake is van projectfinanciering is het rentepercentage van de direct aan deze grondexploitatie gerelateerde financiering van toepassing. Dit gold alleen voor het samenwerkingsproject Opbroek Oost in 2024.
Met ingang van 2025 heeft de commissie BBV een wijziging doorgevoerd met betrekking tot de rentetoerekening aan de grondexploitatie. Deze wordt niet meer berekend naar de verhouding tussen vreemd vermogen/totaal vermogen, maar is gelijk aan de rente-omslag. Voor gemeente Rijssen-Holten zorgt dit voor een kleine verhoging gelet dat de rente-omslag 1% (per 1 januari 2025) bedraagt. Reden voor deze wijziging is dat er geen aansluiting is bij de fiscale regelgeving zoals bij de invoering van de Vpb in 2016 was voorzien.

Parameter kostenstijging

Voor de parameter van kostenstijging voor de posten die betrekking hebben op het bouw- en woonrijp maken van terreinen word aansluiting gezocht bij de Grond-, Weg en Waterbouwindex (GWW-index). Hierbij wordt het 5 jarig gemiddelde (2019 - 2023) van dit indexcijfer gehanteerd als parameter voor de kostenstijging. De parameter kostenstijging is op basis van deze index (2019 - 2023) 5,8% (Bron: Opendata.cbs.nl). De cijfers van 2024 zijn hier nog geen onderdeel van.
De laatste jaren fluctueren de kostenstijgingen aanzienlijk in deze branche. In 2020 stegen de prijzen slechts met 0,1%. In 2021 en 2022 werd deze matige stijging echter gecompenseerd door een kostenstijging van respectievelijk 11,3% en 9,3%. In 2023 daalde de kostenstijging naar 4,9%. Het 5-jarig gemiddelde komt met name door de uitschieters in jaren 2021 en 2022 uit op 5,8%.
Vanaf het jaar 2016 was het 5-jarig gemiddelde ieder jaar 1%. Er werd vanwege deze reeds voorspelde ontwikkeling een percentage van 2% aangehouden. Dit gaf ons in het jaar 2021 ruimte om voor het jaar 2021 de parameter kostenstijging ongewijzigd te laten op het streefpercentage van 2% ondanks dat het 5-jarig gemiddelde boven de 5% kwam. Voor de jaren na 2022 is er het 5-jarig gemiddelde gehanteerd. Voor het jaar 2024 betekent dit voor alle vastgestelde gemeentelijke grondexploitaties een verhoging van 5,5% naar 6,0% per jaar.

Parameter opbrengstenstijging

Voor de parameter voor de opbrengstenstijging wordt onderscheid gemaakt tussen een parameter voor woningbouw en een parameter voor bedrijventerreinen. Beide categorieën hebben een eigen uitgangspunt voor bepaling van de grondprijs en een eigen verloop van de grondprijs. Voor beide parameters geldt dat het niet representatief is om aan te sluiten bij landelijk of zelfs regionaal vastgestelde indexcijfers. Deze parameter wordt vastgesteld op basis van expert Judgement.
De grondprijs voor woningbouw wordt, met uitzondering van de sociale sector, bepaald door middel van de residuele benadering (VON-prijs minus investeringskosten). Omdat meerdere factoren bepalend zijn voor de residuele grondwaarde leiden de sterk stijgende prijzen op de woningmarkt niet per definitie tot een evenredige stijging van de grondprijzen. Zo zijn de bouwkosten, door stijgende energieprijzen, schaarste in materialen en aangescherpte bouweisen met betrekking tot duurzaamheid, aanzienlijk gestegen. Dit heeft een drukkend effect op de stijging van de residuele grondwaarde. Dit alles overwegende zien wij een opbrengstijging van 1% voor het jaar 2024 als realistisch, waarbij we per complex kijken of dit meegenomen wordt.
De grondprijs voor bedrijventerreinen wordt bepaald met behulp van de comparatieve methode. De parameter opbrengststijging is voor het jaar 2024 voor bedrijventerreinen gehandhaafd op 0%. Gelet op het feit dat er momenteel geen bedrijfsgrond in uitgifte is door gemeente heeft dit percentage geen effecten. In de toekomst worden er naar verwachting weer diverse bedrijfsgronden uitgeven door gemeente. In 2025 zal het indexeringspercentage opbrengsten voor bedrijfsgronden worden herzien. Naar verwachting zal deze toenemen.

Algemeen financieel

In het dienstjaar 2024 is de netto boekwaarde van alle toekomstige en lopende grondexploitatieplannen met € 848.700 toegenomen. In totaal is de bruto boekwaarde toegenomen met € 43.500. Hier tegenover stond een verlaging van de voorziening van € 805.200.

Boekwaarde per 1 januari 2024 (bruto)	€	13.454.709
Aanwezige voorzieningen per 1 januari 2024	€	-5.442.609
Netto boekwaarde per 1 januari 2024	€	8.012.100
Boekwaarde per 31 december 2024 (bruto)	€	13.498.252
Aanwezige voorzieningen per 31 december 2024	€	-4.637.453
Netto boekwaarde per 31 december 2024	€	8.860.799

Hieronder vindt u de toelichting van de toename van de boekwaarde met € 43.500.
In de mutatie van de boekwaarde zijn geen kosten van verwerving van gronden voor de toekomstige grondexploitatieplannen opgenomen. Conform de BBV moeten deze worden verantwoord op de balans onder Gronden en terreinen. Bij het in exploitatie nemen van een grondexploitatieplan worden de kosten van verwerving ingebracht in het complex. Bij onderdeel A. Toekomstige grondexploitatieplannen (IMVA) is een overzicht opgenomen van de kosten van verwerving per complex.

Gronden toekomstige exploitaties I.M.V.A.		
- voorbereidingskosten toekomstige grexen diverse complexen	€	345.696
- opbrengst verhuur	€	-12.000
- boekwaarde Opbroek Oost en VGM II C naar Gronden exploitatie I.E.G.G.	€	-6.705.586
Totaal afname boekwaarde	€	*-6.371.890*
Gronden exploitatie I.E.G.G.		
- verwerven grond, bouw- en woonrijp maken, plankosten etc. diverse complexen	€	15.336.298
- rentebijschrijving	€	68.689
- winstuitkering Opbroek Noord, Oost en VGM II A+B	€	447.894
- bijdragen derden (Opbroek Noord, Enkco VGM II A+B en VGM II C)	€	-1.748.465
- opbrengst grondverkopen (Opbroek Noord en Oost, Dijkerhoek, Enkco en VGM 2C)	€	-6.538.693
- bijdrage PPS (Opbroek Oost)	€	-2.169.522
Totaal toename boekwaarde	€	*5.396.201*
Grond in publiek-private samenwerking Opbroek Noord		
- bouw- en woonrijp maken	€	569.253
- tussentijdse winstuitkering volgens POC-methode	€	39.002
- bijdragen derden	€	-191.530
- aandeel partner samenwerking (50%)	€	-208.363
Totaal toename boekwaarde	€	*208.363*
Grond in publiek-private samenwerking Opbroek Oost		
- verwerven grond, bouw- en woonrijp maken, plankosten etc.	€	11.417.953
- rentekosten	€	100.000
- tussentijdse winstuitkering volgens POC-methode	€	339.322
- bijdragen derden	€	-64.825
- grondverkopen	€	-10.170.710
- aandeel partner samenwerking (50%)	€	-810.870
Totaal toename boekwaarde	€	*810.870*

<u>Specificatie verloop boekwaarden/balans</u>

Voor een specificatie van de boekwaarden van de diverse complexen en de voorziening die als tegenhanger van de boekwaarde fungeert, verwijzen wij u naar de toelichting Overzicht verloop boekwaarden op de balans en de toelichting per complex in deze paragraaf.

Jaarlijks wordt voor wat betreft de ramingen aangesloten bij de jaarschijf van de grondexploitatieberekeningen (METAFOOR model) en de primaire raming jaarschijf uit de begroting van de algemene dienst voor het betreffende jaar.
Bij de najaarsnota 2024 zijn diverse exploitatiebegrotingen herzien. Hierbij zijn bij belangrijke afwijkingen van de ramingen geactualiseerd. Bij de jaarrekening 2024 is aangesloten bij de boekwaarde van de complexen per ultimo 2024. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de najaarsnota zijn in de grondexploitatieberekeningen bijgesteld en in meerjarig perspectief herzien. Per complex worden de afwijkingen toegelicht.
Toegerekende uren aan grondexploitatiecomplexen in 2024
De in het dienstjaar 2024 toegerekende uren (8.005 uur) tot een bedrag van € 820.300 zijn 1.090 uur hoger dan de geraamde uren (6.915 uur). Ter informatie in het dienstjaar 2023 zijn 7.985 uur, wat gelijk is aan een bedrag van € 824.800 aan loonkosten geactiveerd. De belangrijkste oorzaken van de stijging van de urentoerekening ten opzichte van de raming zijn het woonrijp maken, bouwrijp maken en uitgifte van kavels in Opbroek Noord en Oost en het Enkcoterrein. Ook zijn er meer uren besteed aan plan De Banis in verband met het opstellen van een omgevingsvisie. Aan voorbereiding en uitgifte van het bedrijventerrein Vletgaarsmaten 2C zijn minder uren besteed.
Vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht voor gemeenten in Nederland
Ten opzichte van hetgeen is geschreven in voorgaande jaren is er in de Vpb-plicht geen verandering opgetreden. Op basis van een nieuwe QuickScan per 1 januari 2023 is, mede als gevolg van negatieve exploitatie Enkco, de komende jaren nog geen sprake van een te verwachten Vpb-last. Evenals in 2023 is ook in 2024 een voorlopige aanslag Vpb betaald, maar door het indienen van een voorlopige aangifte over 2024 is de aanslag verminderd naar € 0 door verrekening met de verliezen van voorgaande aangiftes (carry back). De stand van de te verrekenen verliezen per 31 december 2023 bedraagt € 1.262.416. De stand van de te verrekenen verliezen per 31 december 2024 is nog niet bekend.
Met betrekking tot de nog landelijk lopende discussies over andere opbrengsten die onder de werking van de Vpb kunnen vallen zoals de opbrengsten lichtmastreclame en rente personeelshypotheken worden alleen de opbrengsten lichtmastreclame meegenomen in de Vpb aangifte.
Inmiddels is er meer bekend over hoe met de opbrengsten van lichtmastreclame en rente personeelshypotheken moet worden omgegaan. In een uitspraak van eind vorig jaar van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is het Hof opnieuw tot het oordeel gekomen dat reclameactiviteiten moeten worden gezien als normaal vermogensbeheer en dus buiten de heffing van de Vpb blijven. Ditzelfde geldt ook voor de rente personeelshypotheken. Hierover heeft het Hof in dezelfde zitting geoordeeld dat dit ook onder het normaal vermogensbeheer van de gemeente valt.
Voor de opbrengsten van lichtmastreclames lopen nog procedures bij de Hoge Raad. Ook is het de verwachting dat tegen de hierboven genoemde uitspraken in cassatie zal worden gegaan bij de Hoge Raad.

Toekomstige grexen (Immateriële Vaste Activa)

A. Toekomstige grondexploitatieplannen (IMVA)

Op de balans zijn onder de Immateriële Vaste Activa (IMVA) een aantal voor-investeringen opgenomen ten behoeve van de in de toekomst te ontwikkelen woningbouwplannen. De totale boekwaarde van onderstaande plannen bedraagt per ultimo 2024 € 475.000 (de boekwaarde per
31 december 2023 bedroeg € 6.847.000).
De afname van € 6.372.000 is met name veroorzaakt door het in exploitatie nemen van Opbroek Oost en Vletgaarsmaten 2C (€ 6.706.000). Hier tegenover staat een toename door met name toegerekende interne uren, stedebouwkundige kosten en onderzoekskosten aan Ligtenbergerveld Oost (€ 204.000). Door voorbereidingskosten bij complex de Banis (€ 127.000) is de ook boekwaarde toegenomen.
Plan de Banis
Dit plangebied moet de gemeente Rijssen-Holten voorzien in de toekomstige woonbehoefte. In 2024 is in

samenspraak met een klankbordgroep van omwonenden van het plangebied een omgevingsvisie opgesteld. Gedurende dit proces is gebleken dat het plangebied ruimte biedt aan circa 350 woningen in plaats van aan 250 woningen zoals vooraf was voorzien. Op 20 december 2024 heeft het college met deze visie ingestemd. De volgende stap in het proces is de omgevingsvisie omzetten in een stedenbouwkundig ontwerp. Dit ontwerp laat gedetailleerd zien hoe het project eruit zal zien en hoe het in de omgeving past. Het beschrijft de indeling van openbare ruimtes, de plaatsing van gebouwen, infrastructuur, groenvoorzieningen, en andere stedelijke elementen. Dit zal in 2025 plaatsvinden.
Naar verwachting kan er rond 2026 een omgevingsplan liggen.
Vooruitlopend op de woningbouwplannen zijn vanaf 2022 al een aantal voorbereidingskosten gemaakt tot een bedrag van ruim € 145.000. Deze kosten passen binnen de begroting zullen op een later moment worden verhaald door middel van verkopen van gronden dan wel bijdrages van grondeigenaren.
Ligtenbergerveld Oost
Voor het gebied is een ontwerp-structuurvisie gemaakt als eerste stap in de ruimtelijke procedure. Het gebied moet in de nabije toekomst ruimte bieden aan circa 20 hectare uitgeefbaar bedrijventerrein.
In totaliteit zijn voorbereidingskredieten tot een bedrag van ruim € 6,1 miljoen beschikbaar gesteld. Hiervan heeft bijna € 5,7 miljoen betrekking op de verwerving van gronden en bijkomende kosten en bijna € 500.000 aan onderzoekskosten en interne uren. Uitgegeven aan verwerving is bijna € 5,5 miljoen en aan onderzoekskosten en interne uren ruim € 350.000. Deze kosten zullen in een later moment worden verhaald door middel van verkopen ofwel bijdrages van grondeigenaren. Eind 2024 is het bouwrecht van een woning die is verworven in Ligtenbergerveld Oost overgegaan naar een locatie buiten dit gebied. Dit heeft een baat opgeleverd van ruim € 465.000. Deze opbrengst is geraamd bij de VJN 2025.
In 2025 zal opnieuw worden bezien welke bedrag voor verwerving nodig is en aanvullend worden geraamd.

Kosten verwerving toekomstige grondexploitatieplannen

	Boekwaarde per 1 januari 2024	Verwerving 2024	Naar bestemmingsplan met kostprijsberekening	Boekwaarde per 31 december 2024
- Opbroek Oost	€ 1.478.468	€ 1.454	€ -1.479.922	€ 0
- Vletgaarsmaten 2C	€ 98.189	€ -	€ -98.189	€ -
- Ligtenbergerveld Oost	€ 3.610.053	€ 1.394.845	€ -	€ 5.004.898
	€ 5.186.710	€ 1.396.299	€ -1.578.111	€ 5.004.898

Bestemmingsplannen met kostprijsberekening (BIE)

B. Bestemmingsplannen met kostprijsberekening

Opbroek Noord gemeentelijke grex en Publiek Private Samenwerking (PPS)
In februari van dit jaar zijn de laatste 4 bouwkavels verkocht middels een openbare verkoopprocedure. In de loop van 2023 is gestart met het woonrijp maken. Het gebied Opbroek Noord (zuidelijke gedeelte) is grotendeels woonrijp in 2024. Enkel de specifieke gebieden in Opbroek Noord zuidelijke gedeelte) waar nog zwaar bouwverkeer moet komen zal later in 2025 pas woonrijp opgeleverd worden. In 2025 volgen nog de ontsluitingen op de bestaande infrastructuur en herinrichting hiervan. In 2025 zal eveneens het zelfrealisatiegebied van Ten Brinke Opbroek Noord (noordelijk gedeelte) woonrijp worden gemaakt.
In 2024 is er conform de voorgeschreven POC-Methode € 148.700 aan winst genomen. Deze winstneming is conform de bestendige gedragslijn ten gunste van de algemene dienst gebracht. Geraamd was een winstuitkering van € 157.700.
Naar verwachting zal deze exploitatie eind 2025 met een positief saldo worden afgesloten.

Boekwaarde per 1 januari 2024	€	-725.533
Mutaties lasten en baten 2024	€	-118.386
Boekwaarde per 31 december 2024	€	-843.919
Stelpost opbrengsstijgingen	€	-
Stelpost (kosten)	€	24.454
Stelpost (rente) verlies	€	-
Nog te maken kosten	€	1.087.293
Te realiseren opbrengsten	€	-305.506
Verwacht positief exploitatiesaldo EW 31 december 2025	€	-37.679
Positief saldo per 31 december 2024 CW	€	-36.216

De winst op de PPS voor 2024 bedraagt € 39.000. Hiervan komt 50% ten gunste van de gemeente. In de raming bij de najaarsnota is rekening gehouden met een winstuitkering van € 63.000. Door kostenstijging valt de winst lager uit. Eind 2025 zal ook de PPS Opbroek Noord worden afgesloten. Voor 2025 resteert er nog een minimale winst.

Opbroek Oost gemeentelijke grex en Publiek Private Samenwerking (PPS)

Op 25 januari 2024 is de grondexploitatie voor zowel het gemeentelijk deel als de PPS door de gemeenteraad vastgesteld. Ook in deze PPS is, net zoals in Opbroek Noord PPS, zowel de gemeente als bouwbedrijf Roosdom Tijhuis voor 50% deelnemer. Deze exploitatie zal fasegewijs worden uitgevoerd in een planperiode die loopt tot en met 2030. In deze periode zullen er ongeveer 600 woningen worden gerealiseerd.

In 2024 is gestart met de uitgifte van de kavels en het bouwrijp maken van fase 1A en 5. In deze 2 fasen worden 100 woningen gerealiseerd. Op 31 december 2024 waren er 95 kavels verkocht of in optie en 5 kavels waren nog vrij. Eind 2024 is ook gestart met de uitgifte van de woningen in fase 1B. In deze fase zullen in totaal 144 woningen worden gerealiseerd. Eind 2024 is eveneens gestart met het bouwrijp maken van fase 1B.

Tot en met 2024 waren de kosten voor ruim 60% gerealiseerd en de opbrengsten voor ruim 40%. Ten opzichte van de najaarsnota zijn de gerealiseerde opbrengsten aanzienlijk hoger. Mede door een lagere kostenstijging is de winstuitkering ruim € 100.000 hoger dan geraamd bij de najaarsnota.

De geplande einddatum is 31 december 2030. Op basis van de stand per eind 2024 is het resultaat positief.

In 2024 is door het gunstige verloop van de verkopen in fase 1A en 5 is het risicoprofiel in het risicologboek naar beneden bijgesteld. In de loop van 2025 zal het risicologboek worden geactualiseerd en het risicoprofiel worden bijgesteld op basis van de stand van zaken op dat moment.

Boekwaarde per 1 januari 2024	€	7.957.258
Mutaties lasten en baten 2024	€	-4.202.535
Boekwaarde per 31 december 2024	€	3.754.723
Stelpost opbrengsstijgingen	€	-
Stelpost (kosten)	€	666.388
Stelpost (rente) verlies	€	135.831
Nog te maken kosten	€	5.840.844
Te realiseren opbrengsten	€	-11.089.840
Verwacht positief exploitatiesaldo EW 31 december 2030	€	-692.054
Positief saldo per 31 december 2024 CW	€	-602.475

De ontwikkeling van de PPS Opbroek Oost gaat sneller dan bij de najaarsnota is ingeschat. Eind 2024 zijn de gronden voor fase 1B door de partner en de gemeente reeds ingebracht. De verkopen blijven wel achter bij de planning en ook heeft de aktepassering in een aantal gevallen later plaatsgevonden. Dit leidt tot een lagere opbrengst in 2024 dan geraamd, waardoor ook de winstuitkering lager is. Geraamd was een winstuitkering van € 442.700 en werkelijk bedraagt deze € 339.300. Hiervan komt 50% ten gunste van de gemeente.

Dijkerhoek

In 2024 zijn de 10 kavels voor de starterswoningen verkocht. Als de woningen gereed zijn zal de omgeving woonrijp worden gemaakt. Naar verwachting zal het in 2025 met een kleine winst worden afgesloten.

Boekwaarde per 1 januari 2024	€	330.714
Mutaties lasten en baten 2024	€	-415.184
Boekwaarde per 31 december 2024	€	-84.470
Stelpost opbrengsstijgingen	€	-
Stelpost (kosten)	€	4.597
Stelpost (rente) verlies	€	-
Nog te maken kosten	€	86.623
Te realiseren opbrengsten	€	-14.600
Verwacht positief exploitatiesaldo EW 31 december 2025	€	-7.850
Positief saldo per 31 december 2024 CW	€	-7.546

Enkcoterrein en omgeving

Dit plan ziet op ruimte voor circa 155 (met een afwijkingsbevoegdheid van 15%) wooneenheden die omringt worden door een groene parkachtige omgeving. De wooneenheden bestaan uit appartementen, rijwoningen, 2^1-kapwoningen en vrijstaande woningen. Een vrij groot deel van de woningen valt binnen de categorie sociale huur/koop of betaalbaar (woningen met een aankoopprijs tot € 390.000). Verschillende ontwikkelaars realiseren de bouwplannen, voor een klein deel doen wij als gemeente de uitgifte. Inmiddels is in 2024 gestart met het bouwrijp maken.

Op 25 juli 2024 is er een overeenkomst getekend tussen Roosdom Tijhuis en de gemeente. Hierin zijn afspraken gemaakt over de richtlijnen voor de ontwikkelingen van nieuwe woningen en appartementen op de oude locatie 'Meester' (dit ligt in het noordelijk deel van het Enkco-terrein). Het bouwprogramma ziet er als volgt uit:

- 2 2^1-kapwoningen;
- 7 rijenwoningen;
- een appartementengebouw met 20 sociale huurappartementen;
- een appartementengebouw met 30 koopappartementen (waarvan er minstens 9 in de categorie betaalbaar vallen).

Roosdom Tijhuis begint eerst met de bouw van de sociale huurappartementen. De verwachte start van deze bouw is in het eerste of tweede kwartaal van 2025. De bouw van de 2^1-kapwoningen en de rijenwoningen begint in het derde kwartaal van 2025. De bouw van het appartementengebouw met koopappartementen zal naar verwachting starten in het eerste kwartaal van 2026.

Voorziening

Voor het complex Enkco-Waterloo Vlogtman is in voorgaande jaren een voorziening getroffen voor te verwachten verliezen of dekking van de boekwaarde ten opzichte van de marktwaarde. Deze voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde en jaarlijks wordt 2% rente toegevoegd. Doordat per 31 december 2024 de kosten lager (bouw en woonrijp maken) zijn dan voorzien kan een aanzienlijk deel, € 914.000, vrijvallen ten gunste van de algemene middelen. Hiermee is bij de najaarsnota in hoge mate reeds rekening gehouden. Wel moet gemeld dat er in 2025 een extra storting in de voorziening zal moeten plaatsvinden. Op de locatie Enkco zijn een aantal bodemverontreinigingen aangetroffen die niet in de raming van het bouw- en woonrijp maken zijn voorzien en waarvan de exacte omvang op balansdatum nog niet bekend is.

Boekwaarde per 1 januari 2024	€	6.765.334
Mutaties lasten en baten 2024	€	1.851.549
Boekwaarde per 31 december 2024	€	8.616.883
Stelpost opbrengsstijgingen	€	-
Stelpost (kosten)	€	394.032
Stelpost (rente) verlies	€	282.928
Nog te maken kosten	€	4.127.053
Te realiseren opbrengsten	€	-8.499.594
Verwacht negatief exploitatiesaldo EW 31 december 2027	€	4.921.302
Negatief saldo per 31 december 2024 CW	€	4.546.522
Saldo voorziening per 1 januari 2024	€	5.442.609
Bijboeking rente	€	108.852
Actualisatie voorziening op basis van CW per 1 januari 2025	€	-914.008
Saldo voorziening per 1 januari 2025	€	4.637.453

Vletgaarsmaten II A en B

In Vletgaarsmaten II A en B zijn nog 5 kavels te verkopen. Hiervoor is met 2 partijen een koopovereenkomst gesloten. Deze kavels dienen uiterlijk op 31 december 2025 te worden afgenomen. Ter compensatie van de inkomstenderving en het vasthouden van de kavels wordt een rente- en een optievergoeding ontvangen tot een bedrag van € 45.000 per jaar.

Bij de najaarsnota is vermeld dat de verkoop van de laatste 5 kavels in 2025 plaatsvinden terwijl in de berekeningen in 2026 zou zijn. Dit heeft een positief effectief op het uiteindelijke resultaat. In 2024 kan hierdoor al een winst worden genomen van ruim € 47.000. Deze winst komt, per einde looptijd project. ten gunste van de algemene dienst.

Boekwaarde per 1 januari 2024	€	1.261.634
Mutaties lasten en baten 2024	€	27.060
Boekwaarde per 31 december 2024	€	1.288.694
Stelpost opbrengsstijgingen	€	-
Stelpost (kosten)	€	32.785
Stelpost (rente) verlies	€	23.156
Nog te maken kosten	€	801.827
Te realiseren opbrengsten	€	-2.150.374
Verwacht positief exploitatiesaldo EW 31 december 2026	€	-3.912
Positief saldo per 31 december 2024 CW	€	-3.686

Vletgaarsmaten 2C

In februari 2024 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie van de complex vastgesteld. Inmiddels zijn er diverse gronden verworven en is er met een externe ontwikkelaar een overeenkomst aangegaan voor de ontwikkeling voor her eerste deel van het plangebied. Hiervoor is een exploitatiebijdrage in rekening gebracht. De ontwikkelaar is inmiddels gestart met het bouwrijp maken en is in een ver gevorderd stadium. In 2025 zullen er bouwkavels worden overgedragen aan ondernemers en zullen de eerste bouwwerken gebouwd gaan worden. Na afronding van het eerste gedeelte van het plangebied zal gemeente naar verwachting in 2026 het resterende deel uitgeven.

Op basis van de huidige stand van de exploitatie kan een minimaal bedrag van ruim € 4.000 aan winst worden genomen, maar gezien de omvang wordt dit uitgesteld naar een later tijdstip. Naar verwachting zal deze exploitatie eind 2028 met geringe winst worden afgesloten.

Boekwaarde per 1 januari 2024	€	322.185
Mutaties lasten en baten 2024	€	-25.746
Boekwaarde per 31 december 2024	€	296.439
Stelpost opbrengsstijgingen	€	-
Stelpost (kosten)	€	702.130
Stelpost (rente) verlies	€	22.287
Nog te maken kosten	€	4.296.717
Te realiseren opbrengsten	€	-5.400.963
Verwacht positief exploitatiesaldo EW 31 december 2028	€	-83.391
Positief saldo per 31 december 2024 CW	€	-75.530

Elsmoat

De eerste fase van Elsmoat betreft een samenwerking tussen de gemeente Wierden en gemeente Rijssen-Holten. Deze eerste fase is nagenoeg afgerond. Er dienen nog een aantal kleine werkzaamheden (woonrijp maken) verricht te worden. Ook dient er nog één kavel ingevuld te worden. Begin 2025 is over deze kavel met een partij overeenstemming bereikt.

Met de gemeente Wierden is in 2023 de afspraak gemaakt dat op basis van een vaststellingsovereenkomst het plan zal worden afgerond. Dit is nog niet gebeurd. Op basis van de laatst bekend prognose zal gemeente de helft van het verwachte positieve saldo ontvangen. Dit is gelijk aan circa € 65.000. Met dit saldo is in de jaarrekening 2024 rekening gehouden.

Resultaatverwachtingen en risico's

Resultaatverwachtingen en risico's

Voor de risico's betreffende het grondbeleid wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Eventuele risico's (ingeschatte kans kleiner dan 75%) worden meegenomen in het risicologboek.

7. Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Artikel 14

De paragraaf over de bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens.

De strategische visie geeft richting aan de bedrijfsvoering. Het koersdocument organisatieontwikkeling is een meer concrete doorvertaling van de ontwikkelkoers. In het organisatiebesluit zijn de structuur, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden vastgelegd. Het mandaatbesluit regelt de mandatering van (college) bevoegdheden naar medewerkers.

Organisatieontwikkeling

Sinds 2017 werkt de organisatie in de huidige structuur. We werken vanuit een organisatiekoers met vijf ambities. Deze 5 ambities zijn: we gaan voor meerwaarde voor en met onze inwoners, voor werkplezier, voor een gezonde, veilige en open werksfeer, voor samen en integraal en we gaan voor eigenaarschap en persoonlijk leiderschap. De organisatie heeft een platte structuur. Deze structuur ondersteunt de gewenste eigen verantwoordelijkheid van medewerkers. In 2023 is er een evaluatie van de organisatieontwikkeling geweest. Dit is niet alleen een evaluatie geweest onder medewerkers, maar ook is met externe samenwerkingspartners geweest hoe zij tegen de organisatie aankijken. De uitkomsten van deze evaluatie worden gebruikt voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie. Daarnaast worden sowieso een aantal belangrijke thema's meegenomen in de doorontwikkeling van de organisatie zoals: dienstverlening, participatie, communicatie en verbinding met de samenleving, integraal werken, omgaan met steeds complexer wordende opgaven en procesregie.

Strategisch personeelsbeleid
Het strategisch personeelsbeleid 2021 tot 2025 is vastgesteld. De activiteiten die hierin zijn opgenomen moeten ons als werkgever goed blijven positioneren op de complexe arbeidsmarkt. Daarnaast wordt ingezet op flexibiliteit, mobiliteit en vitaliteit. We willen hiermee niet alleen een aantrekkelijke werkgever blijven maar ook de talenten van ons personeel optimaal benutten. Onderwerpen die passen bij een moderne werkgever. We slagen er tot nu toe nog in om onze vacatures te vervullen, maar dit blijft voor de komende tijd wel een aandachtspunt om er ook voor te zorgen dat we niet steeds meer afhankelijk worden van externe inhuur waarmee ook de kennis in eigen huis verdwijnt.

We hebben grote stappen gemaakt in het tijd en plaatsonafhankelijk (thuis) werken en dus ook het digitaal werken en digitaal overleggen. We hebben gekozen voor een vorm van hybride werken waarbij er een goede balans is tussen werken op de kantoorwerkplek en de thuiswerkplek en een goede balans tussen digitaal overleggen en fysiek overleggen. We gaan het gemeentehuis aanpassen zodat het hybride werken goed wordt ondersteund en dat het gebouw aansluit bij de verdere organisatieontwikkeling.
Toezicht en verantwoording.
Decentralisatie van wetgeving legt een grotere belasting en verantwoordelijkheid op onze bedrijfsvoering. Het blijven voldoen aan de steeds zwaarder wordende eisen van een goede bedrijfsvoering blijft een forse uitdaging. Op verschillende onderwerpen zoals inkoop en aanbesteding, privacy en informatiebeveiliging, rechtmatigheidsverantwoording hebben we ook te maken met een toename van complexiteit en verzwaring van eisen. Eisen die ook regelmatig wijzigen.
Regelmatig monitoren en genereren van managementinformatie en sturingsinformatie krijgt steeds meer aandacht. De participatie van de samenleving betekent extra inzet en begeleiding van processen. Denk hierbij ook aan de invloed en het gebruik van sociale media. Het groeiend takenpakket vergt meer afstemming, ook regionaal. De overhead neemt dus toe.
Meer in control betekent ook dat we planningen halen en bij extra opdrachten tijdig de gevolgen voor de planning in beeld brengen en herprioriteren. Het blijft ieder jaar weer een uitdaging om vastgestelde planningen te halen en daarnaast de niet geplande werkzaamheden op te pakken. Dit vergt veel van de flexibiliteit.
Onze toezichthouder, de provincie Overijssel, beoordeelt jaarlijks op een aantal indicatoren onze bedrijfsvoering. De afgelopen jaren heeft de provincie ons op alle indicatoren ‘groen’ beoordeeld. We zijn hierin redelijk uniek in Overijssel. Uiteraard proberen we deze lijn vast te houden.
Samenwerking
Wij blijven de houding aannemen ‘lokaal wat kan en regionaal wat moet’. We blijven geloven in de kracht van de lokale uitvoering. Daarnaast sluiten we de ogen zeker niet voor de mogelijkheden van samenwerking. We zoeken de samenwerking wanneer we het zelf niet kunnen en/of wanneer het kosten bespaart en wanneer kwaliteit en kwetsbaarheid in het gedrang komen. Verder nemen we actief deel aan tal van regionale (afstemmings-)overleggen, waarbij we blijvend kritisch zijn op nut en noodzaak ervan.
Fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik
De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe, onder andere vanuit de beroepsgroep van accountants (NBA). Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie. Dat gaat dus niet alleen over fraude, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving.

Ieder jaar wordt een jaarverslag integriteit opgesteld. Hierin wordt verantwoording gegeven van de uitgevoerde acties. Ook in 2024 is op verschillende wijze aandacht besteed aan dit thema. Er is een externe vertrouwenspersoon integriteit en ongewenst gedrag. Ook zijn er 3 interne contactpersonen. Bij de nieuwe medewerkers is de

ambtseed/belofte afgenomen. Deze ceremonie draagt bij aan de bewustwording van de bijzondere positie die een ambtenaar heeft.
Concerncontrol maakt bij het opstellen van het jaarlijkse audit plan zelf een inschatting van de frauderisico's binnen de organisatie en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die onze organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes te voorkomen en te toetsen of deze maatregelen effectief zijn. Enkele jaren geleden is door een externe deskundige een fraudepreventieonderzoek uitgevoerd wat heeft geleid tot verbetervoorstellen die inmiddels in uitvoering zijn. Er is een update van dit onderzoek uitgevoerd door een frauderisico-analyse van de meest kwetsbare processen. Voor fraude is deze gangbare definitie gebruikt: een opzettelijke handeling door een of meer leden van het management, met governance belaste personen, werknemers of derden, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen. Op basis van gesprekken met het verantwoordelijke management en vooral bij de proceseigenaren van processen met een frauderisico is nagevraagd of fraudes zijn geconstateerd, wat niet het geval is geweest.

De komende periode zullen we de zichtbaarheid van deze analyse en de hieruit voortvloeiende maatregelen in de organisatie en op bestuurlijk niveau verder vorm gaan geven. Dit wordt uitgewerkt in het jaarlijkse auditplan.

Begrotingsrechtmatigheid

in artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet is bepaald dat ten laste van de gemeente lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties worden genomen tot de bedragen die hiervoor op de begroting zijn gebracht. Hogere dan in de begroting opgenomen lasten en daarmee samenhangende balansmutaties zijn dan ook onrechtmatig. Voor de baten geldt dat deze als onrechtmatig worden beschouwd indien afwijkingen gedurende het begrotingsjaar wel al bekend zijn of behoorden te zijn bij de ambtelijke organisatie/college, maar niet tijdig tot een aanpassing van de begroting hebben geleid.

Analyse op lastenniveau -- bedragen x1 000

Programma	Geautoriseerde begroting	Werkelijk	Onder/overbesteding	Bruto onrechtmatigheid op programmaniveau	specificatie overschrijding	Wordt gecompenseerd door direct gerelateerde hogere baten	Saldo	Overschrijding op openeinde regeling?	Past binnen bestaand beleid	Netto onrechtmatigheid
1. Inwoners, Organisatie en Bestuur	5.365	5.443	Overbesteding	78	Met name Bestuursorganen.	Nee	78	n.v.t.	Ja	78
2. Jongeren en Onderwijs	22.597	22.341	Onderbesteding	256	n.v.t.	n.v.t	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
3. Samen Zorgen	20.746	19.737	Onderbesteding	1.009	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
4. Cultuur en Sport	11.344	11.429	Overbesteding	85	Met name 'zwembad	Nee	204	n.v.t.	Ja	85

					Rijssen' en 'Cultuur'					
5. Ondernemen en Werk	16.599	16.591	Onderbesteding	8	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
6. Wonen, Recreëren en Veiligheid	11.948	11.071	Onderbesteding	878	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
7. Wijken	16.128	17.801	Overbesteding	1673	Met name 'Milieu'	ja	28	n.v.t.	Ja	0
15. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	955	876	Onderbesteding	79	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
20. Indirecte producten	18.737	18.722	Onderbesteding	15	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
Resterend onrechtmatig				1836			1			163

Analyse op batenniveau -- bedragen x1 000

Programma	Geautoriseerde begroting	Werkelijk	over-/onderschrijding	Bruto onrechtmatigheid op programmaniveau	Specificatie onderschrijding	Past binnen bestaand beleid	Netto
1. Inwoners, Organisatie en Bestuur	-1194	-1.271	Overschrijding	77	n.v.t.	n.v.t.	0
2. Jongeren en Onderwijs	-1.205	-1.293	Overschrijding	88	n.v.t.	n.v.t.	0
3. Samen Zorgen	-9.302	-9.339	Overschrijding	37	n.v.t.	n.v.t.	0
4. Cultuur en Sport	-4.188	-4.477	Overschrijding	289	n.v.t.	n.v.t.	0
5. Ondernemen en Werk	-9.467	-9.459	Onderschrijding	-8	Met name op 'Sociale zekerheid'	Ja	8

					en 'Werkgelegenheid'		
6. Wonen, Recreëren en Veiligheid	-5.390	-6.144	Overschrijding	754	n.v.t.	n.v.t.	0
7. Wijken	-9.278	-10.979	Overschrijding	1.701	n.v.t.	n.v.t.	0
15. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-88.869	-89.404	Overschrijding	535	n.v.t.	n.v.t.	0
20. Indirecte producten	-1.016	-1.117	Overschrijding	101	n.v.t.	n.v.t.	0
Resterend onrechtmatig				**8**			**8**

Analyse per programma

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
Lasten	124.419	124.011	408
Baten	-129.906	-133.481	3.575

Rechtmatigheidsverantwoording - Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse weten regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Inkoop en aanbestedingen

Bij het inkopen van diensten, leveringen of werken met een waarde boven het wettelijk bepaalde drempelbedrag zijn gemeenten volgens het Europees aanbestedingsrecht verplicht om deze opdrachten Europees aan te besteden. Dit wettelijke drempelbedrag ligt op €221.000 voor diensten en voor leveringen en werken op €5.538.000.
Ter controle hiervan wordt jaarlijks een spendanalyse uitgevoerd op de bestedingen over vier jaar op crediteurenniveau in combinatie met het soort opdracht (CPV-code).* Daarbij zijn onderstaande onrechtmatigheden geconstateerd.

Type	Bedrag x1000	Verklaring	Maatregel
Inhuur personeel	€153	Door personeelswisselingen inhuuropdracht te laat beëindigd.	Stimuleren dat inhuur via broker verloopt
Energiemaatregelen	€373	Onbekendheid bij (nieuwe) budgethouder met werkingskracht aanbestedingswet	Blijvende inzet op bewustwording onder budgethouders

Totaal	€526	

*Voor de spendanalyse wordt gebruik gemaakt van het financiële systeem. Dit systeem biedt geen overzicht op btw percentages per betaalregel. Hierdoor is een vierkantstelling niet volledig mogelijk. In de analyse is er een zekere mate van aanname in het btw percentage. Dit kan in beide richtingen resulteren in minimale afwijking van de totaalbedragen in bovenstaande tabel. In de analyse tot en met 2021 is deze onzekerheid niet aanwezig door het gebruik van een ander financieel systeem.

8. Paragraaf openbaarheid

Openbaarheid (Wet open overheid) / Wet hergebruik overheidsinformatie

De Wet open overheid (Woo) heeft tot doel overheidsinformatie toegankelijker te maken voor burgers en bedrijven. De wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en introduceert een actieve openbaarmakingsplicht, waarbij overheidsorganisaties verplicht zijn om 17 categorieën informatie proactief openbaar te maken in de Woo-index. De Woo-index is één centrale plek waar informatie van alle bestuursorganen vindbaar en doorzoekbaar is en vult gevuld door een redacteur van de gemeente. Het ROO is het Register van Overheidsorganisaties en de informatie daarin word gevuld vanuit de databank VNG ledengegevens. De informatie moet gefaseerd geopenbaard worden.
De eerste vijf informatie categorieën moeten sinds 1 november 2024 actief openbaar worden gemaakt.

1. Wetten en algemeen verbindende voorschriften
2. Overige besluiten van algemene strekking
3. Organisatie en werkwijze
4. Bereikbaarheidsgegevens
5. Vergaderstukken der Staten-Generaal.

Voor de gemeente zijn alleen de eerste 4 categorieën van toepassing. De categorieën ‘wetten en algemeen verbindende voorschriften’ en ‘overige besluiten van algemene strekking’ worden al op een centrale plek openbaar gemaakt via lokale wet- en regelgeving op overheid. nl.
KOOP (Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties) vult de vindplaats van deze categorieën in de Woo-index.

Algemeen

Het invoeren van de gegevens om de Woo-index te vullen verloopt via de redactie-omgeving van het Register van Overheidsorganisaties (ROO). In deze omgeving worden de URL’s van de weblocaties geregistreerd waar de documenten van onze gemeente vindbaar zijn. Het invullen van de gegevens wordt gedaan en bijgehouden door een Woo-redacteur. Voor onze gemeente wordt deze taak, op dit moment, uitgevoerd door de WOO-coördinatoren.

Organisatie en werkwijze

Onder deze categorie is het verplicht taken en bevoegdheden van elk organisatieonderdeel te beschrijven. Dit kan via een organogram en een aanvullende organisatiebeschrijving. Het gaat hierbij om de beschrijving van de organisatie op functieniveau, niet om persoonsnamen. Op onze gemeentelijke website is hetorganogram en de organisatiebeschrijving samengevoegd op één pagina. Deze voldoet aan de wettelijke vereisten.

Bereikbaarheidsgegevens

Onder deze categorie moet de bereikbaarheid van het bestuursorgaan, zijn organisatieonderdelen en de wijze waarop een verzoek om informatie kan worden ingediend openbaar worden gemaakt.
Een deel van de bereikbaarheidsgegevens worden automatisch aan het ROO doorgegeven vanuit de VNG ledendatabank. Deze databank wordt beheerd door medewerkers van griffie en bestuurssecretariaat.
De gegevens zijn raadpleegbaar via: Woo-index Gemeente Rijssen-Holten | Overheid.nl.

WOO-verzoeken

Hoe een Woo-informatieverzoek kan worden ingediend staat vermeld op de website van de gemeente Rijssen-Holten: https://www.rijssen-holten.nl/direct-regelen/melding-klacht-compliment/klachten-en-bezwaren/woo-verzoek/36068

De Woo-informatieverzoeken worden nog actief openbaar gemaakt via onze gemeentelijke website. Woo-verzoeken | Gemeente Rijssen-Holten.

Aantal Woo verzoeken ontvangen in 2024: 26

Planning overige 12 informatiecategorieën

Op dit moment is er alleen nog een indicatieve verdeling in trances en planning. Naar verwachting moeten medio 2025 de volgende categorieën openbaar worden gemaakt:

- ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag;
- vergaderstukken decentrale overheden;
- agenda's en besluiten bestuurscolleges;
- adviezen;
- jaarplannen en jaarverslagen
- Woo-verzoeken en -besluiten.

Jaarrekening

Balans

Balans

Balans per 31 december 2024

ACTIVA (x € 1.000,=)		Ultimo 2024		Ultimo 2023	
VASTE ACTIVA					
Immateriële vaste activa			€ 475		€ 6.847
	Kosten van onderzoek en ontwikkeling	€ 475		€ 6.847	
Materiële vaste activa			€ 151.474		€ 140.973
	Investeringen met een economisch nut	€ 106.562		€ 95.601	
	Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 28.100		€ 28.680	
	Investeringen met een maatschappelijk nut	€ 16.813		€ 16.692	
Financiële vaste activa			€ 10.553		€ 9.927
	Kapitaalverstrekkingen aan:				
	* deelnemingen	€ 736		€ 736	
	* gemeenschappelijke regelingen	€ 58		€ 58	
	Leningen aan:				
	* deelnemingen	€ 216		€ 216	
	Overige langlopende leningen u/g	€ 9.542		€ 8.917	
Totaal vaste activa			€ 162.502		€ 157.747
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden			€ 8.727		€ 1.174
	** bouwgronden in exploitatie (B.I.E.)*	€ 8.386		€ 1.165	
	** gereed product en handelsgoederen*	€ 341		€ 9	

Balans per 31 december 2024

	** voorgenomen verkoop onroerend goed*	€ 0		€ 0	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			€ 16.827		€ 11.754
	Vorderingen op openbare lichamen	€ 6.172		€ 5.017	
	Overige vorderingen	€ 4.255		€ 3.937	
	Schatkistbankieren rekening courant Rijk	€ 6.400		€ 2.800	
Liquide middelen			€ 6.023		€ 2.986
	Bank- en girosaldi	€ 6.023		€ 2.986	
Overlopende activa			€ 2.917		€ 2.926
Totaal vlottende activa			€ 34.494		€ 18.840
TOTAAL GENERAAL			**€ 196.996**		**€ 176.587**

Recht verliescompensatie vennootschapsbelasting		**n.n.b.**	**€ 1.262**

Balans per 31 december 2024

PASSIVA (x € 1.000,=)		**Ultimo 2024**		**Ultimo 2023**	
VASTE PASSIVA					
Eigen vermogen			€ 103.696		€ 94.266
	Algemene reserve	€ 50.896		€ 47.938	
	Bestemmingsreserves				
	* overige bestemmingsreserves	€ 49.548		€ 40.603	
	Resultaat na bestemming	€ 3.252		€ 5.724	
Voorzieningen			€ 6.235		€ 8.326
	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 3.875		€ 3.372	

Balans per 31 december 2024

	Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige verv.inv. waarvoor heffing wordt geheven danwel voorzieningen voor middelen van derden met gebonden bestemming	€ 2.360		€ 4.954	
Vaste schulden met rentetypische looptijd van één jaar of langer			€ 57.213		€ 50.252
	Onderhandse leningen van:				
	* binnenlandse banken en overige financiële instell.	€ 57.070		€ 49.709	
	Waarborgsommen	€ 13		€ 13	
	Onderhandse leningen van binnenlandse bedrijven	€ 130		€ 530	
Totaal vaste passiva			€ 167.144		€ 152.844
VLOTTENDE PASSIVA					
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar			€ 19.087		€ 15.487
	Kasgeldleningen	€ 0		€ 6.000	
	Overige schulden	€ 19.087		€ 9.487	
Overlopende passiva			€ 10.764		€ 8.256
	Ontvangsten Rijk, provincies en overige overheden	€ 8.185		€ 6.401	
	Vooruitontvangen/nog te ontvangen facturen	€ 2.579		€ 1.855	
Totaal vlottende passiva			€ 29.851		€ 23.743
TOTAAL GENERAAL			**€ 196.996**		**€ 176.587**

Gewaarborgde geldleningen woningbouwverenigingen/zorginstellingen		**€ 85.035**	**€ 82.374**

Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het samenstellen van de jaarrekening

De jaarrekening 2024 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa geschiedt op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Een gedeelte van de aanwezige voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd en een gedeelte wordt tegen contante waarde gewaardeerd. Voorzieningen wegens oninbaarheid maken voor de nominale waarde onderdeel uit van de vorderingen.
De onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten verminderd met eventuele projectbaten van derden.
Afschrijvingen vinden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar plaats. Incidenteel mogen afschrijvingen plaatsvinden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. Hieraan moet een raadsbesluit ten grondslag liggen. In de raadsvergadering van 10 november 2023 is de herziene financiële verordening met hierin opgenomen de afschrijvingstermijnen door de gemeenteraad vastgesteld. Dit zal hierna bij de toelichting op de balans nader worden toegelicht.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico´s die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen verliezen en risico’s die gedurende het opstellen van de jaarrekening zijn ontstaan en verliezen en risico’s die na het opstellen van de jaarrekening zijn ontstaan.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt, daarbij moet worden gedacht aan de componenten ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De gehanteerde referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming. Wanneer binnen deze periode wel schokeffecten optreden dient wel een verplichting gevormd te worden.

Met ingang van 1 januari 2022 mag volgens de CAO het bovenwettelijke verlof en de uren spaarverlof worden bewaard voor opname op een later moment. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.
Op basis van de overzichten van het Centraal Administratie Kantoor (CAK) kan het aantal personen, het soort en omvang van de zorgverlening beoordeeld worden met de eigen WMO-administratie. Door het ontbreken van inkomensgegevens kan de gemeente op persoonsniveau en als geheel de eigen bijdrage niet op een juiste wijze vaststellen. De gemeente hanteert daarbij de CAK methode waardoor de verantwoordelijkheid van de juistheid ervan geen gemeentelijke verantwoordelijkheid meer is. Deze methode is door de wetgever geaccepteerd.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld volgens de Kadernota rechtmatigheid

van de commissie BBV en de financiële- en controleverordeningen van gemeente Rijssen-Holten. Dit betekent dat een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten of onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen. Ook is een rapporteringstolerantie van 0,2% gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen. Daarnaast geldt het door de Raad op 19 december 2024 vastgesteld normenkader als toetsingskader voor de rechtmatigheidsverantwoording. Dit betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17 Financiële Verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium omvat;
- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 19 december 2024 door de raad is vastgesteld;
- Er zijn nog geen schriftelijke sluitende afspraken gemaakt tussen raad en college over hoe om te gaan met begrotingsafwijkingen. Daarom zijn onderstaande uitgangspunten opgenomen:
    - Vanwege de eerder gemaakte afspraken met de raad achten wij afwijkingen tijdig gerapporteerd indien sprake is van een nadere uitleg in de jaarstukken.
    - Inhoudelijke afwijkingen op geleverde prestaties worden nader toegelicht en zijn mogelijk niet rechtmatig indien sprake is van een afwijking voor zover er sprake is van een concrete prestatieafspraak in de begroting. Op die manier zijn de doelen echter (nog) niet in de begroting opgenomen.
    - Behoudens de uitzonderingen zoals opgenomen in de kadernota zijn overschrijdingen van de lasten per programma en per investeringskrediet.
    - Onrechtmatige onderschrijdingen van baten zijn alleen onrechtmatig indien deze niet tijdig zijn gemeld.
    - Over onderschrijdingen van lasten en overschrijdingen van baten zijn geen afspraken gemaakt.
- Ten aanzien van het M&O-criterium is de door het college in 2024 vastgestelde Nota misbruik en oneigenlijk gebruik leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Vaste activa

Het BBV schrijft voor dat onderscheid gemaakt wordt in investeringen met een (beperkt) economisch nut, investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Het aspect van verhandelbaarheid speelt een belangrijke rol. Er wordt geen criterium gehanteerd of de investering geheel kan worden terugverdiend. Alle investeringen groter dan € 25.000 met een economisch nut worden geactiveerd. Investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut groter dan € 100.000 moeten worden geactiveerd. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Een nieuw kapitaalgoed wordt afgeschreven vanaf 1 januari volgend op het jaar van in gebruik name. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden vanuit de BBV-voorschriften ingedeeld in:

a. het activeren van het sluiten van geldleningen;

b. het activeren van onderzoeks- en ontwikkelingskosten.

Vanuit de BBV zijn de voorschriften voor het activeren van onderzoeks- en ontwikkelingskosten verscherpt. Deze kosten mogen in 5 jaar worden afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en

ontwikkeling begint bij de ingebruikname van het gerelateerde materiële vaste actief. Vanaf 1 januari 2016 heeft er vanuit de BBV een scherpere afbakening plaatsgevonden van het startmoment van Bouwgronden In Exploitatie (BIE). De gemaakte kosten voorafgaand aan de vaststelling van de grondexploitatie door de gemeenteraad, mogen tijdelijk als immateriële vaste activa verantwoord worden. Voorbeelden van dergelijke kosten zijn bestemmingsplankosten, apparaatskosten voorbereiding en planschadevergoedingen. Deze kosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan onder de immateriële vaste activa. Als de grondexploitatie na deze periode nog niet is geactiveerd, moeten de gemaakte kosten worden afgeboekt ten laste van het jaarrekeningresultaat.
De waardering op de balans vindt plaats tegen aanschafwaarde en indien van toepassing worden verkoopopbrengsten in mindering gebracht op deze aanschafwaarde.
Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd wanneer sprake is van een investering door een derde. Bedragen boven de € 50.000 worden geactiveerd en hierop wordt afgeschreven. Activering van investeringen is geoorloofd wanneer deze investering bijdraagt aan de publieke taak en wanneer die derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen. Een vereiste hierbij is de terugvorderbaarheid bij het in gebreke blijven van de derde of dat de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht waardoor op het saldo wordt afgeschreven.
De volgende afschrijvingstermijnen zijn overeenkomstig de vaststelling van artikel 212 met bijlage 2 bij artikel 7 verantwoord.
1. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
2. De materiele vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van BBV, worden als volgt afgeschreven:
De volgende vaste activa worden lineair afgeschreven in maximaal :
a. 75 jaar: rioleringen;
b. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
c. 40 jaar: nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
d. 15 jaar: nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
e. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en schoolgebouwen;
f. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
g. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
h. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
i. 25 jaar: parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
j. 25 jaar: wegen, pleinen en rotondes;
k. 40 jaar: tunnels, viaducten en bruggen;
l. 25 jaar: geluidswallen;
m. 25 jaar: openbare verlichting;
n. 10 jaar: straatmeubilair;
o. 25 jaar: waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiïng;
p. 15 jaar: pompen en gemalen (bijbehorende bouwwerken in maximaal 60 jaar)
De volgende vaste activa met economisch nut worden annuïtair afgeschreven in maximaal:
q. 10 jaar: telefooninstallaties;
r. 10 jaar: automatiseringsapparatuur en software ;
s. 10 jaar: kantoormeubilair en schoolmeubilair;
t. 15 jaar: zware transportmiddelen, gereedschappen, machines en bestelauto’s;
u. 10 jaar: aanhangwagens, personenauto’s, lichte motorvoertuigen en elektrische bestelauto’s;

v. 30 jaar: onderlaag (fundering) kunstgrasveld;
w. 10 jaar: toplaag kunstgrasveld.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

De investeringen met maatschappelijk nut moeten volgens de nieuwe BBV-voorschriften met ingang van 2017 op vergelijkbare wijze als investeringen met economisch nut worden geactiveerd en afgeschreven over de toekomstige gebruiksduur. Deze verplichting geldt voor de investeringen die vanaf begrotingsjaar 2017 worden gedaan. De investeringen die zijn gedaan voor begrotingsjaar 2017 kunnen volgens de oude BBV-voorschriften gehandhaafd blijven. In het verloopoverzicht boekwaarden worden alleen de boekwaarden gepresenteerd op basis van de nieuwe BBV-voorschriften. In het verleden zijn namelijk de investeringen met maatschappelijk nut vervroegd afgeschreven. Dit is vanaf begrotingsjaar 2017 niet meer toegestaan. Door het niet of te weinig investeren in onderhoud kan onherstelbare schade worden veroorzaakt. Door onderhoud te plegen blijft de gebruiksduur van de activa gehandhaafd.

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen, civiele kunstwerken, openbaar groen en kunstwerken.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (in het BBV benoemd als kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Indien een kapitaalverstrekking of verstrekte lening niet invorderbaar is, zal een waarde correctie plaatsvinden voor oninbaarheid.

Voorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of tegen de lagere marktwaarde. Bij verliesgevende complexen wordt overgegaan tot het treffen van een voorziening als dekking voor het tekort op dit complex. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsook een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winstnemingen worden vastgesteld door toepassing van de POC-methode.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening gevormd. De voorziening wordt per 31 december van ieder jaar geactualiseerd op basis van de geschatte inningskansen. Niet invorderbare debiteuren komen ten laste van de voorziening. Als een niet invorderbare debiteur niet in de voorziening is opgenomen, gebeurt dit alsnog en vindt daarna de afboeking plaats.

Voor het bepalen van de juiste voorziening wordt de statische methode toegepast waarbij een zo nauwkeurig mogelijke inschatting wordt gemaakt van het vermogen per balansdatum.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden afhankelijk van het soort van voorziening gewaardeerd tegen het nominale bedrag of tegen contante waarde. Tenzij anders vermeld in de toelichting op de balans, worden voorziening opgenomen tegen het nominale bedrag. Beide soorten voorzieningen maken deel uit van de gemeentelijke begroting.

Voorzieningen worden gevormd voor:

a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een

eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;

d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven;

e. van derden verkregen middelen met specifiek bestemmingsdoel.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden aangeduid als netto vlottende schulden die bepaald worden door de rentetypische looptijd. De rentetypische looptijd is het interval gedurende de looptijd van de geldlening, waarin op basis van de leningsvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante geldvergoeding, oftewel de rentevaste periode.

Een essentieel kenmerk van vreemd vermogen en daarmee van netto vlottende schulden is, dat voor de gemeente een verplichting bestaat. Een verplichting is een plicht of verantwoordelijkheid jegens een derde om op een bepaalde manier te handelen of te presteren. In de balans worden alleen huidige verplichtingen opgenomen. De waardering van netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar geschiedt tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume. Indien van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met specifieke bestedingsdoelen zijn ontvangen en dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, worden deze ontvangsten verantwoord als overlopende passiva.

Het essentieel kenmerk van vreemd vermogen en daarmee van overlopende passiva is, dat voor de gemeente een verplichting bestaat. Een verplichting is een plicht of verantwoordelijkheid jegens een derde om op een bepaalde manier te handelen of te presteren.

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen is het nodig dat de leiding van de organisatie over verschillende zaken zich een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans per 31 december

SPECIFICATIE BALANSPOSTEN ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa	Stand per 31-12-2023	Investeringen 2024	Des-investeringen 2024	Afschrijving 2024	Duurzame waardeverm. 2024	Bijdragen van derden	Stand per 31-12-2024
A. kosten sluiten geldleningen							
B. kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 6.846.928	€ 345.696	€ -6.717.586	€ 0	€ 0	€ 0	€ 475.038
Totaal immateriële vaste activa	€ 6.846.928	€ 345.696	€ -6.717.586	€ 0	€ 0	€ 0	€ 475.038

Materiële vaste activa	Stand per 31-12-2023	Investeringen 2024	Des-investeringen 2024	Afschrijving 2024	Duurzame waardeverm. 2024	Bijdragen van derden	Stand per 31-12-2024
Investeringen met een economisch nut							
A. gronden en terreinen	€ 16.733.569	€ 8.640.300	€ -7.287.111	€ -1.184.868	€ 0	€ -465.297	€ 16.436.593
B. woonruimten	€ 7.169.863	€ 369.113	€ 0	€ -789.961	€ 0	€ 0	€ 6.749.015
C. bedrijfsgebouwen	€ 65.313.504	€ 12.547.452	€ 0	€ -2.282.522	€ 0	€ -87.496	€ 75.490.938
D. grond-, weg- en waterbouwk.werken	€ 3.624.212	€ 2.229.223	€ -17.000	€ -296.816	€ 0	€ -493.765	€ 5.045.854
E. vervoermiddelen	€ 1.056.687	€ 252.443	€ 0	€ -241.650	€ 0	€ 0	€ 1.067.479
F. machines, apparaten en installaties	€ 602.645	€ 0	€ 0	€ -67.658	€ 0	€ 0	€ 534.987
G. overige materiële vaste activa	€ 1.100.696	€ 249.210	€ 0	€ -112.936	€ 0	€ 0	€ 1.236.970
Totaal	€ 95.601.176	€ 24.287.740	€ -7.304.111	€ -4.976.412	€ 0	€ -1.046.558	€ 106.561.835
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven							
A. gronden en terreinen	€ 315.403	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 315.403
C. bedrijfsgebouwen	€ 456.363	€ 0	€ 0	€ -26.720	€ 0	€ 0	€ 429.643
D. grond-, weg- en waterbouwk.werken	€ 26.258.076	€ 2.315.523	€ 0	€ -514.944	€ 0	€ -2.215.590	€ 25.843.065
E. vervoermiddelen	€ 1.140.472	€ 0	€ 0	€ -137.000	€ 0	€ 0	€ 1.003.472
F. machines, apparaten en installaties	€ 75.051	€ 0	€ 0	€ -13.683	€ 0	€ 0	€ 61.368
G. overige materiële vaste activa	€ 434.609	€ 62.739	€ 0	€ -50.664	€ 0	€ 0	€ 446.684
Totaal	€ 28.679.974	€ 2.378.262	€ 0	€ -743.012	€ 0	€ -2.215.590	€ 28.099.634
Investeringen met een maatschappelijk nut							
A. gronden en terreinen	€ 2.725.477	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.725.477
B. woonruimten	€ 6.807.680	€ 0	€ 0	€ -680.768	€ 0	€ 0	€ 6.126.912
C. bedrijfsgebouwen	€ 318.268	€ 0	€ 0	€ -16.751	€ 0	€ 0	€ 301.517
G. overige materiële vaste activa	€ 50.679	0	€ 0	€ -2.413	€ 0	€ 0	€ 48.266
H. grond-, weg- en waterbouwk.werken	€ 6.789.972	€ 1.945.430	€ 0	€ -284.192	€ 0	€ -840.714	€ 7.610.496
Totaal	€ 16.692.076	€ 1.945.430	€ 0	€ -984.124	€ 0	€ -840.714	€ 16.812.668

	Stand per 31-12-2023	Investeringen 2024	Des-investeringen 2024	Afschrijving 2024	Duurzame waardeverm. 2024	Bijdragen van derden	Stand per 31-12-2024
Totaal boekwaarde MVA	€ 140.973.226	€ 28.611.432	€ -7.304.111	€ -6.703.548	€ 0	€ -4.102.863	€ 151.474.136

Toelichting immateriële en materiële vaste activa (afgerond op € 1.000)

Immateriële vaste activa investeringen

De investeringen betreffen:

- Vletgaarsmaten € 3.000
- Plan de Banis (grondverwerving) € 127.000
- Lichtenbergerveld Oost € 216.000

Immateriële vaste activa desinvesteringen

De desinvesteringen betreffen:

- Opbroek Oost € 6.479.000
- Vletgaarsmaten € 227.000
- Ligtenbergerveld Oost € 12.000

Materiële vaste activa investeringen/desinvesteringen met een economisch nut

Gronden en terreinen

Er heeft een totale investering plaatsgevonden van € 8.640.000 en bestaat met name uit (> € 10.000):

- Opbroek Oost € 5.710.000
- aankoop landbouwpercelen Drostendijk € 49.000
- grond Enterstraat 24 en 26 € 112.000
- aankoop ondergrond parkeerplaats € 231.000
- aankoop sportgronden Opbroek € 261.000
- aankoop agrarische gronden Opbroek Oost € 416.000
- aankoop perceel Ligtenbergerveld oost € 1.860.000

Desinvesteringen hebben plaatsgevonden bij:

- Opbroek Oost € 7.189.000
- Vletgaarsmaten € 98.000

Er is een bijdrage van derden ontvangen voor Ligtenbergerveld Oost € 465.000

Woonruimten

Op woonruimten heeft een investering plaatsgevonden van € 369.000 voor de woning Enterstraat 24 en 26

Bedrijfsgebouwen

Er heeft een totale investering plaatsgevonden van € 12.547.000 en bestaat met name uit (> € 10.000):

- aanpassing speeltuingebouw Mensingboederij € 60.000
- verduurzaming gemeentelijke verhuur gebouwen € 83.000
- nieuwbouw gymzaal Huttenwal € 567.000
- uitbreiding Haarschool Holten € 207.000
- realisatie Buurtkindcentrum € 1.209.000
- nieuwbouw Johan Frisoschool € 2.430.000
- nieuwbouw Haarschool Rijssen € 4.501.000
- nieuwbouw zwembad Rijssen € 3.485.000

Er is een bijdrage van derden (subsidie) ontvangen voor nieuwbouw gymzaal Huttenwal € 87.000

Grond, weg en waterbouwkundige werken

Er heeft een totale investering plaatsgevonden van € 2.229.000 en bestaat met name uit (> € 10.000):

- coating AV Rijssen € 181.000
- renovatie asfalt fietspaden Holterberg € 495.000
- toplaag kunstgrasveld Excelsior veld 5 € 23.000
- trainingsvelden Excelsior sportclub TOP € 615.000
- trainingsvelden Excelsior sportclub OND € 952.000

Desinvesteringen hebben plaatsgevonden op:
-uitkijktoren A1 € 17.000

Bijdragen van derden zijn ontvangen voor:
- reconstructie Haarstraat-Hogepad €11.000
- coating AV Rijssen € 33.000 (subsidie)
- trainingsvelden Excelsior sportclub TOP € 144.000 (subsidie)
- trainingsvelden Excelsior sportclub OND € 137.000 (subsidie)

Vervoermiddelen
De investeringen betreffen aanschaf nieuwe bedrijfsauto's, onderdelen en aanleg laadpalen.
Overige materiele vaste activa
Op overige materiële vaste activa zijn de investeringen totaal € 249.000 en bestaan uit:
- vervanging backup systeem € 63.000
- aanpassen gemeentehuis aan hybride werken €82.000
- uitvoering speeltuinvisie € 105.000

Investeringen en desinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
Er heeft een totale investering plaatsgevonden van € 2.316.000 en bestaat met name uit (> € 10.000):
- reconstructie Molendijk Zuid en H.J. van Opstallstraat € 12.000
- maatregelen riool tunnels € 1.133.000
- maatregelen riool Oosterhof € 1.078.000
- ureninzet riolering € 93.000

Bijdragen van derden zijn ontvangen voor:
- reconstructie Molendijk Zuid en H.J. van Opstallstraat € 12.000 (subsidie)
- maatregelen riool tunnels € 1.133.000
- maatregelen Oosterhof riool incl. reconstructie parkeerplaats € 950.000 + € 121.000 (subsidie)

Overige materiele vaste activa
De investering bestaat uit de vervanging van glasbakken

Investeringen en desinvesteringen met een maatschappelijk nut

Grond, weg en waterbouwkundige werken
Er heeft een totale investering plaatsgevonden van € 1.945.000 en bestaat met name uit (> € 10.000):
- fietsverbinding Markeloseweg-Schapendijk € 90.000
- maatregelen wegen Oosterhof inclusief reconstructie parkeerplaats € 719.000
- oostelijke fietsring / reconstructie Pelmolen € 16.000

- herinrichting park de Eschhorst, hospice e.d. € 17.000
- herinrichting openbare ruimte stedelijke visie Haarzijde € 40.000
- lanen Oosterhof €26.000
- fietspad Markeloseweg-Schapendijk/Enterstraat € 29.000
- kwaliteitsimpuls centrum Holten € 40.000
- hekwerk park Oosterhof € 152.000
- kwaliteitsimpuls routenetwerken € 237.000
- DV inrichten Keizersweg-Vrijheidslaan deel 2 € 467.000
- verkeersafwikkeling Opbroek € 113.000

Bijdragen van derden zijn ontvangen voor:
- fietsverbinding Markeloseweg-Schapendijk € 90.000
- maatregelen wegen Oosterhof inclusief reconstructie parkeerplaats € 633.000 + € 81.000 (subsidie)
- verkeersafwikkeling Opbroek € 36.000 (subsidie)

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Stand per 31-12-2023	investeringen en balansmutaties 2024	onttrekkingen en aflossing 2024	Stand per 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen				
1. Deelnemingen	€ 736.203	€ -	€ -	€ 736.203
2. Gemeenschappelijke regelingen	€ 57.927	€ -	€ -	€ 57.927
Totaal kapitaalverstrekkingen	€ 794.130	€ -	€ -	€ 794.130
Leningen				
1. SWV de Liesen	€ -			€ -
2. Deelnemingen	€ 216.000	€ -	€ -	€ 216.000
Totaal leningen	€ 216.000	€ -	€ -	€ 216.000
Overige langlopende leningen				
Verstrekte geldleningen derden (excl. personeel)	€ 7.433.875	€ 1.000.000	€ 333.247	€ 8.100.628
Verstrekte geldlening Sociale zaken (BBZ en TOZO)	€ 159.975	26.372	37.113	€ 149.234
Hypothecaire geldleningen personeel	€ 1.322.873	€ -	€ 30.358	€ 1.292.515
Totaal langlopende leningen	€ 8.916.723	€ 1.026.372	€ 400.718	€ 9.542.377
Totaal financiële vaste activa	**€ 9.926.853**	**€ 1.026.372**	**€ 400.718**	**€ 10.552.507**

Toelichting financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen

Dit betreft deelname in aandelen dr. Stokkerfonds, Enexis Holding en BNG.

De gemeenschappelijke regeling is met de Stadsbank.

Leningen

De deelneming betreft een lening aan Enexis.

Overige langlopende leningen

De overige langlopende leningen bestaan uit verstrekte geldleningen aan derden waar al dan niet zekerheidsstellingen tegenover staan.

In 2024 is een SVN Energielening en Energieverzilverlening verstrekt van € 1.000.000

De aflossingen zijn van Kulturhus, Julianaschool, Ronde maat en Kampus.

Bij de hypothecaire geldleningen gaat het om periodieke aflossingen. Twee personeelsleden hebben extra afgelost.

SPECIFICATIE BALANSPOSTEN ACTIVA

Voorraden		boekwaarde 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2024
1. Bouwgrond in exploitatie (B.I.E.)	woningbouw	-€ 96.462	€ 6.800.628
2. Bouwgronden in exploitatie (B.I.E.)	industrie	€ 1.261.634	€ 1.585.133
		€ 1.165.172	**€ 8.385.761**
3. Gereed product en handelsgoederen		€ 9.146	€ 341.261
4. Voorgenomen verkopen onroerend goed		€ 0	€ 0
Totaal voorraden (*)		**€ 1.174.318**	**€ 8.727.022**

(*) Voor waardering van de gronden zie toelichting paragraaf 3.6 Grondbeleid

Verloop van bouwgronden in exploitatie	boekwaarde 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2024
Opbroek Noord	-€ 725.533	-€ 843.919
Opbroek Oost	€ 0	€ 3.754.723
Complex Dijkerhoek	€ 330.714	-€ 84.470
Enkco Holten	€ 6.765.334	€ 8.616.883
Voorziening Enkco	-€ 5.442.609	-€ 4.637.453
PPS Opbroek Noord	-€ 859.022	-€ 650.659
PPS Opbroek Oost	-€ 165.347	€ 645.523
Vletgaarsmaten II C	€ 0	€ 296.439
Vletgaarsmaten II fase A en B	€ 1.261.634	€ 1.288.694
Totaal bouwgronden in exploitatie	**€ 1.165.171**	**€ 8.385.761**

Aansluiting totaal generaal grondexploitatie	boekwaarde 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2024
Saldi	€ 6.607.781	€ 13.023.214
Voorziening Enkco	-€ 5.442.609	-€ 4.637.453
Netto boekwaarde (conform balans voorraden)	**€ 1.165.172**	**€ 8.385.761**

Overzicht verloop boekwaarden grondexploitatie 2024

Omschrijving complex	investering per 1-1-2024	kosten bouwrijp-maken (incl. kosten verwerving en voorbereiding)	geen rente-bijschrijving	afboeken boekwaarde/ winstuitkering	bijdrage provincie/ derden/ huren opslagen	opbrengst grond-verkopen kostprijs	reserves voorzie-ningen en bijdrage afb. algemene dienst	investering per 31-12-2024
A. Immateriele vaste activa (IMVA)								
Woningbouw								
Opbroek Oost t/m 25-01-2024	€ 6.478.790	-€ 73			-€ 6.478.717			**€ 0**
Plan de Banis	€ 18.567	€ 126.879						**€ 145.446**
Industrie								
VGM II C	€ 223.996	€ 2.873			-€ 226.869			**€ 0**
Lichtenbergerveld Oost	€ 125.575	€ 216.017			-€ 12.000			**€ 329.592**
Totaal A	**€ 6.846.928**	**€ 345.696**			**-€ 6.717.586**			**€ 475.038**

B. Bestemmingsplannen met kostprijsberekening

Omschrijving complex	investering per 1-1-2024	kosten bouwrijp-maken (incl. kosten verwerving en voorbereiding)	rentebij-schrij-ving 0,90%	BBV POC methode tussentijdse winstuitkering	bijdrage provincie/ derden/ huren opslagen	opbrengst grond-verkopen kostprijs	reserves voorzie-ningen bijdrage afb. algemene dienst bijdrage PPS	investering per 31-12-2024
Woningbouw								
Opbroek Noord	-€ 725.533	€ 280.052	-€ 6.530	€ 148.722	-€ 228.534	-€ 312.096		**-€ 843.919**
Opbroek Oost van IMVA		€ 6.478.717						**€ 6.478.717**
Opbroek Oost van Gronden en terreinen		€ 1.479.922						**€ 1.479.922**
Opbroek Oost mutaties vanaf 26-01-2024		€ 3.404.731		€ 251.735		-€ 5.690.860	-€ 2.169.522	**-€ 4.203.917**
Totaal Opbroek Oost		€ 11.363.370	€ 0	€ 251.735	€ 0	-€ 5.690.860	-€ 2.169.522	**€ 3.754.723**
Dijkerhoek II	€ 330.714	€ 50.121	€ 2.976			-€ 468.282		**-€ 84.470**
Enkco Holten	€ 6.765.334	€ 1.941.361	€ 60.888		-€ 145.237	-€ 5.463		**€ 8.616.883**
Industrie								
VGM II C van IMVA		€ 226.869						**€ 226.869**

Overzicht verloop boekwaarden grondexploitatie 2024

VGM II C van Gronden en terreinen		€ 98.189						**€ 98.189**
VGM II C mutaties vanaf 01-03-2024		€ 1.362.783			-€ 1.329.409	-€ 61.992		**-€ 28.619**
Totaal VGM II C		€ 1.687.840	€ 0	€ 0	-€ 1.329.409	-€ 61.992	€ 0	**€ 296.439**
Vletgaarsmaten II A en II B	€ 1.261.634	€ 13.554	€ 11.355	€ 47.437	-€ 45.285			**€ 1.288.694**
Totaal B	**€ 7.632.149**	**€ 15.336.298**	**€ 68.689**	**€ 447.894**	**-€ 1.748.465**	**-€ 6.538.693**	**-€ 2.169.522**	**€ 13.028.350**
Omschrijving complex	**investering per 1-1-2024**	**kosten bouwrijp-maken (incl. kosten verwerving en voorbereiding)**	**rente-kosten**	**BBV POC methode tussentijdse winstuitkering**	**bijdrage provincie/ derden/ huren opslagen**	**opbrengst grond-verkopen kostprijs**	**bijdragen aan gemeente/ aandeel partner samenwerking**	**investering per 31-12-2024**
C. Publiek-Private Samenwerking								
Opbroek Noord samenwerking	-€ 1.718.043	€ 569.253		€ 39.002	-€ 191.530			**-€ 1.301.318**
Aandeel partner samenwerking	€ 859.022							**€ 650.659**
Opbroek Oost samenwerking	-€ 330.693	€ 11.417.953	€ 100.000	€ 339.322	-€ 64.825	-€ 10.170.710		**€ 1.291.046**
Aandeel partner samenwerking	€ 165.347							**-€ 645.523**
Totaal C	**-€ 1.024.368**	**€ 11.987.206**	**€ 100.000**	**€ 378.324**	**-€ 256.355**	**-€ 10.170.710**	**€ 0**	**-€ 5.136**
Totaal generaal	**€ 13.454.709**	**€ 27.669.200**	**€ 168.689**	**€ 826.218**	**-€ 8.722.407**	**-€ 16.709.403**	**-€ 2.169.522**	**€ 13.498.252**

Uitzettingen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2023	31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	€ 5.017.411	€ 6.172.153
Totaal vorderingen openbare lichamen	**€ 5.017.411**	**€ 6.172.153**
Overige vorderingen		
- debiteuren belastingplichtigen en overigen	€ 3.546.284	€ 4.110.160
- voorziening dubieuze debiteuren	-€ 98.094	-€ 96.178
Totaal debiteuren algemeen na correctie voorziening dubieuze debiteuren	**€ 3.448.190**	**€ 4.013.982**
- debiteuren FMS	€ 206.223	€ 0
- debiteuren SOZA/WWB	€ 705.120	€ 609.073
- debiteuren SOZA/BBZ vanaf 2020	€ 45.453	€ 0
- debiteuren SOZA/BBZ<2020	182927	€ 137.695
- debiteuren TOZO	€ 9.221	€ 7.451
- debiteuren Stadsbank	€ 33.924	€ 35.986
- debiteuren Wmo, WI en schuldhulp	€ 48.394	€ 56.535
- voorschot zorgpremies en overige vorderingen	-€ 24.379	€ 0
- voorziening dubieuze debiteuren SOZA	-€ 717.520	-€ 606.047
Totaal debiteuren sociale zaken na correctie voorziening dubieuze debiteuren	**€ 489.363**	**€ 240.693**
Totaal overige vorderingen	**€ 3.937.553**	**€ 4.254.675**
Schatkistbankieren rekening courant Rijk	**€ 2.800.000**	**€ 6.400.000**
Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	**€ 11.754.964**	**€ 16.826.828**

Uitzettingen toelichting en Liquide middelen

Vorderingen op openbare lichamen

Bij "vorderingen op openbare lichamen" kunnen de volgende posten worden genoemd, welke van substantiële omvang zijn (> € 20.000):

- vordering op het BCF (BTW-Compensatie-Fonds) € 5.822.000
- vordering op het Ministerie van Binnenlandse Zaken € 210.000
- vordering op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap € 45.000
- vordering UWV uitkering IVA/ZW € 60.000
- vordering op C.A.K. € 27.000

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst (Publiek-Private Samenwerking) heeft de gemeente Rijssen-Holten een 50% belang in de debiteuren van PPS Opbroek Noord en Oost. Het saldo ad € 0,4 miljoen is voor 100% in de jaarrekening opgenomen.

Bij "debiteuren belastingplichtigen en overigen" kunnen de volgende posten worden genoemd, welke van substantiële omvang zijn (> € 20.000):

- S.V. Rijssen € 21.000
- Samen Twente/GGD Twente € 22.000
- V.A.B. Rijssen € 22.000
- St. Culturhus Holten € 23.000

- Vereniging voor Protestants Christelijk onderwijs € 34.000
- Afvalfonds Verpakkingen € 56.000
- Grond en Vastgoed Participatiemaatschappij € 610.000
- Bijdrage geurcontour en stikstofrechten Ter Keurs € 1.505.000

Voor de bepaling van de voorziening dubieuze debiteuren (geen Sociale Zaken) worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- 25% dubieus bij uithanden gegeven vorderingen aan de deurwaarder
- 50 - 95% voor vorderingen die lopen via schuldsanering, kwijtschelding, onder bewind voering et cetera
- 100% voor vorderingen waarbij sprake is van een faillissement

Schatkistbankieren

Het drempelbedrag voor verplicht schatkistbankieren is voor 2024 vastgesteld op € 2.245.000 (2% x het primaire begrotingstotaal van € 112.258.000).
Gedurende de 4 kwartalen zijn gemiddeld de volgende overtollige middelen buiten de schatkist gehouden:
1e kwartaal € 421.000
2e kwartaal € 513.000
3e kwartaal € 521.000
4e kwartaal € 584.000

Liquide middelen 2024

Bank/omschrijving	31-12-2023	31-12-2024
BNG Bank	€ 633.687	€ 280.470
Diverse kassen	€ 7.020	€ 3.374
Rabobank	€ 6.119	€ 4.797
BNG Opbroek Noord	€ 2.338.701	€ 5.734.286
Autom. Incasso onderweg	0	0
Totaal liquide middelen	**€ 2.985.527**	**€ 6.022.926**

Saldo liquide middelen

Onder de "BNG bank" vallen de hoofdrekening, belastingen en sociale zaken. Het krediet in rekening-courant bij BNG Bank bedraagt € 2.000.000.
Op basis van de samenwerkingsovereenkomst (Publiek-Private Samenwerking) heeft de gemeente Rijssen-Holten een 50% belang in het banksaldo BNG Bank Opbroek Noord. Het saldo ad € 5,7 miljoen is voor 100% in de jaarrekening opgenomen. Het saldo van de bankrekening BNG Opbroek Noord bestaat hoofdzakelijk uit inkomsten verkoop percelen.

Overlopende activa

Overlopende activa/transitoria	31-12-2023	Toevoe-gingen	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Voorschotten die ontstaan door voorfinanciering van uitkeringen met een specifiek uitkeringsdoel, nog te ontvangen van:				
Kwijtschelding publieke schulden toeslagen (G12)	€ 5.125	€ 47.532	-€ 5.125	€ 47.532
Stimulering sport (H4)	€ 56.667	€ 854.286	-€ 478.472	€ 432.481
Ontheemden Oekraïne (M16)	€ 789.935	€ 5.810.525	-€ 6.356.085	€ 244.375
- Totaal Rijk	€ 851.727	€ 16.286.403	€ 20.132.505	€ 778.260
Gedragsbeïnvloeding en Klein infra (provincie)	€ 0	€ 134.300	-€ 100.704	€ 33.596
- Totaal Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 0	€ 134.300	-€ 100.704	€ 33.596
	€ 851.727	**€ 16.420.703**	**€ 20.031.801**	**€ 811.856**
Vooruitontvangen facturen	€ 471.890			€ 715.707
Verstrekte voorschotten SOZA	€ 7.132			€ 4.726
Nog te ontvangen bedragen	€ 1.544.679			€ 1.286.527
Voorschotten / doorbetalingen	€ 41.643			€ 3.537
Omzetbelasting suppletieaangifte belastingdienst	€ 3.670			€ 44.345
Verrekening BTW Compensatiefonds	€ 5.233			€ 50.593
Totaal overlopende activa/transitoria	**€ 2.925.974**			**€ 2.917.291**

Overlopende activa toelichting

Vooruitontvangen facturen

De posten van substantiële omvang zijn:

- Cadac Group NGDW 2025 € 27.000
- contributie VNG 2025 71.000
- Fortigate-400F 3 year Advanced Threat Prot.2025-2027 € 30.000
- GrCh abri 1e kw'25 € 61.000
- GrCh rioolpompen € 31.000
- Korton abonnement '25 software € 37.000
- Lelie Zorggroep pilot SCHIP 2025-2027 € 80.000
- Willis autoverz 1-1-2025 tot 1-7-2025 € 47.000

Nog te ontvangen bedragen

De posten van substantiële omvang zijn:

- begrafenisrechten december € 69.000
- M16 SiSa-spuk Ontheemden € 244.000
- 2024 Elsmoat € 65.000
- afrek Twence transportegalisatie € 43.000
- afrek Verpact € 50.000
- bouwleges € 384.000
- decl Q4 vluchteling opvang € 106.000
- H4 Spuk Sport €432.000
- SiSa B2 Gedupeerden toeslagen € 54.000
- SiSa G12 Kwijtschelding publieke schulden toesl. € 48.000
- subsidie provincie verkeer algemeen € 34.000

- toeristenbelasting 10% € 44.000
- winstuitkering Opbr. O. PPS € 170.000

Voorschotten/doorbetalingen

De posten van substantiële omvang zijn:
- groupcard eenmalige kosten € 28.000
- overig € 12.000

SPECIFICATIE BALANSPOSTEN PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen	**31-12-2023**	**31-12-2024**
Algemene reserves	€ 47.938.160	€ 50.895.655
Bestemmingsreserves	€ 40.603.248	€ 49.548.424
Resultaat 2023	€ 5.724.385	
Resultaat 2024		€ 3.252.316
Totaal eigen vermogen	**€ 94.265.793**	**€ 103.696.394**

Voorzieningen	**31-12-2023**	**31-12-2024**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 3.371.821	€ 3.875.145
Voorzieningen voor bijdragen aan verv.inv. waarvoor heffing wordt geheven dan wel voorzieningen voor middelen van derden gebonden bestemming	€ 4.954.029	€ 2.359.999
Totaal voorzieningen	**€ 8.325.850**	**€ 6.235.144**

Reserves en voorzieningen per post

Reserves	Stand 1/1/2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31/12/2024
5000 Algemene Reserve	€ 46.141.824	€ 4.492.264	€ 0	€ 50.634.088
5002 Reserve incidenteel perspectie	€ 1.796.336	€ 4.456.830	-€ 5.991.600	€ 261.566
Algemene Reserve	**€ 47.938.160**	**€ 8.949.094**	**€ -5.991.600**	**€ 50.895.655**
5100 Res. restaur. monumenten	€ 87.690	€ 28.620	-€ 15.000	€ 101.311
5103 Reserve overheveling budgetten	€ 0	€ 1.570.500	-€ 1.570.500	€ 0
5104 Reserve sport	€ 967.441	€ 200.015	-€ 17.600	€ 1.149.856
5105 Reserve nieuwbouw Zwembad RSN	€ 213.003	€ 0	€ 0	€ 213.003
5106 Res. parkmanagement-grondexpl.	€ 86.664	€ 0	€ 0	€ 86.664
5107 Maatsch. Begeleid. Asielzoeker	€ 193.646	€ 7.110	€ 0	€ 200.756
5109 Reserve gebouwenbeheer	€ 545.674	€ 436.900	-€ 106.000	€ 876.574
5110 Reserve Reïntegratie	€ 1.663.823	€ 503.400	-€ 332.884	€ 1.834.339
5111 Reserve verlengde Waagweg	€ 412.266	€ 0	€ 0	€ 412.266
5113 LTVV algemeen	€ 385.309	€ 0	€ 0	€ 385.309
5114 Res. Verbindingsweg	€ 667.070	€ 0	€ 0	€ 667.070
5116 Res. leefbaarheid platteland	€ 103.713	€ 0	-€ 7.500	€ 96.213
5117 Res. reconstr.(rood voor rood)	€ 91.106	€ 25.000	€ 0	€ 116.106
5119 Reserve afwikkeling Essent	€ 900.000	€ 0	-€ 60.000	€ 840.000
5120 Egalisatiereserve afval	€ 477.467	€ 123.300	-€ 39.267	€ 561.500
5121 Reserve personeelsvoorz.	€ 187.547	€ 0	€ 0	€ 187.547
5122 Res.odh.onderwijshuisvesting	€ 393.414	€ 409.969	€ 0	€ 803.383
5123 Brandveiligheid De Borkeld	€ 724.990	€ 0	-€ 31.869	€ 693.121
5124 Reserve bijdragen regio Twente	€ 1.984.996	€ 715.689	-€ 160.223	€ 2.540.462
5125 Egalisatiebuffer jeugd en WMO	€ 288.447	€ 0	€ 0	€ 288.447
5127 Res. bovenw. voorz. grondexpl.	€ 211.962	€ 0	€ 0	€ 211.962
5129 Reserve Duurzaamheidsvisie	€ 351.411	€ 0	-€ 207.170	€ 144.241
5130 Reserve Recreatie & Toerisme	€ 243.803	€ 0	-€ 42.473	€ 201.330
5131 Reserve Bomenplan	€ 211.858	€ 0	-€ 71.262	€ 140.596
5132 Res. implement. omgevingswet	€ 490.792	€ 548.555	-€ 45.755	€ 993.592
5133 Reserve Corona	€ 560.518	€ 0	-€ 560.518	€ 0
5134 Reserve Waardenborch	€ 500.000	€ 100.000	-€ 31.286	€ 568.714
5135 Reserve bestrijding energiearmoede	€ 2.593.649	€ 1.476.732	€ 0	€ 4.070.381
5136 Res ongelijkvloerse verbinding station H	€ 200.000	€ 0	€ 0	€ 200.000
5137 Reserve cofinanciering derden	€ 183.530	€ 0	-€ 74.635	€ 108.895
5139 Reserve algemene uitkering	€ 395.000	€ 34.766	€ 0	€ 429.766
5140 Reserve energietransitie	€ 101.035	€ 0	€ 0	€ 101.035
5141 Reserve Wet Open Overheid (WOO)	€ 248.200	€ 128.100	€ 0	€ 376.300
5142 Reserve Ontheemden	€ 9.039.803	€ 5.651.602	-€ 196.500	€ 14.494.906
5143 Reserve hybride werken	€ 0	€ 722.986	€ 0	€ 722.986
5144 Reserve POK-middelen	€ 0	€ 436.600	€ 0	€ 436.600
5145 Reserve Zunnewiede	€ 0	€ 37.500	€ 0	€ 37.500
Bestemmingsreserves totaal	**€ 25.705.826**	**€ 13.157.346**	**-€ 3.570.442**	**€ 35.292.729**
5600 BBV-res Reggesteyn (10587)	€ 3.682.913	€ 0	-€ 175.300	€ 3.507.613
5601 BBV res. nieuwb gem.huis 10679	€ 10.083.690	€ 0	-€ 366.800	€ 9.716.890
5602 BBV res.kunstgras hockey 10731	€ 27.428	€ 0	-€ 27.428	€ 0
5603 BBV Res Boomkamp-Busstation	€ 294.356	€ 0	-€ 43.300	€ 251.056
5604 BBV kunstgras vv Holten agv	€ 54.384	€ 0	-€ 7.700	€ 46.684
5605 BBV Reserve Constantijnschool	€ 79.805	€ 0	-€ 21.200	€ 58.605

Reserves	Stand 1/1/2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31/12/2024
5606 BBV Reserve starterslening	€ 249.846	€ 0	€ 0	€ 249.846
5607 BBV Reserve uitbr oudheidkamer Holten	€ 125.000	€ 0	€ 0	€ 125.000
5608 BBV Reserve masterplan oosterhof	€ 300.000	€ 0	€ 0	€ 300.000
BBV-reserves totaal	**€ 14.897.422**	**€ -**	**€ -641.728**	**€ 14.255.694**
5301 Voorz. pensioen Wethouders	€ 2.747.079	€ 705.000	-€ 305.476	€ 3.146.603
5302 Voorz. Dr. Stokkersfonds	€ 421.866	€ 0	€ 0	€ 421.866
5303 Voorz. Wachtgeld Wethouders	€ 57.770	€ 0	-€ 57.000	€ 770
5304 Voorziening statisch archief	€ 223.420	€ 0	€ 0	€ 223.420
5305 Vz. verbetermaatregel riolering	€ 1.547.861	€ 1.807.000	-€ 2.635.848	€ 719.013
5306 Vz. verv.investeringen riool	€ 2.984.302	€ 101.118	-€ 1.866.300	€ 1.219.120
5307 Voorziening Spaarverlof	€ 343.552	€ 0	€ 0	€ 343.552
5308 Voorziening RVU	€ 0	€ 160.800	€ 0	€ 160.800
Voorzieningen totaal	**€ 8.325.850**	**€ 2.773.918**	**€ -4.864.624**	**€ 6.235.144**
Reserves en voorzieningen	**€ 96.867.258**	**€ 24.880.358**	**-€ 15.068.394**	**€ 106.679.223**

Toelichting mutaties reserves en voorzieningen

Budgettaire afwijkingen in de reserves en de voorzieningen (begroot en werkelijk) worden boven de € 75.000 toegelicht. Dit sluit aan bij de besluitvorming over de voor- najaarsnota waarbij ook alleen afwijkingen op de budgetten van meer dan € 75.000 worden toegelicht. Het betreft hierbij mutaties die binnen een totale onttrekking of toevoeging plaatsvindt.

Toelichting mutaties reserves en voorzieningen			

5002 Reserve incidenteel perspectief

Besluit	Toelichting	geraamd	werkelijk
Voorjaarsnota + Jaarrekening	Voor het Buurt Kind Centrum zijn via nieuw beleid middelen beschikbaar gesteld. Omdat de middelen op een later moment worden ingezet, is een lager beroep op deze reserve gedaan.	€ 1.606.800	€ 1.534.770

5109 Reserve gebouwenbeheer

Besluit	Toelichting	geraamd	werkelijk
Najaarsnota + Jaarrekening	Jaarlijks worden de overschotten en tekorten op de budgetten voor gebouwenbeheer verrekend met de reserve gebouwenbeheer. In 2024 is er ook groot onderhoud gepleegd aan het verduurzamen van technische installaties van sporthallen. Dit was bij de najaarsnota nog niet voorzien. Bij de jaarrekening zijn deze kosten alsnog aan de reserve onttrokken.	€ 436.900	€ 330.900

5110 Reserve reintegratie

Besluit	Toelichting	geraamd	werkelijk
Najaarsnota + Jaarrekening	Voor het uitvoeren van de publieke taak re-integratie worden voordelen en nadelen voor het uitvoeren van WSW volgens besluitvorming verrekend met de reserve re-integratie. Bij de jaarrekening bleek het overschot lager dan geraamd. Hierdoor is minder aan de reserve toegevoegd.	€ 248.400	€ 170.516

5122 Reserve onderhoud onderwijshuisvesting

Besluit	Toelichting	geraamd	werkelijk
Najaarsnota + Jaarrekening	Bij de jaarrekening worden nog niet gebruikte middelen voor nieuwbouw basisonderwijs toegevoegd aan deze reserve.	€ 308.000	€ 409.969

5142 Reserve ontheemden

Besluit	Toelichting	geraamd	werkelijk
Najaarsnota + Jaarrekening	Voor de opvang van vluchtelingen ontvangen we middelen vanuit het Rijk. Volgens afspraak worden tekorten en overschotten verekend met de reserve ontheemden.	€ 5.017.000	€ 5.455.102

5301 Voorziening pensioen wethouders

Besluit	Toelichting	geraamd	werkelijk
Voorjaarsnota + Najaarsnota + Jaarrekening	Om de reserve pensioenen wethouders op peil te houden hoeft bijna € 100.000 minder gestort te worden. Voor de actuariële berekeningen in de voorziening wethouderspensioenen (APPA) zijn de volgende grondslagen gehanteerd: Berekeningsdatum: 31 december 2024 tegen contante waarde met rekenrente 2,325% (2023 was 3,16%). Sterftetafel: GBM/GBV 2017/2022 met leeftijdsterugstelling.	€ 499.400	€ 399.524

Vaste schulden

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar	Stand 31-12-2023	vermeer-deringen	aflossing	Stand 31-12-2024
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 49.710.302	€ 13.000.000	-€ 5.640.302	€ 57.070.000
Waarborgsommen	€ 12.900	€ 600	-€ 650	€ 12.850
Onderhandse leningen van binnenlandse bedrijven	€ 530.000		-€ 400.000	€ 130.000
Totaal vaste schulden, looptijd langer dan één jaar	**€ 50.253.202**	**€ 13.000.600**	**-€ 6.040.952**	**€ 57.212.850**

Toelichting vaste schulden

- De vermeerdering van € 13.000.000 betreffen voornamelijk investeringen in bedrijfsgebouwen en grondexploitatie
- De waarborgsommen hebben voor een groot deel betrekking op de gevolgen van planschade
- De onderhandse lening ad. € 530.000 betreft een gedeelte van de koopsom van onroerend goed in Opbroek Oost
- De rentelasten van de vaste schulden bedroegen in 2024 € 1.113.000

Vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2023	31-12-2024
Kasgeldleningen	€ 6.000.000	€ 0
Overige schulden (crediteuren)	€ 9.486.847	€ 19.087.466
	€ 15.486.847	€ 19.087.466

Toelichting Overige schulden

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst (Publiek-Private Samenwerking) heeft de gemeente Rijssen-Holten een 50% belang in de crediteuren van PPS Opbroek Noord en Oost. Het saldo ad € 5,7 miljoen is voor 100% in de jaarrekening opgenomen.

De hoogte van het crediteurensaldo wordt sterk beïnvloed door het moment waarop gefactureerd wordt.

De factuurdatum is bepalend in welk kalenderjaar deze als crediteur wordt opgenomen.

Het crediteurensaldo is voor de presentatie gecorrigeerd met de transitorische posten, zodat op de balans de juiste verantwoording plaats vindt.

Onderstaand een aantal posten die van substantiële omvang zijn (> € 100.000):

- Belastingdienst/kantoor Enschede	€ 112.000
- Aannemingsmaatschappij Twentse Wegenbouw	€ 123.000
- SamenTwente / GGD Twente	€ 123.000
- Maatschap D.H. ter Keurs	€ 130.000
- Installatiebedrijf G. van Dam B.V.	€ 147.000
- Stichting Leerlingenvervoer Rijssen	€ 155.000
- Akor Draisma VOF	€ 165.000
- Greenchoice Zakelijk N.V.	€ 209.000
- Pensioenfonds december	€ 348.000
- Groupcard Commercial B.V.	€ 365.000
- Samenwerkingsverband Opbroek Noord	€ 389.000
- Zorgverplichtingen sociaal domein	€ 469.000
- Loohuis Installatietechnieken Almelo	€ 656.000
- Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs	€ 1.395.000
- Loonheffing december	€ 1.602.000
- Crediteuren Soza AA	€ 1.623.000
- Haarschool	€ 2.680.000

Overlopende passiva

Overlopende passiva (OP)	Stand 1/1/2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31/12/2024
Ontvansten Rijk				
5400 (OP) Voorz OAB	€ 681.644	€ 91.416	€ 240.246	€ 532.814
5410 (OP) Kapitaalverstr. 75% Rijk	€ 25.958	€ -	€ 262	€ 25.696
5412 (OP) TOZO	€ 128.590	€ -	€ 18.944	€ 109.646
5417 (OP) NPO Middelen	€ 48.459	€ -	€ 48.459	€ -
5420 (OP) Sportakkoord	€ 37.716	€ -	€ 37.716	€ 0
5422 (OP) Flex woningbouw C41B	€ 31.756	€ -	€ 31.756	€ -
5423 (OP) Sanering varkenshouderijen L6	€ 17.241	€ -	€ -	€ 17.241
5424 (OP) Huisvesting aandachtsgroepen C209	€ 140.000	€ -	€ 42.000	€ 98.000
5425 (OP) Onderwijshuisvesting ontheemden D19	€ 80	€ -	€ 80	€ -
5426 (OP) Aanpak energiearmoede C55	€ 860.074	€ -	€ 15.344	€ 844.730
5428 (OP) Stimulering verkeersmaatregelen E84	€ 256.529	€ -	€ 135.093	€ 121.436
5438 (OP) WBI Enkcoterrein	€ 1.151.084	€ -	€ 121.000	€ 1.030.084
5440 (OP) LAI-Nationaal Isolatieprogramma	€ 1.265.021	€ 1.868.959	€ -	€ 3.133.980
5442 (OP) Transformatie De Kol naar woonwijk	€ 50.000	€ -	€ -	€ 50.000
5443 (OP) Klimaatadaptief inr Woongeb Enkco	€ 45.000	€ -	€ -	€ 45.000
5444 (OP) Voorschoolse educatie aan ontheemden	€ 45.000	€ -	€ -	€ 45.000
5446 (OP) MEOZ Meerkosten Energie Openb Zwemb	€ 301.421	€ 35.421	€ -	€ 336.842
5447 (OP) GALA-Sport brede regeling-H30	€ 113.498	€ -	€ 21.964	€ 91.534
5448 (OP) Terugdringen wapenbezit onder jong.	€ -	€ 70.619	€ 61.290	€ 9.329
Totaal ontvangsten Rijk	€ 5.199.072	€ 2.066.415	€ 774.154	€ 6.491.333
Ontvangsten Provincie				
5403 (OP) Voorz. bodemsanering	€ 316.450	€ 46.039	€ 316.450	€ 46.039
5409 (OP) Pilot Wijk van de toekomst	€ 15.181	€ -	€ -	€ 15.181
5411 (OP) Waterhuish. Oosterhof	€ 67.438	€ -	€ -	€ 67.438
5431 (OP) Onderwijsroute G13	€ 58.352	€ -	€ 5.541	€ 52.811
5434 (OP) Wet inburgering G10	€ 278.947	€ 468.931	€ 83.300	€ 664.578
5436 (OP) Uitvoering klimaatakk inzet pers.	€ 198.958	€ 756.217	€ 525.109	€ 430.066
5439 (OP) Revitaliseren en afkoppelen Hagslag	€ 32.479	€ -	€ 379	€ 32.100
5441 (OP) Veeneslagen Verduurzaamt	€ 168.813	€ -	€ 10.260	€ 158.553
5449 (OP) Project Stimuleren duurzamer reizen	€ 0	€ 10.000	€ 0	€ 10.000
5451 (OP) Fietsverbg Markeloseweg-Schapendijk	€ 0	€ 63.905	€ 0	€ 63.905
Totaal ontvangsten Provincie	€ 1.136.618	€ 1.345.092	€ 941.039	€ 1.540.671
Ontvangsten overige overheden				
5437 (OP) Gastheerschap Twente	€ 65.565	€ 37.200	€ -	€ 102.765
5452 (OP) Reconstructie Molendijk Zuid	€ -	€ 31.989	€ -	€ 31.989
5453 (OP) Aanpak zwerfafval	€ 0	€ 18.081	€ 0	€ 18.081
Totaal ontvangsten overige overheden	€ 65.565	€ 87.270	€ -	€ 152.835
Totaal Rijk, Provincie en overige overheden	€ 6.401.255	€ 3.498.777	€ 1.715.193	€ 8.184.838
BTW aangifte	€ -			€ 221.108
Reservering vakantiegeld	€ 7.533			€ 7.098
Netto salarissen	€ 38.399			€ 1.335
Voorschotten	€ 1.743			€ -
Nog te ontvangen facturen	€ 1.807.178			€ 2.349.503
Totaal overlopende passiva	€ 8.256.108			€ 10.763.883

Overlopende passiva (OP)	Stand 1/1/2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31/12/2024

Toelichting overlopende passiva

Toelichting Nog te ontvangen facturen

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst (Publiek-Private Samenwerking) heeft de gemeente Rijssen-Holten een 50% belang in overlopende passiva van PPS Opbroek Noord en Oost. Het saldo ad € 0,4 miljoen is voor 100% in de jaarrekening opgenomen.

Onderstaand een aantal posten, die van substantiële omvang zijn:

- Jarabee de Mercier 2023 € 33.000
- Bind verdiepingsslag UVP mobiliteit 2024 € 40.000
- Gebroken rente 2024 € 537.000
- Greenchoice diverse objecten € 37.000
- Ambiq jeugdzorg 2023-2024 € 55.000
- Energiebelasting 2023-2024 € 50.000
- Sociaal domein ZIN € 375.000
- Staffing inhuur € 143.000
- Tempo team inhuur € 34.000
- inrichting Oosterhof € 76.000

Algemene toelichting overlopende passiva derden

Besluit	Toelichting	geraamd	werkelijk
	Ontvangen middelen van het Rijk, Provincie of derden met een bestedingsverplichting, worden wanneer de middelen niet besteed zijn in het lopende boekjaar beschikbaar gehouden in de overlopende passiva. We verwijzen u naar de staat van overlopende passiva voor de beginstand, toevoeging en/of onttrekking, en de eindstand.	€ 2.850.762	€ 6.401.255

Waarborgen en garanties

Per 31 december 2024 bedraagt het saldo van de gewaarborgde geldleningen € 85.035.000.

De gemeente staat direct garant voor een bedrag van € 1.238.000. Voor € 83.797.000 neemt de gemeente een achtervangpositie in en staat het Waarborgfonds voor de Sociale Woningbouw (WSW) in eerste instantie garant voor de betaling van rente en aflossing als een geldnemer niet meer aan zijn verplichtingen voldoet.

In 2010 is met een zorginstelling afgesproken een aantal leningen bij het waarborgfonds voor de zorgsector (Wfz) onder te brengen. Vanwege het beperkte borgingsvolume Wfz breed, heeft het Wfz besloten de borgstelling te beperken tot nieuwe leningen. De gemeente blijft dus direct garant staan voor de betreffende leningen. Voor de risico’s, die dit met zich meebrengt, is een recht van eerste hypotheek gevestigd op het onderpand.

Het garantievermogen staat hiervoor als buffer.

Het garantievermogen bestaat uit het direct beschikbaar risicovermogen vermeerderd met het totaal aan obligo’s van de deelnemers. Als dit vermogen daalt tot 0,25% van het garantievolume zullen in eerste instantie de deelnemers worden aangesproken. Als dit niet toereikend is treedt de achtervangpositie van het Rijk en gemeenten in werking en zullen zij renteloze leningen aan het Rijk moeten verstrekken.

Het aantal en de omvang van de leningen waarvoor de gemeente direct garant staat, zullen in de toekomst afnemen. In 2004 is namelijk bepaald dat de gemeente zich niet meer direct garant zal stellen voor leningen van zorginstellingen die in aanmerking komen voor borging via het Wfz.

De zekerheidsstructuur zoals die momenteel is opgebouwd bestaat uit drie lagen:

- primaire zekerheid wordt gevormd door het eigen vermogen van de woningcorporatie;
- secundaire zekerheid wordt gevormd door het vermogen van het WSW;
- tertiaire zekerheid wordt gevormd door het Rijk en gemeenten als achtervang.

Overzicht gewaarborgde geldleningen

Naam van de geldnemer	Oorspr. Bedrag geldlening	Rente percentage	Rest. geldlening 31-12-2023	Rest. geldlening 31-12-2024
indirecte garantstellingen				
Stichting Viverion	€ 921.174	4,880	€ 488.621	€ 457.709
Stichting Viverion	€ 836.040	1,140	€ 398.819	€ 367.616
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 453.780	4,200	€ 154.285	€ 145.210
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 862.182	4,320	€ 222.655	€ 194.823
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 2.042.011	2,800	€ 510.827	€ 446.973
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 1.361.341	4,550	€ 329.950	€ 288.707
Stichting Viverion	€ 2.268.901	2,060	€ 125.186	€ 0
Christ. Woningbouwvereniging De Goede Woning (vh. St. Verantw. Wonen)	€ 3.579.872	2,330	€ 1.879.433	€ 1.789.936
Stichting Viverion	€ 1.089.073	3,460	€ 123.872	€ 62.989
Stichting Viverion	€ 8.100.000	5,273	€ 2.041.685	€ 1.569.908
Stichting Viverion	€ 8.100.000	5,268	€ 2.040.884	€ 1.569.257
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 1.119.179	3,940	€ 224.066	€ 196.058
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 1.250.000	3,880	€ 650.000	€ 600.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 5.000.000	3,670	€ 4.000.000	€ 3.900.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 5.700.000	3,770	€ 4.674.000	€ 4.560.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 2.000.000	3,490	€ 1.500.000	€ 1.450.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 3.000.000	3,460	€ 2.460.000	€ 2.400.000
Stichting Viverion	€ 3.570.000	1,500	€ 3.570.000	€ 3.570.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 2.800.000	1,265	€ 2.240.000	€ 2.170.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 3.300.000	1,050	€ 2.904.000	€ 2.838.000
Stichting Viverion	€ 2.500.000	1,010	€ 2.500.000	€ 2.500.000
Stichting Viverion	€ 2.500.000	1,275	€ 2.500.000	€ 2.500.000
Stichting Viverion	€ 2.500.000	0,900	€ 2.500.000	€ 2.500.000
Stichting Viverion	€ 2.500.000	0,605	€ 2.500.000	€ 0
Stichting Viverion	€ 2.000.000	0,700	€ 2.000.000	€ 2.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 2.750.000	0,430	€ 2.750.000	€ 2.750.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 3.500.000	0,567	€ 3.500.000	€ 3.500.000
Stichting Viverion	€ 4.000.000	0,622	€ 4.000.000	€ 4.000.000
Stichting Viverion	€ 4.000.000	0,330	€ 4.000.000	€ 4.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 1.000.000	0,260	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 472.535	4,860	€ 472.535	€ 472.535
Stichting Viverion	€ 1.749.972	4,860	€ 559.907	€ 532.346
Stichting Viverion	€ 4.000.000	0,500	€ 1.279.808	€ 1.216.811
Stichting Viverion	€ 4.400.000	1,795	€ 1.407.789	€ 1.338.492
Stichting Viverion	€ 4.500.000	2,900	€ 1.439.784	€ 1.368.912
Stichting Viverion	€ 5.000.000	3,608	€ 852.000	€ 1.521.014
Stichting Viverion	€ 5.000.000	3,465	€ 767.565	€ 1.521.014
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 3.000.000	3,217	€ 1.599.760	€ 3.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 3.000.000	3,200	€ 1.599.760	€ 3.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 3.000.000	-	€ 3.000.000	€ 3.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 2.000.000	3,373	€ 3.000.000	€ 2.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 2.000.000	3,395	€ 3.000.000	€ 2.000.000
Stichting Viverion	€ 5.000.000	3,350	€ 2.000.000	€ 1.521.014
Stichting Viverion	€ 6.500.000	2,827	€ 2.000.000	€ 1.977.318

Naam van de geldnemer	Oorspr. Bedrag geldlening	Rente percentage	Rest. geldlening 31-12-2023	Rest. geldlening 31-12-2024
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 3.000.000	2,750	€ 0	€ 3.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	€ 3.000.000	2,935	€ 0	€ 3.000.000
subtotaal			**€ 80.767.190**	**€ 83.796.642**

Naam van de geldnemer	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Rente-percentage	Restant geldlening	
			31-12-2023	31-12-2024
directe garantstellingen				
Stichting Viverion	€ 1.815.121	4,940	€ 198.808	€ 99.869
Stichting Verzorginghuizen Regio Oost (Maranatha)	€ 1.370.000	4,950	€ 329.257	€ 168.628
Stichting Verzorginghuizen Regio Oost (Maranatha)	€ 1.400.000	3,370	€ 505.290	€ 456.267
Stichting Verzorginghuizen Regio Oost (Maranatha)	€ 2.500.000	4,980	€ 573.840	€ 513.639
subtotaal			**€ 1.607.195**	**€ 1.238.403**

totaal gewaarborgde geldleningen	**€ 82.374.385**	**€ 85.035.044**

Kredieten- en projectenverslag

Begrotingsrechtmatigheid kredieten

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens het toetsingskader van het Platform Rechtmatigheid provincies en gemeenten zijn er situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld, of dat uitgaven binnen het bestaande beleid passen.
Zoals blijkt uit het kredieten- en projectenverslag wordt een aantal kredieten/projecten overschreden. Daar waar een aanzienlijke overschrijding is ontstaan wordt een verklaring gegeven onder de toelichting of wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.
Gesteld kan worden dat de uitgaven passen binnen het doel waarvoor de kredieten beschikbaar zijn gesteld en binnen het bestaande beleid.

Kostensoort	Begroot	Werkelijk	Restant	Opmerking	Afsluiten ja/nee
Algemeen					
700460302 Aanschaf nieuwe wagens	€ 402.000	€ 88.790	€ 313.210	Zo laten staan, aanpassen in VJN 2025	nee
700460303 RH-501 GNJ-20-X Groter accupakket	€ 0	€ 32.398	-€ 32.398	Zo laten staan, aanpassen in VJN 2025	nee
700460304 RH-506 GNJ-21-X Grotere Accu	€ 0	€ 32.398	-€ 32.398	Zo laten staan, aanpassen in VJN 2025	nee
700460305 RH-507 GNJ-22-X Groter Accu	€ 0	€ 32.398	-€ 32.398	Zo laten staan, aanpassen in VJN 2025	nee
700460306 RH-504 GTV-43-V	€ 0	€ 30.168	-€ 30.168	Zo laten staan, aanpassen in VJN 2025	nee
700460307 RH-24 GRV-62-X BOA	€ 0	€ 29.906	-€ 29.906	Zo laten staan, aanpassen in VJN 2025	nee
700540001 Vervanging hardware SAN	€ 218.000	€ 0	€ 218.000	Doorschuiven naar 2025	nee
700550004 Vervanging backup systeem	€ 50.500	€ 62.661	-€ 12.161	Afgerond, kan afgesloten worden	ja
700720508 Aanpassen gemeentehuis aan hybride werke	€ 282.000	€ 82.000	€ 200.000	Loopt nog door in 2025	nee
700720509 Aanpassen & up to date brengen raadzaal	€ 35.000	€ 37.361	-€ 2.361	Afgerond, kan afgesloten worden	ja
700730601 Werkschuur Arend Baanstraat	€ 129.000	€ 1.780	€ 127.221	Doorschuiven naar 2025	nee
720200003 Lanen Oosterhof	€ 775.900	€ 58.093	€ 717.807	Voorbereiding is gestart in 2024, uitvoering in Q3 2025	nee
720200004 Hekwerk park Oosterhof	€ 274.300	€ 205.037	€ 69.263	Er komen nog 2 zuilen en nog kleine aanpassing achter de Muziekschool aan de Parkstraat.	nee
720200005 Herinr. Park de Eschhorst, hospice en pa	€ 48.200	€ 21.257	€ 26.943	Start uitvoering in Q2 2025. Aanvullend krediet is in jaarschijf 2025 geraamd	nee
720510012 Uitkijktoren A1	€ 21.900	€ 0	€ 21.900	Kosten overgeboekt naar exploitatie	ja
720510013 Kwaliteitsimpuls routenetwerken	€ 257.700	€ 236.871	€ 20.829	Betreft 3-jarig project, budget is opgeknipt in 3 delen. Middelen toevoegen aan 2025	nee
720640226 Coating AV Rijssen	€ 199.000	€ 148.383	€ 50.617	Afronding zal april/mei 2025 worden.	nee
720640229 Toplaag kunstgrasveld Excelsior VELD5	€ 395.600	€ 415.946	-€ 20.346	Werk en onderhoudstermijn zijn afgerond.	ja
720640230 Herinr parkeerterr. Sportpark Meermanska	€ 123.600	€ 23.600	€ 100.000	In afwachting van fusie voetbalverenigingen.	nee
720640231 Trainingsvelden Excelsior_Sportclub TOP	€ 505.100	€ 470.190	€ 34.910	Krediet kan afgesloten worden	ja
720640232 Trainingsvelden Excelsior_Sportclub ONDE	€ 750.000	€ 815.181	-€ 65.181	Krediet kan afgesloten worden	ja
720640233 Aankoop sportgronden Opbroek	€ 260.000	€ 261.279	-€ 1.279	Krediet kan afgesloten worden	ja
720655010 Digitaal sleutebeheerssysteem binnenspor	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	Dit realiseren we in 2025.	nee
720655011 Nieuwbouw gymzaal Huttenwal	€ 2.026.400	€ 564.328	€ 1.462.072	Loopt nog door in 2025	nee
720660006 Nieuwbouw Zwembad	€ 24.866.000	€ 24.790.257	€ 75.743	Loopt nog door in 2025	nee
725110003 Kwaliteitsimpuls centr. Holten	€ 180.700	€ 154.065	€ 26.635	Afronding verwacht in Q1 2025	nee
730120006 Uitbreiding Haarschool Holten	€ 590.000	€ 587.203	€ 2.797	Is afgerond, krediet kan afgesloten worden.	ja
730220049 Nieuwbouw Johan Frisoschool	€ 2.630.000	€ 2.632.624	-€ 2.624	Loopt nog door in 2025	nee

Kostensoort	Begroot	Werkelijk	Restant	Opmerking	Afsluiten ja/nee
730220051 Nieuwbouw Haarschool Rijssen	€ 4.500.300	€ 4.500.904	-€ 604	Loopt nog door in 2025	nee
730320010 Nieuwbouw Waerdenboch	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	Dit zijn voorbereidingskosten. Krediet voor de bouw volgt nog.	nee
740020003 Verduurz gem verhuur gebouwen	€ 98.000	€ 100.485	-€ 2.485	Afsluiten, is nieuwe interne order voor.	ja
740020004 Verduurz gem verhuur gebouwen	€ 77.000	€ 0	€ 77.000	Doorschuiven naar 2025	nee
745018102 Aanp.speeltuingebouw Mensinkboerderij	€ 58.000	€ 59.699	-€ 1.699	Is klaar, kan afgesloten worden	ja
745027533 Vervanging RH 44 VW Transporter	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
745027534 Vervanging RH 45 VW Transporter	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
745027535 Vervanging RH 47 VW Transporter	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
745027536 Vervanging RH 48 VW Transporter	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
745027537 Vervanging RH 49 VW Transporter	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
750250002 Uitvoering speeltuinvisie	€ 861.700	€ 225.720	€ 635.980	uitvoering visie op spelen, wordt uitgevoerd. 2026 alle plekken gereed.	nee
751210101 Realisatie buurt kindcentrum	€ 1.210.000	€ 1.208.686	€ 1.314	Loopt nog door in 2025	nee
760020007 Vervanging glasbakken	€ 62.500	€ 62.739	-€ 239	Is afgerond, krediet kan afgesloten worden.	ja
765030120 Maatregelen Oosterhof incl. rec. park.pl	€ 260.000	€ 11.054	€ 248.946	In maart/april worden de laatste werkzaamheden van het project uitgevoerd. (Daarna ook financieel afronden)	nee
765030242 Reconstructie HJ van Opstallstraat	€ 13.100	€ 13.100	€ 0	Project is in voorbereiding. Aanvullend krediet volgt in 2025. Uitvoering gepland in Q3 2025	nee
765030245 Uren riolering 2024	€ 93.300	€ 93.300	€ 0	Is afgerond, krediet kan afgesloten worden.	ja
770050101 Starterslening	€ 3.525.000	€ 2.825.000	€ 700.000	Wordt volgend jaar ingezet. Hangt samen met de hoeveelheid nieuwbouwwoningen.	nee
770050104 SVn Energielening en Energieverzilverlen	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 0	Blijft doorlopen, niet afsluiten.	nee
770050105 Energiefonds	€ 500.000	€ 0	€ 500.000	Krediet loopt nog door tot 2027	nee
770110004 GROND herinrichten Kalfstermansweide	€ 270.000	€ 0	€ 270.000	AH Holten. Is afhankelijk van nieuwbouw. Waarschijnlijk 2027. Eventueel krediet aframen en op stelpost jaarlasten beschikbaar houden	nee
770118112 Grond Enterstraat 24 en 26	€ 112.000	€ 112.000	€ 0	Kan afgesloten worden	ja
770118113 Aankoop Enterstraat 24 en 26	€ 363.000	€ 373.981	-€ 10.981	Nog afronden energielasten en onderhoudskosten	nee
770118202 Aanleg NUTS voorziening 3e woonwagenstandplaatsen	€ 33.000	€ 0	€ 33.000	Aanhouden i..vm. lange wachttijd aansluiten elektriciteitsnetwerk. 1e deelfractuur reeds voldaan in 2025	nee
770230027 Aankoop 2 landbouwpercelen Drostendijk	€ 48.600	€ 48.577	€ 23	Kan afgesloten worden	ja
770230028 Aankoop agrarische gronden Opbroek Oost	€ 415.000	€ 416.003	-€ 1.003	Kan afgesloten worden	ja
770230029 Aankoop perceel grond Holten	€ 0	€ 1.040	-€ 1.040	Passeert in 2025	nee
775020206 Verkeersafwikk Opbroek	€ 487.700	€ 487.307	€ 393	Project is afgerond. Krediet afsluiten.	ja

Kostensoort	Begroot	Werkelijk	Restant	Opmerking	Afsluiten ja/nee
775020216 Herinr openb ruimte sted.visie Haarzijde	€ 740.900	€ 43.350	€ 697.550	Project is in voorbereiding. Start uitvoering gepland voor Q3 2025. Dit loopt paralel met de nieuwbouw van de Haarschool en de gymzaal.	nee
775020217 Fietsstraat Schapendijk_kruispunt Markel	€ 470.500	€ 93.850	€ 376.650	De voorbereiding en de aanbesteding van het project zijn afgerond. Uitvoering start in maart/april 2025	nee
775020218 Oostelijke fietsring/reconstructie Pelmo	€ 60.300	€ 15.715	€ 44.585	Project is in voorbereiding (schets / ontwerp). Uitvoering wordt waarschijnlijk 2026.	nee
775020219 DV inrichten Keizerswg-Vrijheidsln dl2	€ 529.100	€ 466.693	€ 62.407	Project is nagenoeg afgerond. Er worden nog 3 abri's teruggeplaatst in Q1 2025	nee
775020220 Fietsverbinding Markelosweg Schapendijk	€ 100.000	€ 0	€ 100.000	Het tracé is in overleg met de buurtbewoners bepaald en wordt in 2025 verder uitgewerkt.	nee
775027512 Vervanging RH04 Vrachtwagen	€ 200.200	€ 6.386	€ 193.814	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
775110006 Renovatie asfalt fietspaden Holterberg	€ 494.000	€ 301.295	€ 192.705	Is afgerond, krediet kan afgesloten worden.	ja
775337504 Vervanging RH32 Auto straatreiniging	€ 90.000	€ 2.167	€ 87.833	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
775337505 Verv. Veegmachine RH08	€ 450.000	€ 0	€ 450.000	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
775410003 Aankp ondergrond parkeerplaats	€ 235.000	€ 230.805	€ 4.195	Kan afgesloten worden	ja
775410004 Uitbr parkeerterr Okia	€ 125.000	€ 0	€ 125.000	In afwachting van nieuwe locatie en inrichting	nee
775607506 Verv. RH150 Rolbezem	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	Aanschaf vindt plaats in 2025	nee
Totalen algemeen	€ 53.934.100	€ 45.514.027	€ 8.420.073		
Grondexploitatie					
Toekomstige grexen	€ 6.306.138	€ 5.479.937	€ 826.201	Loopt door in 2025. Wordt te zijner tijd ingebracht, als complex in exploitatie wordt genomen. Zie voor toelichting per complex paragraaf Grondbeleid.	nee
In exploitatie genomen gronden	€ 14.971.790	€ 13.028.350	€ 1.943.440	Loopt door in 2025 Zie voor toelichting per complex paragraaf Grondbeleid.	nee
Totaal grondexploitatie	€ 21.277.928	€ 18.508.287	€ 2.769.641		
Totaal kredieten	€ 75.212.028	€ 64.022.314	€ 11.189.714		

Niet uit de balans blijkende verplichtingen en rechten

Niet uit de balans blijkende verplichtingen en rechten per 31-12-2024

Verplichting (-recht) excl BTW	gestart per		looptijd (incl optiejaren)	eindigt per		Rest. verplichting per 31-12-2023	Rest. verplichting per 31-12-2024
Onkruidbeheersing verharding en maaien	2021	Q2	4	2025	Q2	€ 90.000	€ 10.000
Tankpassen	2021	Q3	4	2025	Q2	€ 900.000	€ 27.000
Exploitatie A0 reclamedisplays	2019	Q3	6	2025	Q3	€ -37.500	€ -12.500
Asfaltonderhoud	2022	Q2	4	2026	Q1	€ 1.700.000	€ 927.000
Beheersing eikenprocessierups (EPR)	2022	Q1	4	2026	Q1	€ 100.000	€ 151.000
DAS/Broker - inhuur vanaf schaal 10	2022	Q1	4	2026	Q1	€ 800.000	€ 400.000
Onderhoud en Storingsafhandeling Openbare Verlichting	2022	Q1	4	2026	Q1	€ 200.000	€ 178.000
Onderhoud techn. Installaties gem.huis	2020	Q1	6	2026	Q1	€ 160.000	€ -165.000
Wmo - Hulpmiddelen	2019	Q1	7	2026	Q1	€ 750.000	€ 375.000
WOZ diensten	2020	Q1	6	2026	Q1	€ 225.000	€ 143.000
Riool- kolkenreiniging en rioolinspectie	2023	Q1	4	2027	Q1	€ 450.000	€ 260.000
Groenafval - Laden, transporteren en verwerken	2023	Q2	4	2027	Q2	€ 400.000	€ 436.000
Payrolling t/m schaal 9	2023	Q3	4	2027	Q3	€ 185.000	€ 39.000
Uitzenddiensten t/m schaal 9	2023	Q3	4	2027	Q3	€ 1.800.000	€ 1.187.000
Wmo - Alg. vzn huish. ondersteuning	2023	Q1	5	2028	Q1	€ 1.500.000	€ 1.120.000
Accountantsdiensten	2022	Q3	6	2028	Q3	€ 425.000	€ 335.000
Softwarebroker tbv overige software	2024	Q4	4	2028	Q4	€ 575.000	€ 7.350.000
Verzekering Aansprakelijkheid	2024	Q4	4	2028	Q4		€ 514.000
Verzekering Brand	2024	Q4	4	2028	Q4	€ 1.000.000	€ 600.000
Exploitatie lichtmastreclame	2019	Q1	10	2029	Q1	€ -150.000	€ -120.000
Levering warme dranken(automaten)	2020	Q1	9	2029	Q1	€ 340.000	€ 306.000
Pers. & Sal.adm WSW personeel	2021	Q1	8	2029	Q1	€ 940.000	€ 531.000
Energie - Elektra	2025	Q1	5	2030	Q1	€ 550.000	€ 4.180.500
Energie - Gas	2025	Q1	5	2030	Q1	€ 185.000	€ 655.000
Levering bedrijfskleding	2023	Q3	7	2030	Q2		€ 326.000
Rekenkamer	2024	Q3	6	2030	Q3		€ 216.000
Schoonmaak gemeentehuis	2023	Q2	8	2031	Q1	€ 1.900.000	€ 1.686.000
Software RMC, Leerplicht en Leerlingenvevoer	2021	Q1	10	2031	Q1	€ 91.000	€ 78.000
Software Planning & Control appl.	2021	Q4	11	2032	Q2	€ 160.000	€ 168.000
Software I-financieel pakket	2024	Q2	9	2033	Q2	€ 540.000	€ 3.930.000
Levering bestelwagens (incl onderhoud)	2024	Q4	10	2034	Q4		€ 2.059.750
Levering personenauto's (incl onderhoud)	2024	Q4	10	2034	Q4		€ 1.011.390

Overzicht baten en lasten

Exploitatie 2024

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
PRG1.01	**01 Inwoners organisatie en bestuur**				
Lasten		4.346	5.365	5.443	-78
Baten		-818	-1.194	-1.271	77
Onttrekkingen		0	0	0	0
Totaal 01 Inwoners organisatie en bestuur		**3.528**	**4.171**	**4.172**	**-1**
PRG1.02	**02 Jongeren en onderwijs**				
Lasten		19.801	22.597	22.341	256
Baten		-859	-1.205	-1.293	88
Onttrekkingen		0	-35	-31	-4
Stortingen		0	408	510	-102
Totaal 02 Jongeren en onderwijs		**18.942**	**21.765**	**21.526**	**239**
PRG1.03	**03 Samen zorgen**				
Lasten		17.262	20.746	19.737	1.009
Baten		-1.532	-9.302	-9.339	37
Onttrekkingen		0	-202	-197	-5
Stortingen		0	4.046	4.556	-511
Totaal 03 Samen zorgen		**15.730**	**15.288**	**14.757**	**530**
PRG1.04	**04 Cultuur en sport**				
Lasten		9.277	11.344	11.429	-85
Baten		-3.099	-4.188	-4.477	289
Onttrekkingen		0	-33	-33	0
Stortingen		26	217	229	-12
Totaal 04 Cultuur en sport		**6.204**	**7.340**	**7.148**	**192**
PRG1.05	**05 Ondernemen en werk**				
Lasten		14.641	16.599	16.591	8
Baten		-7.533	-9.467	-9.459	-8
Onttrekkingen		0	-265	-343	78
Stortingen		0	503	503	0
Totaal 05 Ondernemen en werk		**7.108**	**7.371**	**7.293**	**78**
PRG1.06	**06 Wonen recreëeren en veiligheid**				
Lasten		8.493	11.948	11.071	878
Baten		-2.068	-5.390	-6.144	754
Onttrekkingen		0	-251	-137	-115
Stortingen		0	358	405	-47
Totaal 06 Wonen recreëeren en veiligheid		**6.425**	**6.665**	**5.195**	**1.470**
PRG1.07	**07 Wijken**				
Lasten		14.123	16.128	17.801	-1.673
Baten		-6.991	-9.278	-10.979	1.701
Onttrekkingen		-11	-423	-390	-33
Stortingen		0	785	785	0
Totaal 07 Wijken		**7.121**	**7.213**	**7.218**	**-5**
PRG1.11	**11 Kapitaallasten**				

Exploitatie		Primair begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Saldo 2024
Lasten		0	0	0	0
Baten		0	0	0	0
Totaal 11 Kapitaallasten		**0**	**0**	**0**	**0**
PRG1.15	**15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**				
Lasten		9.314	955	876	79
Baten		-87.966	-88.869	-89.404	535
Onttrekkingen		-4.825	-8.939	-9.026	87
Stortingen		3.673	8.619	8.663	-45
Totaal 15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**-79.804**	**-88.234**	**-88.890**	**656**
PRG1.20	**20 Indirecte producten**				
Lasten		15.085	18.737	18.722	15
Baten		-339	-1.016	-1.117	101
Onttrekkingen		0	0	0	0
Stortingen		0	700	723	-23
Totaal 20 Indirecte producten		**14.746**	**18.421**	**18.329**	**92**
Gerealiseerd resultaat		**0**	**0**	**-3.252**	**3.252**

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen.
Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet.
Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.
In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten,
alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.
Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 21 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 4 200.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Criterium	Bruto	Netto
Voorwaardencriterium	527.000	527.000
Begrotingscriterium	1.836.000	163.000
Misbruik en oneigenlijk gebruik	0	0
Totaal	**2.363.000**	**690.000**

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

WNT- verantwoording

WNT

De wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op onze gemeente. Het hiervoor vastgestelde bezoldigingsmaximum voor 2024 is € 233.000. Dit betreft het algemene WNT maximum en betreft de volgende functionarissen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsook degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	**H.G. Tukker**	**G.H. Veerman**	**A.C. van Eck**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	VM. Gem.secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.306,08	110.598,33	135.377,66
Beloningen betaalbaar op termijn	19.847,16	17.874,24	23.129,67
Subtotaal	*143.153,24*	*128.503,65*	*158.507,33*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000,00	233.000,00	233.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	143.153,24	128.503,65	158.507,33
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	**H.G. Tukker**	**G.H. Veerman**	**A.C. van Eck**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	VM. Gem.secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-3 t/m 31-12-2023	1-1 t/m 31-12-2023	1-1 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.054,00	102.535,00	128.834,67
Beloningen betaalbaar op termijn	18.299,00	16.793,00	21.794,40
Subtotaal	*131.353,00*	*119.328,00*	*150.629,07*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000,00	223.000,00	223.000,00
Bezoldiging	131.353,00	119.328,00	150.629,07

Bijlagen

Budgetoverhevelingen van 2024 naar 2025

Progr. Nr.	Programmanaam	Kostenplaatsnaam	Rekening naam	Begroot incidenteel	Werkelijk 31-12	Jaar van herkomst	Budgetover-heveling	Toelichting Jaarrekening 2024
1.02	Jongeren en onderwijs	Gemeensch. B/L onderwijs alg.	Speciaal onderwijs in Rijssen	25.000	0	2024	25.000	IHP: middelen onderzoek NT2 onderwijs. Zie planning IHP.
1.02	Jongeren en onderwijs	Openbaar basisonderwijs huisv.	Onderwijshuisvesting voor ontheemden	145.000	71.884	2024	81.600	Deze middelen zijn nodig omdat de huurkosten doorlopen tot en met juli 2025.
1.03	Samen zorgen	Onderst. en waard. mantelzorg	Lokale voorziening, respijtzorg	18.000	2.100	2024	18.000	Pilot loopt door naar 2025. Omdat er weinig gebruik van gemaakt wordt, zijn de criteria verruimd.
1.03	Samen zorgen	Gezondheidszorg overig	Positieve gezondheid	50.000	13.499	2023+2024	25.000	Iom portefeuillehouder alleen het budget 2024 overhevelen naar 2025 met als doel te blijven bouwen aan positieve gezondheid in de organisatie.
1.03	Samen zorgen	Diensten bij wonen met zorg	Zorginfrastructuur	79.200	22.717	2018	56.500	Overhevelen naar 2025, laatste jaar dat dit bedrag wordt gebruikt voor buurtbemiddeling. Conform bestuursvoorstel.
1.04	Cultuur en sport	Monumentenzorg	PIOB oude begraafplaats Holten	110.000	850	2024	109.200	Uitvoering is eind 2024 begonnen. Loopt door in 2025.
1.04	Cultuur en sport	Gymlokalen	Nwb. basisonderwijs	100.000	58.433		15.000	Budget mee tbv sloop woning Westerstraat 6
1.05	Ondernemen en werk	Participatiewet algemeen	Taal ontheemden uit Oekraïne	30.000	18.456	2023	11.500	Het ROC kampt met wachtlijksten waardoor een extra groep inzetten niet mogelijk was. Het resterende deel willen we meenemen naar 2025. Vanuit de Regio zijn we bezig met de inkoopplanning 2025 bij ROC Twente. Het is de bedoeling de middelen te gebruiken om een extra dagdeel in te kopen bij het ROC.
1.05	Ondernemen en werk	PW minimabeleid	Implementatie advies onderzoek	30.000	15.590	2024	14.400	Gebruiken voor de incidentele kosten van het meedoenplatform en evt. communicatiecampagne bijzondere bijstand.
1.05	Ondernemen en werk	Industriebevordering	Opstellen lange termijnvisie	45.000	0	2024	45.000	Betreft middelen voor het opstellen van een ruimtelijk economische visie zoals opgenomen in het coalitieprogramma. Nu de twente ruimtelijk economiche bouwsteen bijna gereed is, kan vertaling plaatsvinden naar een ruimtelijk economische visie voor RH.
1.05	Ondernemen en werk	PW minimabeleid	Laaggeletterdheid	75.000	40.000	2024	35.000	vanwege coalitieakkoord en het uitvoeringsplan en het bestuursvoorstel moet dit overgeheveld worden
1.06	Wonen, recreëeren en veiligheid	Landschapsontwikkeling	Div maatregelen en initiatieven landelijk	100.000	180	2024	99.800	Betreft INC nieuw beleid 2024. Vanweg stopzetten NPLG en PPLG is proces LG ernstig vertraagd. Wordt in 2025 opgepakt.
1.06	Wonen, recreëeren en veiligheid	Recreatie algemeen	Vitale vakantieparken	10.000	0	2024	10.000	Vanwege andere prioritering (afronden omgevingsvisie) is de uitvoering verschoven. Project wordt in 2025 uitgevoerd
1.06	Wonen, recreëeren en veiligheid	Landschapsontwikkeling	Tijdelijke aanpassing formatie	90.000	0	2024	90.000	Ontwikkelingen in buitengebied laten op zich wachten; verwacht wordt dat dit in 2025 een vervolg krijgt

Progr. Nr.	Programmanaam	Kostenplaatsnaam	Rekening naam	Begroot incidenteel	Werkelijk 31-12	Jaar van herkomst	Budgetover-heveling	Toelichting Jaarrekening 2024
1.06	Wonen, recreëeren en veiligheid	Verkeer algemeen	Onderzoek Ondertunneling N350	20.000	0	2024	20.000	Conform uitvoeringsagenda mobiliteit wordt dit opgepakt in 2025
1.06	Wonen, recreëeren en veiligheid	Bijz. wetten openbare orde	Wet goed verhuurderschap	50.800	0	2024	50.800	We hanteren piepsysteem. Wet nog onvoldoende bekend bij inwoners. Als hier meer op wordt ingezet door communicatie volgen er naar verwachting ook kosten. Verwachting is dat we in 2025 alsnog kosten gaan maken. Hiervoor beschikbaar houden. Mogelijk ook inzetten voor analyse particuliere verhuur die in 2025 volgt.
1.07	Wijken	Milieu beleid	Ondersteuning energietransitie	50.000	0	2024	50.000	Bedrag t.b.v. inzet personeel energietransitie (dossier wind)
1.07	Wijken	Voertuigen plantsoenen	Verkoop (on)roerende zaken	-70.000	0	2024	-70.000	Verwachte verkoop 5 bussen plantsoen (RH45 etc)
1.07	Wijken	Groot onderhoud wegen	Bijdrage investeringskredieten	365.600	281.244	2023+2024	22.300	Technisch. Betreft bijdrage aan Van Opstallstraat en Molendijk Zuid.
1.07	Wijken	Mut.res.Kwal.openb.ruimte	Onttrekking aan reserves	-171.600	-119.234	2023+2024	-22.300	Technisch. Betreft bijdrage reserve aan Van Opstallstraat en Molendijk Zuid.
1.07	Wijken	Voertuigen Wegen	Verkoop (on)roerende zaken	-30.000	0	2024	-30.000	Q1 2025 worden de bussen verkocht
1.07	Wijken	Voertuigen Straatreiniging	Verkoop (on)roerende zaken	-16.000	-6.650	2024	-16.000	Q1 2025 worden de bussen verkocht
1.20	Indirecte producten	HR FKC	Tijdelijke aanpassing formatie	45.000	0	2024	45.000	Budget moet beschikbaar blijven voor 2025. Betreft extra middelen ivm piek burgerzaken. De betreffende medewerkers zijn later begonnen. De inzet loopt daarom langer door dan gepland.
1.20	Indirecte producten	Archief- en literatuurvoorziening	Digitaliseren bouwdossiers	225.600	139.546	2024	86.100	Het project is vertraagd als gevolg van ziekte en meerwerk aan archieven voor oud Rijssen. Deze archieven zijn complexer en bewerkelijker dan vooraf ingeschat. We gaan we er nu van uit dat we tot en met het 3e kwartaal van 2025 aan het project werken.
1.20	Indirecte producten	Organisatie-ontwikkeling	Doorontwikkeling	35.000	2.065	2024	33.000	Restant over hevelen naar 2025 tbv extern advies buitendienst, 1e jaar uitvoering deelproject 3 en eventuele kosten voor nog te starten deeproject 4. Besproken en akkoord portefeuillehouder in PHO.
1.20	Indirecte producten	Organisatie-ontwikkeling	Innovatiebudget	30.000	4.164	2024	25.800	Overhevelen ivm het verplaatsen van Open Dag op verzoek van DT. Besproken in PHO destijds en akkoord portefeuillehouder.
1.20	Indirecte producten	Datagedreven werken	Artificial Intelligence (AI)	25.000	3.576	2024	21.400	Dit budget is voor de uitvoering van de inmiddels door het college vastgestelde afwegingskaders AI.
1.20	Indirecte producten	Externe Communicatie Algemeen	vorming/scholing/cursussen	10.000	0	2024	10.000	Middelen zijn bedoeld voor het taalproject. Hiervoor moesten nog de nodige randvoorwaarden ingevuld worden, waardoor uitwerking van het plan is vertraagd.
1.20	Indirecte producten	Externe Communicatie Algemeen	Uniforme huisstijl	35.000	21.166	2024	13.800	Lopende offertes

Progr. Nr.	Programmanaam	Kostenplaatsnaam	Rekening naam	Begroot incidenteel	Werkelijk 31-12	Jaar van herkomst	Budgetover-heveling	Toelichting Jaarrekening 2024
1.20	Indirecte producten	Gebouw/accommodatiebeheer alg.	Sluitplan en beveiliging gem gebouwen	60.000	37.204	2024	22.800	De werkzaamheden zijn nog niet gereed. Dit wordt in 2025 verder opgepakt.
							€ 898.700	TOTAAL OVER TE HEVELEN BUDGETTEN NAAR 2025

EMU-Saldo

Tabel

Binnen de Europese Unie zijn het EMU-saldo en de EMU-schuld de belangrijkste indicatoren voor de gezondheid van de overheidsfinanciën.
Beiden zijn afgeleid van de cijfers over de sector overheid uit de nationale rekeningen.
Het EMU-saldo is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid. Inkomsten en uitgaven worden daarbij geboekt in het jaar dat economische waarde gecreëerd wordt of wanneer een recht dan wel verplichting ontstaat.
Het is gelijk aan het vorderingensaldo van de sector overheid in de nationale rekeningen.
De EMU-schuld is gedefinieerd als de geconsolideerde overheidsschuld, gewaardeerd tegen nominale waarde, exclusief de transitorische schuld en de schuld op de titel financiële derivaten.
Door het verschil in waarderingsgrondslag is de som van de schuldtitels van de EMU-schuld (nominaal) niet gelijk aan de som van de schuldtitels in de nationale rekeningen (marktwaarde).
De schuld bestaat uit de titels: chartaal geld, kortlopende waardepapieren, obligaties, kortlopende leningen en langlopende leningen.

				T-1	T	T+1	T+2	T+3
				2023	2024	2025	2026	2026
EMU-SALDO				€ -11.359	€ -4.343	€ -22.918	€ 3.852	€ 12.282
EMU-SALDO referentiewaarde				€ 3.421	€ 3.455	€ 3.455	€ 3.455	€ 3.455
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				€ -14.780	€ -7.798	€ -26.373	€ 397	€ 8.827
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
			Uitzettingen	€ 1.327	€ 625	€ 1.415	€ -100	€ -100
		Vlottende activa	Uitzettingen	€ 2.664	€ 5.073	€ -7.143	€ -	€ -
			Liquide middelen	€ -1.591	€ 3.037	€ -5.523	€ -	€ -
			Overlopende activa	€ -905	€ -9	€ -1.539	€ -	€ -
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	€ 3.845	€ 6.960	€ 14.925	€ -3.577	€ -11.972
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	€ 6.617	€ 3.600	€ -404	€ -	€ -
			Overlopende passiva	€ 1.139	€ 2.509	€ -4.393	€ -375	€ -410
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				€ 1.253	€ -	€ -	€ -	€ -

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Tabel

Onderstaand een overzicht van incidentele baten en lasten >= € 50.000.

Prg	Programmanaam	Naam grootboekrekening	Begroting 2024 Primair		Begroting 2024 Gewijzigd		Realisatie 2024	
			Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1.01	**Inwoners, organisatie en bestuur**	Vrijval voorzieningen	€ 0		-€ 52.800		-€ 362.476	
Totaal 1.01	**Inwoners, organisatie en bestuur**		**€ 0**		**-€ 52.800**		**-€ 362.476**	
1.02	**Jongeren en onderwijs**	Nwb. basisonderwijs		€ 0		€ 135.000		€ 168.341
		Nwb. Haarschool Rijssen		€ 0		€ 135.000		€ 45.227
		Onderwijshuisvesting voor ontheemden		€ 0		€ 145.000		€ 71.884
		Onttrekking (OP) Voorziening	€ 0		-€ 240.200		-€ 288.785	
		Sport en bewegen openbare ruimte		€ 0		€ 50.000		€ 51.158
Totaal 1.02	**Jongeren en onderwijs**		**€ 0**	**€ 0**	**-€ 240.200**	**€ 465.000**	**-€ 288.785**	**€ 336.610**
1.03	**Samen zorgen**	Buurt kind centrum		€ 0		€ 93.100		€ 16.270
		GALA (H30)		€ 629.600		€ 842.600		€ 170.040
		Kapitaaloverdrachten Rijk	-€ 629.600		-€ 892.600		-€ 679.596	
		Leefgeld		€ 0		€ 225.000		€ 231.200
		Oekraine		€ 0		€ 770.000		€ 541.865
		Onttrekking (OP) Voorziening	€ 0		-€ 84.700		-€ 21.964	
		Onttrekking aan reserves	€ 0		-€ 201.500		-€ 196.500	
		Pilot COA opvang hervestigers		€ 0		€ 84.200		€ 68.154
		Positieve gezondheid		€ 0		€ 50.000		€ 13.499
		Versterking cliëntondersteuning 2024		€ 0		€ 50.000		€ 0
		ViaVie Welzijn versterken flexibele schi		€ 0		€ 119.000		€ 119.000
		Voorliggende dagvoorziening, Holten		€ 0		€ 60.000		€ 0
		Zorginfrastructuur		€ 0		€ 79.200		€ 22.717

Prg	Programmanaam	Naam grootboekrekening	Begroting 2024 Primair		Begroting 2024 Gewijzigd		Realisatie 2024	
Totaal 1.03	**Samen zorgen**		**-€ 629.600**	**€ 629.600**	**-€ 1.178.800**	**€ 2.373.100**	**-€ 898.060**	**€ 1.182.746**
1.04	**Cultuur en sport**	Bouwkundige aanpassingen B&O		€ 0		€ 56.500		€ 97.779
		Eenmalige inrichtingskosten zwembad De Koerbelt		€ 0		€ 16.300		€ 195.750
		Implementatie Wet inburgering		€ 68.000		€ 0		€ 0
		Kapitaaloverdrachten Rijk	€ 0		-€ 422.700		-€ 422.437	
		Nw wet inburgering 2021		€ 0		€ 778.600		€ 314.454
		Nwb. basisonderwijs		€ 0		€ 100.000		€ 58.433
		Onttrekking (OP) Voorziening	€ 0		-€ 121.000		-€ 126.557	
		PIOB oude begraafplaats Holten		€ 0		€ 110.000		€ 850
		Stelp. electrische installatie		€ 0		€ 121.000		€ 247.363
		Subsidie lokale bibliotheekvoorziening		€ 0		€ 212.400		€ 237.053
		Verhaal van Overijssel		€ 0		€ 47.000		€ 51.815
Totaal 1.04	**Cultuur en sport**		**€ 0**	**€ 68.000**	**-€ 543.700**	**€ 1.441.800**	**-€ 548.995**	**€ 1.203.498**
1.05	**Ondernemen en werk**	Armoedebestrijding		€ 0		€ 89.200		€ 42.633
		Bestrijding energiearmoede		€ 0		€ 970.200		€ 940.862
		Bijdrage producten	€ 0		€ 0		-€ 104.141	
		Laaggeletterdheid		€ 0		€ 75.000		€ 40.000
		Onttrekking aan reserves	€ 0		-€ 265.000		-€ 342.883	
Totaal 1.05	**Ondernemen en werk**		**€ 0**	**€ 0**	**-€ 265.000**	**€ 1.134.400**	**-€ 447.024**	**€ 1.023.495**
1.06	**Wonen, recreëeren en veiligheid**	Betaalbaarheidsfonds soc. koopwoning		€ 0		€ 500.000		€ 0
		Bijdrage producten	€ 0		€ 39.800		-€ 822.833	
		Brandveiligheid De Borkeld		€ 0		€ 100.000		€ 31.869
		Capaciteit Klimaat en energiebeleid (F28		€ 0		€ 48.200		€ 54.730

Prg	Programmanaam	Naam grootboekrekening	Begroting 2024 Primair		Begroting 2024 Gewijzigd		Realisatie 2024	
		Div maatregelen en initiatieven landelij		€ 0		€ 100.000		€ 180
		Implementatie Omgevingswet		€ 0		€ 75.000		€ 45.755
		Initiatievenproces Omgevingswet		-€ 60.400		€ 205.200		€ 58.433
		Nwe visie en uitvoeringsprg mobiliteit		€ 0		€ 151.800		€ 157.741
		Onttrekking (OP) Voorziening	€ 0		-€ 108.800		-€ 270.139	
		Onttrekking aan reserves	€ 0		-€ 251.100		-€ 136.597	
		Project steekwapens onder jongeren		€ 0		€ 35.000		€ 61.290
		Tijdelijke aanpassing formatie		€ 0		€ 134.200		€ 28.766
		Verkeersveiligheidsmaatregelen SPV		€ 0		€ 80.000		€ 215.093
		Vrijval voorzieningen	€ 0		-€ 891.500		-€ 914.008	
		Wet goed verhuurderschap		€ 0		€ 50.800		€ 0
Totaal 1.06	**Wonen, recreëeren en veiligheid**		**€ 0**	**-€ 60.400**	**-€ 1.211.600**	**€ 1.480.200**	**-€ 2.143.577**	**€ 653.856**
1.07	**Wijken**	Asbest bodemsanering		€ 0		€ 614.250		€ 457.416
		Belasting teruggave		€ 0		€ 964.000		€ 962.261
		Bijdrage fysieke maatregelen energie		€ 0		€ 50.000		€ 15.344
		Capaciteit Klimaat en energiebeleid (F28		-€ 141.500		€ 313.500		€ 328.879
		Kapitaaloverdrachten provincie	€ 0		-€ 614.250		-€ 491.400	
		Ondersteuning energietransitie		€ 0		€ 50.000		€ 0
		Onderzoek klimaatopgave/-adaptie		€ 0		€ 70.000		€ 78.728
		Onttrekking (OP) Voorziening	€ 0		-€ 949.650		-€ 867.164	
		Onttrekking aan reserves	€ 0		-€ 406.100		-€ 390.171	
		Subsidie voor vergroening		€ 0		€ 50.000		€ 29.510
		Uitvoering bomenplan		€ 0		€ 150.000		€ 121.262
		Uitvoering duurzaamheidsvisie		€ 0		€ 150.000		€ 147.170
		Veeneslagen verduurzaamt		€ 0		€ 60.000		€ 10.260

Prg	Programmanaam	Naam grootboekrekening	Begroting 2024 Primair		Begroting 2024 Gewijzigd		Realisatie 2024	
Totaal 1.07	**Wijken**		**€ 0**	**-€ 141.500**	**-€ 1.970.000**	**€ 2.471.750**	**-€ 1.748.734**	**€ 2.150.830**
1.15	**Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**	Bijdrage producten	€ 0		€ 1.103.900		€ 0	
		Doorberekende rente	€ 0		-€ 158.000		-€ 673.205	
		Onttrekking aan reserves	-€ 4.123.200		-€ 7.656.700		-€ 9.026.245	
Totaal 1.15	**Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**		**-€ 4.123.200**	**€ 0**	**-€ 6.710.800**	**€ 0**	**-€ 9.699.449**	**€ 0**
1.20	**Indirecte producten**	Aanpassen ivm brandweereisen		€ 0		€ 54.000		€ 54.114
		Digitaliseren bouwdossiers		€ 0		€ 225.600		€ 139.546
		Hybride werken		€ 0		€ 72.500		€ 49.514
		Nieuw financieel pakket		€ 10.000		€ 80.000		€ 75.773
		Sluitplan en beveiliging gem gebouwen		€ 0		€ 60.000		€ 37.204
		Stelp. electrische installatie		€ 0		€ 52.200		€ 114.479
		Tijdelijke aanpassing formatie		€ 63.000		€ 200.000		€ 128.373
		Verduurzamen gemeentelijke gebouwen		€ 0		€ 200.000		€ 200.006
		Versterken werkg. profilering		€ 0		€ 70.700		€ 76.483
Totaal 1.20	**Indirecte producten**		**€ 0**	**€ 73.000**	**€ 0**	**€ 1.015.000**	**€ 0**	**€ 875.493**
Eindtotaal			**-€ 4.752.800**	**€ 568.700**	**-€ 12.172.900**	**€ 10.381.250**	**-€ 16.137.099**	**€ 7.426.528**

Overzicht per taakveld

Overzicht per taakveld

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Realisatie 2024				
		Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
TV0-1	**0-1 Bestuur**	**4.044**	**-425**	**0**	**0**	**3.619**
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**-40**	**-10.149**	**16.337**	**6.148**
TV0-2	**0-2 Burgerzaken**	**1.088**	**-846**	**0**	**0**	**242**
TV0-4	**0-4 Overhead**	**18.805**	**-1.092**	**0**	**0**	**17.713**
TV0-5	**0-5 Treasury**	**100**	**-1.769**	**0**	**0**	**-1.669**
TV0-61	**0-61 OZB woningen**	**471**	**-4.658**	**0**	**0**	**-4.187**
TV0-62	**0-62 OZB niet-woningen**	**5**	**-3.940**	**0**	**0**	**-3.935**
TV0-64	**0-64 Belastingen overig**	**3**	**-493**	**0**	**0**	**-489**
TV0-7	**0-7 ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF**	**0**	**-77.855**	**0**	**0**	**-77.855**
TV0-8	**0-8 Overige baten en lasten**	**78**	**0**	**0**	**0**	**78**
TV1-1	**1-1 Crisisbeheersing en brandweer**	**2.826**	**-1**	**0**	**0**	**2.825**
TV1-2	**1-2 Openbare orde en veiligheid**	**1.106**	**-212**	**0**	**0**	**893**
TV2-1	**2-1 Verkeer en vervoer**	**4.540**	**-464**	**0**	**0**	**4.076**
TV2-2	**2-2 Parkeren**	**192**	**-2**	**0**	**0**	**190**
TV2-5	**2-5 Openbaar vervoer**	**27**	**0**	**0**	**0**	**27**
TV3-1	**3-1 Economische ontwikkeling**	**342**	**0**	**0**	**0**	**342**
TV3-2	**3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur**	**193**	**-304**	**0**	**0**	**-111**
TV3-3	**3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen**	**1.860**	**-1.446**	**0**	**0**	**413**
TV3-4	**3-4 Economische promotie**	**24**	**-714**	**0**	**0**	**-690**
TV4-1	**4-1 Openbaar basisonderwijs**	**40**	**0**	**0**	**0**	**40**
TV4-2	**4-2 Onderwijshuisvesting**	**2.468**	**-136**	**0**	**0**	**2.332**
TV4-3	**4-3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken**	**3.397**	**-1.046**	**0**	**0**	**2.351**
TV5-1	**5-1 Sportbeleid en activering**	**684**	**-896**	**0**	**0**	**-212**
TV5-2	**5-2 Sportaccommodaties**	**4.559**	**-1.377**	**0**	**0**	**3.181**
TV5-3	**5-3 Cult.presentatie - productie en -partic.**	**2.016**	**-536**	**0**	**0**	**1.480**

Exploitatie		Realisatie 2024				
TV5-4	**5-4 Musea**	**268**	**0**	**0**	**0**	**268**
TV5-5	**5-5 Cultureel erfgoed**	**398**	**-71**	**0**	**0**	**327**
TV5-6	**5-6 Media**	**1.280**	**-251**	**0**	**0**	**1.029**
TV5-7	**5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie**	**3.928**	**-298**	**0**	**0**	**3.630**
TV6-1	**6-1 Samenkracht en burgerparticipatie**	**9.167**	**-8.898**	**0**	**0**	**269**
TV6-2	**6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen**	**2.026**	**-103**	**0**	**0**	**1.923**
TV6-3	**6-3 Inkomensregelingen**	**11.519**	**-8.412**	**0**	**0**	**3.107**
TV6-4	**6-4 WSW en beschut werk**	**3.334**	**-600**	**0**	**0**	**2.734**
TV6-5	**6-5 Arbeidsparticipatie**	**1.493**	**-366**	**0**	**0**	**1.127**
TV6-6	**6-6 Maatwerkvoorziening (WMO)**	**1.481**	**-173**	**0**	**0**	**1.308**
TV6-71A	**6-71A Hulp bij het huishouden (WMO)**	**4.371**	**-314**	**0**	**0**	**4.057**
TV6-71B	**6-71B Begeleiding (WMO)**	**3.239**	**0**	**0**	**0**	**3.239**
TV6-71C	**6-71C Dagbesteding (WMO)**	**1.458**	**0**	**0**	**0**	**1.458**
TV6-71D	**6-71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)**	**47**	**0**	**0**	**0**	**47**
TV6-72A	**6-72A Jeugdhulp begeleiding**	**2.753**	**0**	**0**	**0**	**2.753**
TV6-72B	**6-72B Jeugdhulp behandeling**	**2.366**	**0**	**0**	**0**	**2.366**
TV6-72C	**6-72C Jeugdhulp dagbesteding**	**2.033**	**0**	**0**	**0**	**2.033**
TV6-72D	**6-72D Jeugdhulp zonder verblijf overig**	**643**	**0**	**0**	**0**	**643**
TV6-73A	**6-73A Pleegzorg**	**356**	**0**	**0**	**0**	**356**
TV6-73B	**6-73B Gezinsgericht**	**169**	**0**	**0**	**0**	**169**
TV6-73C	**6-73C Jeugdhulp met verblijf overig**	**1.407**	**0**	**0**	**0**	**1.407**

Exploitatie		Realisatie 2024				
TV6-74A	**6-74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblij**	**2.070**	**0**	**0**	**0**	**2.070**
TV6-74B	**6-74B Jeugdhulp crisisLTAGGZ-verblijf**	**333**	**0**	**0**	**0**	**333**
TV6-74C	**6-74C Gesloten plaatsing**	**194**	**0**	**0**	**0**	**194**
TV6-81A	**6-81A Beschermd wonen (WMO)**	**0**	**-724**	**0**	**0**	**-724**
TV6-81B	**6-81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)**	**98**	**0**	**0**	**0**	**98**
TV6-82A	**6-82A Jeugdbescherming**	**622**	**0**	**0**	**0**	**622**
TV6-82B	**6-82B Jeugdreclassering**	**100**	**0**	**0**	**0**	**100**
TV7-1	**7-1 Volksgezondheid**	**2.411**	**-22**	**0**	**0**	**2.389**
TV7-2	**7-2 Riolering**	**1.959**	**-3.172**	**0**	**0**	**-1.213**
TV7-3	**7-3 Afval**	**3.671**	**-3.541**	**0**	**0**	**130**
TV7-4	**7-4 Milieubeheer**	**5.514**	**-4.051**	**0**	**38**	**1.501**
TV7-5	**7-5 Begraafplaatsen en crematoria**	**587**	**-562**	**0**	**0**	**25**
TV8-1	**8-1 Ruimte en leefomgeving**	**1.462**	**-185**	**-8**	**0**	**1.269**
TV8-2	**8-2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine**	**599**	**-2.181**	**0**	**0**	**-1.582**
TV8-3	**8-3 Wonen en bouwen**	**1.787**	**-1.306**	**0**	**0**	**482**
Gerealiseerd resultaat		**124.011**	**-133.481**	**-10.156**	**16.375**	**-3.252**

overzicht taakvelden per programma

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Realisatie 2024				
		Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
PRG1.01	**01 Inwoners organisatie en bestuur**					
TV0-1	**0-1 Bestuur**	**4.044**	**-425**	**0**	**0**	**3.619**
TV0-2	**0-2 Burgerzaken**	**1.088**	**-846**	**0**	**0**	**242**
TV0-4	**0-4 Overhead**	**34**	**0**	**0**	**0**	**34**
TV5-6	**5-6 Media**	**69**	**0**	**0**	**0**	**69**
TV8-3	**8-3 Wonen en bouwen**	**209**	**0**	**0**	**0**	**209**
Totaal 01 Inwoners organisatie en bestuur		**5.443**	**-1.271**	**0**	**0**	**4.172**
PRG1.02	**02 Jongeren en onderwijs**					
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**0**	**-31**	**510**	**479**
TV4-1	**4-1 Openbaar basisonderwijs**	**40**	**0**	**0**	**0**	**40**
TV4-2	**4-2 Onderwijshuisvesting**	**2.468**	**-136**	**0**	**0**	**2.332**
TV4-3	**4-3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken**	**3.397**	**-1.046**	**0**	**0**	**2.351**
TV5-7	**5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie**	**114**	**0**	**0**	**0**	**114**
TV6-1	**6-1 Samenkracht en burgerparticipatie**	**1.871**	**-58**	**0**	**0**	**1.813**
TV6-2	**6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen**	**1.405**	**-53**	**0**	**0**	**1.352**
TV6-72A	**6-72A Jeugdhulp begeleiding**	**2.753**	**0**	**0**	**0**	**2.753**
TV6-72B	**6-72B Jeugdhulp behandeling**	**2.366**	**0**	**0**	**0**	**2.366**
TV6-72C	**6-72C Jeugdhulp dagbesteding**	**2.033**	**0**	**0**	**0**	**2.033**
TV6-72D	**6-72D Jeugdhulp zonder verblijf overig**	**643**	**0**	**0**	**0**	**643**
TV6-73A	**6-73A Pleegzorg**	**356**	**0**	**0**	**0**	**356**
TV6-73B	**6-73B Gezinsgericht**	**169**	**0**	**0**	**0**	**169**
TV6-73C	**6-73C Jeugdhulp met verblijf overig**	**1.407**	**0**	**0**	**0**	**1.407**
TV6-74A	**6-74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblij**	**2.070**	**0**	**0**	**0**	**2.070**
TV6-74B	**6-74B Jeugdhulp crisisLTAGGZ-verblijf**	**333**	**0**	**0**	**0**	**333**
TV6-74C	**6-74C Gesloten plaatsing**	**194**	**0**	**0**	**0**	**194**
TV6-82A	**6-82A Jeugdbescherming**	**622**	**0**	**0**	**0**	**622**
TV6-82B	**6-82B Jeugdreclassering**	**100**	**0**	**0**	**0**	**100**
Totaal 02 Jongeren en onderwijs		**22.341**	**-1.293**	**-31**	**510**	**21.526**
PRG1.03	**03 Samen zorgen**					
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**0**	**-197**	**4.556**	**4.360**

Exploitatie		Realisatie 2024				
TV6-1	**6-1 Samenkracht en burgerparticipatie**	**5.581**	**-8.056**	**0**	**0**	**-2.474**
TV6-2	**6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen**	**622**	**-50**	**0**	**0**	**572**
TV6-3	**6-3 Inkomensregelingen**	**428**	**0**	**0**	**0**	**428**
TV6-6	**6-6 Maatwerkvoorziening (WMO)**	**1.481**	**-173**	**0**	**0**	**1.308**
TV6-71A	**6-71A Hulp bij het huishouden (WMO)**	**4.371**	**-314**	**0**	**0**	**4.057**
TV6-71B	**6-71B Begeleiding (WMO)**	**3.239**	**0**	**0**	**0**	**3.239**
TV6-71C	**6-71C Dagbesteding (WMO)**	**1.458**	**0**	**0**	**0**	**1.458**
TV6-71D	**6-71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)**	**47**	**0**	**0**	**0**	**47**
TV6-81A	**6-81A Beschermd wonen (WMO)**	**0**	**-724**	**0**	**0**	**-724**
TV6-81B	**6-81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)**	**98**	**0**	**0**	**0**	**98**
TV7-1	**7-1 Volksgezondheid**	**2.411**	**-22**	**0**	**0**	**2.389**
Totaal 03	**Samen zorgen**	**19.737**	**-9.339**	**-197**	**4.556**	**14.757**
PRG1.04	**04 Cultuur en sport**					
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**0**	**-33**	**229**	**196**
TV1-2	**1-2 Openbare orde en veiligheid**	**22**	**0**	**0**	**0**	**22**
TV5-1	**5-1 Sportbeleid en activering**	**684**	**-896**	**0**	**0**	**-212**
TV5-2	**5-2 Sportaccommodaties**	**4.559**	**-1.377**	**0**	**0**	**3.181**
TV5-3	**5-3 Cult.presentatie - productie en -partic.**	**2.012**	**-536**	**0**	**0**	**1.477**
TV5-4	**5-4 Musea**	**268**	**0**	**0**	**0**	**268**
TV5-5	**5-5 Cultureel erfgoed**	**371**	**-71**	**0**	**0**	**300**
TV5-6	**5-6 Media**	**1.211**	**-251**	**0**	**0**	**961**
TV6-1	**6-1 Samenkracht en burgerparticipatie**	**1.714**	**-784**	**0**	**0**	**930**
TV7-5	**7-5 Begraafplaatsen en crematoria**	**587**	**-562**	**0**	**0**	**25**
Totaal 04	**Cultuur en sport**	**11.429**	**-4.477**	**-33**	**229**	**7.148**
PRG1.05	**05 Ondernemen en werk**					
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**-40**	**-343**	**503**	**121**
TV3-1	**3-1 Economische ontwikkeling**	**342**	**0**	**0**	**0**	**342**
TV3-2	**3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur**	**30**	**-42**	**0**	**0**	**-12**
TV3-3	**3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen**	**301**	**1**	**0**	**0**	**303**
TV6-3	**6-3 Inkomensregelingen**	**11.091**	**-8.412**	**0**	**0**	**2.680**

Exploitatie		Realisatie 2024				
TV6-4	**6-4 WSW en beschut werk**	**3.334**	**-600**	**0**	**0**	**2.734**
TV6-5	**6-5 Arbeidsparticipatie**	**1.493**	**-366**	**0**	**0**	**1.127**
Totaal 05 Ondernemen en werk		**16.591**	**-9.459**	**-343**	**503**	**7.293**
PRG1.06	**06 Wonen recreëeren en veiligheid**					
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**0**	**-129**	**405**	**276**
TV1-1	**1-1 Crisisbeheersing en brandweer**	**2.826**	**-1**	**0**	**0**	**2.825**
TV1-2	**1-2 Openbare orde en veiligheid**	**1.084**	**-212**	**0**	**0**	**872**
TV2-1	**2-1 Verkeer en vervoer**	**759**	**-282**	**0**	**0**	**477**
TV2-2	**2-2 Parkeren**	**192**	**-2**	**0**	**0**	**190**
TV2-5	**2-5 Openbaar vervoer**	**27**	**0**	**0**	**0**	**27**
TV3-2	**3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur**	**163**	**-262**	**0**	**0**	**-98**
TV3-3	**3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen**	**1.230**	**-1.448**	**0**	**0**	**-218**
TV5-3	**5-3 Cult.presentatie - productie en -partic.**	**3**	**0**	**0**	**0**	**3**
TV5-5	**5-5 Cultureel erfgoed**	**27**	**0**	**0**	**0**	**27**
TV5-7	**5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie**	**1.120**	**-266**	**0**	**0**	**854**
TV8-1	**8-1 Ruimte en leefomgeving**	**1.462**	**-185**	**-8**	**0**	**1.269**
TV8-2	**8-2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine**	**599**	**-2.181**	**0**	**0**	**-1.582**
TV8-3	**8-3 Wonen en bouwen**	**1.578**	**-1.306**	**0**	**0**	**273**
Totaal 06 Wonen recreëeren en veiligheid		**11.071**	**-6.144**	**-137**	**405**	**5.195**
PRG1.07	**07 Wijken**					
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**0**	**-390**	**748**	**358**
TV0-4	**0-4 Overhead**	**74**	**0**	**0**	**0**	**74**
TV2-1	**2-1 Verkeer en vervoer**	**3.781**	**-182**	**0**	**0**	**3.599**
TV3-3	**3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen**	**107**	**0**	**0**	**0**	**107**
TV5-7	**5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie**	**2.694**	**-32**	**0**	**0**	**2.662**
TV7-2	**7-2 Riolering**	**1.959**	**-3.172**	**0**	**0**	**-1.213**
TV7-3	**7-3 Afval**	**3.671**	**-3.541**	**0**	**0**	**130**
TV7-4	**7-4 Milieubeheer**	**5.514**	**-4.051**	**0**	**38**	**1.501**
Totaal 07 Wijken		**17.801**	**-10.979**	**-390**	**785**	**7.218**
PRG1.15	**15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**					
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**0**	**-9.026**	**8.663**	**-363**
TV0-4	**0-4 Overhead**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
TV0-5	**0-5 Treasury**	**75**	**-1.744**	**0**	**0**	**-1.669**

Exploitatie		Realisatie 2024				
TV0-61	**0-61 OZB woningen**	**471**	**-4.658**	**0**	**0**	**-4.187**
TV0-62	**0-62 OZB niet-woningen**	**5**	**-3.940**	**0**	**0**	**-3.935**
TV0-64	**0-64 Belastingen overig**	**3**	**-493**	**0**	**0**	**-489**
TV0-7	**0-7 ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF**	**0**	**-77.855**	**0**	**0**	**-77.855**
TV0-8	**0-8 Overige baten en lasten**	**78**	**0**	**0**	**0**	**78**
TV3-3	**3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen**	**221**	**0**	**0**	**0**	**221**
TV3-4	**3-4 Economische promotie**	**24**	**-714**	**0**	**0**	**-690**
Totaal 15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**876**	**-89.404**	**-9.026**	**8.663**	**-88.890**
PRG1.20	**20 Indirecte producten**					
TV0-10	**0-10 Mutaties reserves**	**0**	**0**	**0**	**723**	**723**
TV0-4	**0-4 Overhead**	**18.696**	**-1.092**	**0**	**0**	**17.605**
TV0-5	**0-5 Treasury**	**26**	**-25**	**0**	**0**	**1**
Totaal 20 Indirecte producten		**18.722**	**-1.117**	**0**	**723**	**18.329**
Gerealiseerd resultaat		**124.011**	**-133.481**	**-10.156**	**16.375**	**-3.252**

BBV-Indicatoren

BBV-indicatoren

Indicator	Periode	Indicator (eenheid - periode)	Rijssen-Holten	Nederland	Bron
Verwijzingen Halt	2024	(per 1.000 jongeren - 2024)	6	9	Stichting Halt
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	2024	(per 1.000 inwoners - 2024)	1,8	4,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit
Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	2024	(per 1.000 inwoners - 2024)	2,3	5,7	CBS - Geregistreerde criminaliteit
Misdrijven - Diefstallen uit woning	2024	(per 1.000 inwoners - 2024)	0,8	1,2	CBS - Geregistreerde diefstallen
Misdrijven - Winkeldiefstallen	2024	(per 1.000 inwoners - 2024)	0,8	2,2	CBS - Geregistreerde diefstallen
Functiemenging	2023	(% - 2023)	61,1	54,2	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
Vestigingen (van bedrijven)	2023	(per 1.000 inw.15 t/m 64jr - 2023)	150,8	181,8	LISA
Absoluut verzuim	2023	(per 1.000 leerlingen - 2023)	5,2	6,3	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	2023	(per 1.000 leerlingen - 2023)	29	27	DUO/Ingrado
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2023	(% - 2023)	1,1	2,4	DUO/Ingrado
Omvang huishoudelijk restafval	2023	(kg per inwoner - 2023)	122	150	CBS - Huishoudelijk afval
Gemiddelde WOZ-waarde	2024	(x €1.000 - 2024)	380	379	CBS - Waarde onroerende zaken
Nieuw gebouwde woningen	2023	(per 1.000 woningen - 2023)	12,2	9,1	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
Demografische druk	2024	(% - 2024)	83,6	70,4	CBS - Bevolkingsstatistiek - bewerking ABF
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	2024	(€ - 2024)	645	Geen data	COELO - Atlas lokale lasten
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2024	(€ - 2024)	675	Geen data	COELO - Atlas lokale lasten
Banen	2023	(per 1.000 inwoners van 15-64 jaar - 2023)	993,7	836,6	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
Jongeren met een delict voor de rechter	2023	(% - 2023)	0	1	CBS - Jeugdmonitor
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	2023	(% - 2023)	3	6	CBS - Jeugdmonitor
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	2023	(% - 2023)	1	2	CBS - Jeugdmonitor
Netto arbeidsparticipatie	2024	(% - 2024)	77,6	73,2	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)
Personen met een bijstandsuitkering	2024	(per 10.000 inwoners - 2024)	171,7	343,6	CBS - Re-integratie
Jongeren met jeugdhulp	2024	(% van alle jongeren tot 18 jaar - 2024)	9,8	11,5	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
Jongeren met jeugdbescherming	2024	(% - 2024)	0,7	0,9	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	2024	(per 10.000 inwoners - 2024)	560	650	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo

Indicator	Periode	Indicator (eenheid - periode)	Rijssen-Holten	Nederland	Bron

Indicator	Omschrijving
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Misdrijven - Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1000 inwoners
Misdrijven - Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners
Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Absoluut verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
Relatief verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Gemiddelde WOZ-waarde	De WOZ-waarde van alle woningen. Alle verblijfsobjecten in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meer andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt
Nieuw gebouwde woningen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Demografische druk	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Indicator	Periode	Indicator (eenheid - periode)	Rijssen-Holten	Nederland	Bron
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.				
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.				
Netto arbeidsparticipatie	Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).				
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.				
Jongeren met jeugdhulp	in percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB)is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.				
Jongeren met jeugdbescherming	in percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.				
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkvoorziening is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.				

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Reserve nummer	Omschrijving	Onttrekking of storting	Realisatie begrotings-jaar	Raming begroting na wijziging	Primaire begroting	Toelichting
5119	Reserve afwikkeling Essent	onttrekking	-€ 60.000	-€ 60.000	-€ 60.000	aflopende uitname van 2009 t/m 2038
5600-5605	BBV-reserves	onttrekking	-€ 641.728	-€ 645.800	-€ 645.800	ter dekking van diverse investeringen, uitnameperiode gelijk aan afschrijvingsperiode
	per saldo		**-€ 701.728**	**-€ 705.800**	**-€ 705.800**	
			onttrekking	**onttrekking**	**onttrekking**	

Demografische ontwikkeling en statistische gegevens

Algemeen

Landelijk was er in 2010 veel aandacht voor krimpgemeenten. Zo kende het gemeentefonds voor de periode 2011 - 2015 een krimpmaatstaf om gemeenten in de provincies Groningen, Zeeland en Limburg met een sterke

bevolkingsdaling van extra middelen te voorzien om de lasten van bevolkingsdaling te kunnen opvangen en de noodzakelijke herstructurering te kunnen doorvoeren. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de gemeenten die via de krimpmaatstaf middelen krijgen, daarom gevraagd een dergelijke paragraaf bij hun begroting en jaarstukken op te nemen. BZK heeft daartoe in 2010 een Handreiking opgesteld. Een aanvulling hierop is gemaakt door het Nationaal Netwerk Bevolkingsdaling (NNB).
De handreiking geeft de volgende onderwerpen aan:

- ontwikkeling bevolking (totaal maar vooral ook op aspecten als leeftijdscategorie, aantal huishoudens, samenstelling beroepsbevolking, opleidingsniveau);woningen, leegstand, capaciteit bestemmingsplannen; voorzieningenniveau: wat vinden (groepen van) inwoners belangrijk voor de leefbaarheid binnen de gemeente, hechten zij aan het bestaan van bepaalde voorzieningen. Wat zijn de vooruitzichten voor het draagvlak voor voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg, sport en cultuur (voortbestaan bloeiend verenigingsleven). Wat kunnen burgers, verenigingen zelf doen om die voorzieningen in stand te houden, te beheren.

Hoewel de gemeente Rijssen-Holten geen krimpgemeente is, leek het ons, omdat Twente een krimp-anticipeergebied was, goed een begin te maken met een paragraaf demografische ontwikkeling. Per
1 januari 2015 is de Twentse status als krimp anticipeergebied voorlopig opgeheven. Toch is het goed om de ontwikkelingen in beeld te houden. We starten met een eenvoudige demografie. Al naar gelang de behoefte kan dit verder worden uitgewerkt. In onderstaande zijn de volgende onderwerpen aangegeven:

- Ontwikkeling bevolking (aantallen, leeftijdscategorie, aantal huishoudens, migratie, natuurlijke aanwas, prognoses bevolkings- en huishoudensontwikkeling e.a.)

Voor een actueel overzicht van meer demografische ontwikkelingen en statistische gegevens verwijzen wij u naar www.rijssen-holten.incijfers.nl

SiSa-bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A28**	**Specifieke uitkering Wapens en Jongeren**	Besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A28/01*	Cumulatieve besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A28/02*				
			€ 61.290	€ 61.290				
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			2	7	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.*				

			Indicator: B2/06	*Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€43.140	€ 43.140			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€0	€22.420	€7.138	€24.478	€3.694	€7.284
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.*	

			Indicator: B2/20	*Indicator: B2/21*	*Indicator: B2/22*	*Indicator: B2/23*	*Indicator: B2/24*	
			€0	€0	€0	€ 0	€53.972	
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 38.102	€ 0	2	37	11	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)

		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*	*Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	*Aard controle R* *Indicator: D8/05*	*Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 449.035	€ 111.380	€ 1.877	€ 0	€ 681.644	€ 532.814
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
		1						
		2						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			

			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 0	€ 46.976	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*		
			€ 0	€ 48.459	€ 0	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
		2						
		10						
OCW	**D23**	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer/referentienummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)

			Aard controle n.v.t *Indicator: D23/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	*Aard controle R* *Indicator: D23/03*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
		1	SB230144	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 212.416	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 212.416
		2						
		100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/07*					
		1	Nee					
		2						
		100						
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	060173 Gemeente Oldenzaal	IENW/BSK-2022/261992	€ 142.931	€ 241.632	€ 285.862	€ 483.263
		2						
		3						
		4						
		5						
		6						

			7						
			8						
			9						
			10						
			11						
			12						
			13						
			14						
			15						
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
			1	060173 Gemeente Oldenzaal	IENW/BSK-2022/261992	Nee			
			2						
			3						
			4						
			5						
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			11						
			12						
			13						

		14					
		15					
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*	
		1	060173 Gemeente Oldenzaal	IENW/BSK-2022/261992	Vrijheidslaan en Keizersweg/0548RH-1	Ja	
		2					
		3					
		4					
		5					
		6					
		7					
		8					
		9					
		10					
		11					
		12					
		13					
		14					
		15					
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023**	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	

ocw

		Provincies en Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: E84/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	*Aard controle R* *Indicator: E84/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 135.093	€ 135.093	€ 135.093	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
		1	301 Aanleg van openbare verlichting|aantal in Meters	Nee	0	restant in 2025		
		2	360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h|aantal in Stuks	Nee	5	restant in 2025		
		3	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Nee	12	restant in 2025		
		4						
		50						
IenW	**E87B**	**Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één provincie of waterschap (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingsnaam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)

			Aard controle n.v.t. *Indicator: E87B/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/02*	*Aard controle R* *Indicator: E87B/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/04*	*Aard controle R* *Indicator: E87B/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/06*
		1	030004 Provincie Overijssel	S2023-0000907	€ 379	€ 13.519	€ 379	€ 13.519
		2						
		10						
			Kopie beschikkingsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/08*				
		1	S2023-0000907	Nee				
		2						
		10						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 5.705.308	€ 53.532	€ 230.256	€ 256	€ 9.093	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering

			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 24.060	€ 6.995	€ 0	€ 1.412.933	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 17.138	€ 7.249	€ 54.438	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 43.288	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024**	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)

Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr

		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
	Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4/06*
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 76	€ 0	€ 0
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 411	€ 20.053	€ 651
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 31	€ 4.277	€ 99
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 19	€ 0	€ 0
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 537	€ 24.330	€ 750

	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
Kopie regeling	Gemeente	Gemeente	Gemeente
Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/07*	*Aard controle R* *Indicator: G4/08*	*Aard controle R* *Indicator: G4/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja

		6	Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/11*	*Aard controle R* *Indicator: G4/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4/13*	*Aard controle R* *Indicator: G4/14*	*Aard controle R* *Indicator: G4/15*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	

			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/16*	*Aard controle R* *Indicator: G4/17*	*Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	*Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 309.707	€ 0	Ja		
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024**	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 47.532	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 4.747	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 517.855	€ 854.286				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18%	Werkelijke besteding voor de activiteiten	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T)	Toelichting

					(jaar T) Onroerende zaken	inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Dienstverlening door derden	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle R* *Indicator: H4/06*	*Aard controle R* *Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Exploitatie	€ 450.025	€ 263.808	€ 111.433	€ 74.784	zie spreadsheet
		2	Coating AV Rijssen	€ 32.572	€ 32.572			zie spreadsheet
		3	Toplaag kunstgrasveld Excelsior VELD5	€ 3.158	€ 3.158			zie spreadsheet
		4	Trainingsvelden Excelsior_Sportclub TOP	€ 144.342	€ 144.342			zie spreadsheet
		5	Trainingsvelden Excelsior_Sportclub ONDE	€ 136.693	€ 136.693			zie spreadsheet
		6	Nieuwbouw gymzaal Huttenwal	€ 87.496	€ 87.496			zie spreadsheet
		100						
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H21/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/02*	*Aard controle R* *Indicator: H21/03*	*Aard controle R* *Indicator: H21/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/05*	
			Ja		€ 50.000	€ 50.000	Nee	
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?

ocw

				Aard controle n.v.t. *Indicator: H30/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	*Aard controle R* *Indicator: H30/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 28.778	€ 27.762	€ 55.262	Ja	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 197.016	€ 191.736	€ 379.166	Ja	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 44.273	€ 34.373	€ 68.374	Ja	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 35.419	€ 24.445	€ 48.462	Ja	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 11.068	€ 6.740	€ 18.640	Ja	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 38.740	€ 44.693	€ 74.443	Ja	Ja
			7	Valpreventie	€ 105.150	€ 126.976	€ 214.528	Ja	Ja
			8	Leefomgeving	€ 22.137	€ 23.902	€ 40.902	Ja	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 5.535	€ 6.598	€ 10.848	Ja	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 79.693	€ 92.332	€ 133.740	Ja	Ja
			11	Mantelzorg	€ 22.137	€ 26.387	€ 40.163	Ja	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 22.137	€ 26.250	€ 43.250	Ja	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 21.030	€ 23.368	€ 29.328	Ja	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 5.535	€ 5.313	€ 10.626	Ja	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 16.160	€ 15.897	€ 31.784	Ja	Ja
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*					
				Nee					

VRO	**J9**	**Specifieke uitkering woningbouwimpuls** **Tranche 1 t/m 6** Gemeenten		Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/01*	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/02*	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: J9/03*	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/04*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/05*	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/06*
			1	Project De Kol Holten 2024-0000051340	Nee	Ja	21	21	21
			2						
			20						
				Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/07*	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/08*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J9/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/10*	Opbrengsten (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J9/11*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/12*
			1	Project De Kol Holten 2024-0000051340	Nee	€ 260.233	€ 2.888.753	€ 0	€ 460.000
			2						
			20						
				Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)		

				(Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J9/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/15*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/16*	
		1	Project De Kol Holten 2024-0000051340	Ja	De contractfase van een tweetal woonvelden laat langer op zich wachten. In 2025 zal er gestart worden met de bouw van 3 woonvelden. Er zullen dan 20 sociale huurwoningen gebouwd worden. Er zullen dan 9 grondgebonden woningen gebouwd worden (waarvan 3 betaalbaar) en 30 appartementen waarvan 9 betaalbaar. Dat is dus in totaal 59 woningen waarvan 32 betaalbaar). In 2026 zal er gestart worden met de bouw van 19 appartementen + 1 GG (waarvan 16 betaalbaar). De bouw van 26 wooneenheden in de sociale huur. De bouw van 16 woningen in de	Nee	

					betaalbare sector. De bouw van 20 appartementen (waarvan 10 betaalbaar) plus commerciële ruimte. Dat is in totaal 82 wooneenheden waarvan 68 in betaalbare sector. In 2027 zal van start worden gegaan met nog eens 18 sociale huurwoningen en 17 appartementen (betaalbaar) en 11 grondgebonden woningen. Dat is in totaal 46 stuks waarvan 35 betaalbaar. In totaal met de reeds gerealiseerde 21 stuks zijn 208 stuks.			
		2						
		20						
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J55/01*	*Aard controle R* *Indicator: J55/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	*Aard controle R* *Indicator: J55/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			0	€ 0	€ 0	5	€ 15.344	€ 15.344
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			0	0	5	0	0	0
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...]**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan

		van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties			getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle D1*	*Aard controle D1*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: J94/01	*Indicator: J94/02*	*Indicator: J94/03*	*Indicator: J94/04*	*Indicator: J94/05*	*Indicator: J94/06*
		1	*LAI23-03476202*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
		2	*LAI24-03754489*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*			
			Indicator: J94/07	*Indicator: J94/08*	*Indicator: J94/09*			
		1	€ 0	€ 0	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
VRO	**J209**	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de

						Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023		werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J209/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: J209/02*	*Aard controle R* *Indicator: J209/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/04*	*Aard controle D2* *Indicator: J209/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/06*
			1 *RHA2022-03322844*	*Enkcoterrein Holten*	€ 42.000	€ 42.000	€ 0	6
			2					
			10					
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/07*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle R.* *Indicator: J209/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/11*	
			1 *Enkcoterrein Holten*	6	Ja	Nee	Ja	
			2					
			10					
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 141.500	€ 315.260	€ 68.349	€ 963.390	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					

			Aard controle n.v.t. *Indicator: K28/07*					
			Nee					
AenM	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 5.592.358	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 210.991
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*	
			€ 0	€ 7.176	€ 0	€ 5.810.525	€ 18.368.263	